

**SOM
AIXÍ**

**Projecte educatiu
dels 2 als 18 anys
de l'Escola BetàniaPatmos
de Barcelona**

|

**FEM
AIXÒ!**

SOM AIXÍ I FEM AIXÒ!

Projecte educatiu dels 2 als 18 anys
de l'Escola BetàniaPatmos de Barcelona

06 Presentació

10 L'ideari

14 La clau de volta

18 L'oferta educativa dels 2 als 18 anys

Educació Infantil dels 2 als 6 anys
Educació Primària dels 6 als 12 anys
Educació Secundària Obligatòria dels 12 als 16 anys
Batxillerat dels 16 als 18 anys
La coordinació de les etapes
L'acció tutorial

32 Els elements troncats

De la competència comunicativa
De les llengües estrangeres: anglès, francès, alemany i xinès
De la competència matemàtica
Del plantejament universal i experimental de les ciències
De l'educació física, l'esport i la salut
De l'educació artística i la creativitat, plàstica i música
De la cultura universal: escoltar, llegir i viatjar
De les tecnologies
Del sentit de la iniciativa
De l'atenció a la diversitat
De l'oratòria i les tècniques expressives
De l'educació en valors i la celebració col·lectiva

50 L'escola connectada al món

Amb sortides culturals i estades
Amb la formació del personal
Amb immersions lingüístiques a l'estranger
Amb col·laboracions solidàries
Amb universitats i altres centres d'investigació
Amb trobades col·lectives, concursos i competicions esportives
Amb grans projectes com *Compromís Ciutadà* o el MUN
Amb organitzacions del sector educatiu
Amb el Monestir de Pedralbes

58 L'avaluació i la millora

62 El lloc i les instal·lacions

64 Les activitats extraescolars

66 L'Escola d'estiu

68 Més serveis

Servei psicopedagògic
Servei d'infermeria
Servei de biblioteca
Servei de permanència
Servei de menjador
Servei de transport

72 Organigrama general

76 Horaris generals

78 Adreces, contactes i pàgina web

83 TRADUCCIÓ AL CASTELLÀ

127 TRADUCCIÓ A L'ANGLÈS

PRESENTACIÓ

L'Escola BetàniaPatmos és una institució privada resultant de la fusió, l'any 1975, de dues escoles: Betània i Patmos. L'Escola Betània s'inaugura l'any 1941 al carrer Descartes; l'Escola Patmos ho fa l'any 1959 al carrer Bisbe Català. L'any 1960 s'obre a Sabadell una nova escola Betània que, més tard, s'independitzà amb el nom de Sant Nicolau. Entre 1961 i 1963 les dues escoles originals es traslladen a Pedralbes, al lloc de les instal·lacions actuals, i prenen el nom jurídic d'AGES (Agrupació Escolar), institució sense afany de lucre.

Betània i Patmos col·laboren desinteressadament en la creació de l'Escola Montcau-La Mola a Matadepera i de l'Escola Montagut a Vilafranca del Penedès. Alhora, AGES dona ajuda econòmica a l'Escola Tramuntana, sorgida d'una iniciativa del Cottolengo del Pare Alegre.

L'any 1975 els fets polítics possibiliten la coeducació i les dues escoles fundacionals es fusionen amb el nom de BetàniaPatmos. La generositat dels fundadors

L'any 1975 les dues escoles fundacionals es fusionen amb el nom de BetàniaPatmos

fa que renunciïn, l'any 1985, a la propietat, tant dels terrenys i de les instal·lacions com de l'activitat que s'hi desenvolupa, tot constituint-se en Fundació Privada i cedint a aquesta les seves aportacions econòmiques.

La Fundació Privada BetàniaPatmos fou constituïda el 21 de desembre de 1984 i queda inscrita en el Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya amb el número 160, segons ordre de 2 de maig de 1985 i és classificada com a entitat benèfica de tipus docent per resolució del conseller de justícia de 23 de desembre de 1985. Ha optat pel règim fiscal especial establert a la *Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense fins lucratius i dels incentius fiscals al mecenatge*, en complir els requisits establerts a la mateixa.

El curs acadèmic 1993-1994, per acord del Patronat de la Fundació, l'Escola va accedir al règim de concerts amb la Generalitat de Catalunya. Des del primer moment, tant el Patronat de la Fundació com els pares assistents a les successives assemblees de l'Associació de Mares i Pares de l'Escola han manifestat el seu acord amb la decisió presa, sempre i quan aquesta no comporti una disminució quantitativa o qualitativa del projecte educatiu del centre, ans tot el contrari, que serveixi per potenciar-lo.

Una de les conseqüències del concert és que l'Escola es compromet a oferir els ensenyaments reglats dels nivells obligatoris en règim de gratuïtat, tot suposant que els recursos públics destinats a l'escola privada concertada així ho permeten en cobrir la totalitat de la despesa. La realitat, però, és que, ara per ara, el mòdul econòmic cobreix, de mitjana, al voltant de la meitat del cost real, tal com reconeix implícitament el propi Govern de la Generalitat i tota la literatura generada sobre aquest tema.

És per això que la Fundació BetàniaPatmos demana a les famílies que opten pel seu projecte educatiu que col·laborin en el cobriment del cost real de l'ensenyament amb una aportació a la Fundació que, si bé té legalment caràcter de voluntària, és del tot necessària i imprescindible per mantenir la qualitat del projecte educatiu.

La Fundació Privada BetàniaPatmos està sotmesa des dels seus inicis i per voluntat expressa del Patronat a una auditoria externa de comptes anuals.

Gràcies al seu patrimoni i a la gestió financera de la institució, la Fundació va poder adquirir l'any 2002 un terreny annex a la propietat d'aproximadament 6.000 m². Ara mateix, tota la finca de la Fundació, uns 32.000 m², està reurbanitzada i s'està treballant en el disseny i en la projecció de les instal·lacions que l'educació del segle XXI reclama. En aquest mateix sentit, durant els últims anys, la Fundació no ha deixat d'invertir en la millora de les infraestructures i en l'adquisició de recursos. En són exemples importants l'edifici nou de batxillerat i dels serveis centrals; l'auditori per a dues-centes persones; la reforma completa de la piscina i del menjador; l'amfiteatre exterior i tota la jardineria circumdant; la

reforma de les pistes esportives o la instal·lació de pissarres digitals interactives (PDI) a totes les aules del centre.

L'Escola BetàniaPatmos vol oferir a les famílies que ho desitgin un projecte educatiu ampli, complet i diferent. Aquest projecte comprèn, a més dels ensenyaments reglats obligatoris, tot un seguit d'activitats complementàries, així com d'altres d'extraescolars, i uns serveis paral·lels que són no només recomanables sinó necessaris per a la formació integral dels infants i dels joves.

Per aquest motiu, tot i el caràcter també voluntari que la legalitat vigent imposa a aquestes activitats en els nivells concertats, l'Escola encoratja tots els pares i mares a animar els seus fills per tal que hi participin i visquin plenament el nostre projecte educatiu, com ha estat fins ara en el conjunt de les famílies.

Esperem que el nostre projecte satisfaci les vostres expectatives. Per això us convidem a llegir aquest document que teniu a les mans, un intent de resumir en unes quantes pàgines la proposta i la realitat del centre. I, sobretot, us invitem a participar-hi activament durant uns anys apassionants de les vostres vides i molt especialment de les vides dels vostres fills i filles. Ells han de ser els autèntics protagonistes d'un procés llarg però imparabile, el recorregut vital de la seva educació i del seu aprenentatge.

L'IDEARI

L'ideari que es transcriu tot seguit té com a finalitat primordial servir de guia a tots els qui treballen en la Fundació i també a totes les famílies que, conscients de la necessitat d'educar els seus fills, s'han decidit per aquesta Escola, perquè se'n senten solidàries i il·lusionades.

El Patronat de la Fundació no es limita tan sols a vigilar l'acompliment de l'ideari, sinó que roman atent a tot l'entorn de l'ensenyament i de l'educació per tal d'adequar-lo i desenvolupar-lo d'acord amb les exigències més avançades, tal com s'ha fet en el decurs de la història de la nostra Escola, sense perdre, però, les essències del seu origen.

L'Escola BetàniaPatmos és una escola orientada a la formació integral dels seus alumnes de cara a la vida, mitjançant l'exigència en el treball, l'educació de la llibertat i l'actuació responsable

L'Escola BetàniaPatmos és una escola privada, d'inspiració cristiana, seglar, catalana i atenta a la realitat sociocultural del moment; d'ensenyament mixt en tots els seus nivells, orientada a la formació integral dels seus alumnes de cara a la vida, mitjançant l'exigència en el treball, l'educació de la llibertat i l'actuació responsable; austera, com a principi pedagògic; socialment oberta i democràtica basant-se en l'acceptació del respecte degut als altres i a la promoció dels drets i valors de la persona.

L'Escola vol donar als seus alumnes una educació i un ensenyament basats en la pedagogia activa per tal de desenvolupar en ells el respecte, l'austeritat, l'esperit crític, la creativitat, la lliure expressió, l'assimilació de la cultura com a servei als altres, el gust per la feina ben feta, la consciència individual i col·lectiva de la realitat i la descoberta de les exigències ètiques. I tot això en un ambient cordial, sense perjudici de la seriositat, amb un equilibri que faci compatible l'autoritat, la llibertat i la responsabilitat personal.

L'Escola, definida com d'inspiració cristiana, fonamenta tota la seva acció educativa en el valor transcendent de la persona, que genera exigències de solidaritat humana envers els altres. Per això, imparteix la cultura religiosa, sense que això impliqui necessàriament l'acceptació del missatge religiós catòlic.

L'Escola, com a institució catalana, considera essencial conèixer la llengua que li és pròpia i tot allò que fa referència a la cultura i a la identitat catalanes. Donat el fet lingüístic del nostre país, té com a objectiu el domini, ensems, de les llengües catalana i castellana, tot estimant i practicant les dues llengües.

Per tal d'aconseguir la formació integral dels seus alumnes, a més de seguir els plans d'ensenyament vigents amb un grau elevat de qualitat, l'Escola cultiva la cultura humanística i artística i els valors de la sensibilitat; resta oberta a tots els avenços de la ciència i de les noves tecnologies; prioritza l'aprenentatge d'altres idiomes, tot facilitant la integració de l'alumne en el món global d'avui; i fomenta la pràctica de l'esport no només com a mitjà de formació física, sinó també com a element de formació integral, tot valorant l'esforç, la superació personals i l'esperit d'equip.

L'Escola demana la col·laboració dels pares i de les mares dels seus alumnes. Aquesta troba la seva via en l'Associació de Mares i Pares d'Alumnes, que s'organitza en diferents comissions de treball.

Aquest ideari cal que sigui conegut i acceptat de manera lliure, però compromesa, per tots els qui integren la comunitat educativa: alumnes, pares, professors, directius i personal en general, els quals han de tenir-hi una actitud coherent.

El present ideari podrà ser actualitzat sempre que calgui sense, però, modificar-ne el sentit essencial tal com ve definit en el tercer paràgraf d'aquest mateix apartat.

LA CLAU DE VOLTA

Sobre les bases fonamentals de l'ideari que acabem de llegir, l'Escola BetàniaPatmos construeix un projecte educatiu que es concreta sobre set idees programàtiques que suporten i projecten tota l'acció educativa.

1

Promovem una educació orientada a la **formació integral dels alumnes de cara a la vida**, mitjançant l'exigència en el treball, l'educació de la llibertat i l'actuació responsable, tot cercant l'excel·lència a través de la superació de les dificultats amb esforç, iniciativa i ordre personals.

2

Fonamentem la nostra acció educativa en el valor transcendent de la persona, que genera exigències de solidaritat humana envers els altres. Per tant n'és **eix essencial l'educació en valors**, tant personals com col·lectius. Volem ajudar els nostres alumnes a ser bones persones, generoses, amb esperit de servei, amics dels seus amics i respectuosos amb els altres, lliures i responsables, austers, creatius i amb esperit crític.

3

Entenem **l'Escola com un espai generador d'autonomia**. L'alumne és el primer protagonista i màxim responsable del seu horitzó. Només en un espai d'autonomia pot formar el seu caràcter i la seva voluntat per tal de generar la motivació i l'autoestima que el conduiran al creixement personal i a l'autèntic aprenentatge.

4

Participem col·lectivament en la creació d'un clima amable que considerem imprescindible perquè els alumnes se sentin acollits i acompanyats, i els predisposi a la curiositat intel·lectual, a les ganes de saber i a l'esforç continuat. **Volem que el binomi cordialitat i exigència sigui una realitat constant en el nostre quefer diari**, fent compatibles l'afecte i la confiança amb la seriositat, el respecte i l'ordre. I tot plegat a la recerca d'un equilibri entre l'autoritat, la llibertat i la responsabilitat personal.

5

En aquest context, volem fer un seguiment acurat de les necessitats individuals de cada alumne durant el seu procés d'aprenentatge, amb la implicació de tota la comunitat educativa. **Entenem l'atenció a la diversitat com un element clau** per acompanyar els alumnes en el seu procés d'aprenentatge, amb una dedicació especial en aquelles edats on la intervenció diferenciada es manifesta més eficient.

6

Des de la perspectiva acadèmica, **l'Escola està orientada cap als estudis universitaris** en ser les expectatives de pràcticament la totalitat de les famílies. I volem que els nostres alumnes hi arribin madurs i competents, capaços d'afrontar nous reptes sense por i amb la capacitat de lluitar per assolir els objectius plantejats. És per això que vetllem perquè cadascun d'ells assolixi el més alt nivell de competències possible.

7

Entenem que el nostre treball formatiu no pot tenir èxit si no és amb la màxima col·laboració entre la família i l'Escola, és a dir, entre tota la comunitat educativa. Aquesta col·laboració passa pel fet de compartir el model, en conseqüència, pel compromís mutu per generar-ne el seu assoliment i, en especial, per **una comunicació fluïda i bidireccional a través d'una intensa, proactiva i compromesa acció tutorial**.

De la lectura lenta d'aquestes set idees motrius se'n desprenen uns valors determinats sobre els quals es fonamenta el projecte educatiu i es genera un estil que creu en la confiança mútua. Aquests valors amaren tota l'acció educativa que es desenvolupa en les quatre etapes en què s'organitza l'Escola d'acord amb la seva oferta educativa.

L'OFERTA EDUCATIVA DELS 2 ALS 18 ANYS

L'Escola BetàniaPatmos ofereix un recorregut complet que va dels 2 als 18 anys i que relaciona de forma lògica les etapes d'Educació Infantil, Educació Primària, Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat. Cada una d'aquestes etapes, però, té una personalitat pròpia i diferenciada, amb uns objectius i unes dinàmiques que els donen singularitat i que s'acomoden a les necessitats dels infants i dels joves.

EDUCACIÓ INFANTIL DELS 2 ALS 6 ANYS

L'etapa d'Educació Infantil (EI) comprèn, a la nostra Escola, dels 2 als 6 anys, i s'organitza en quatre cursos: EI 2, EI 3, EI 4 i EI 5 anys. Aquesta és una etapa amb identitat pròpia, un període bàsic on els infants estructurin i integren les dimensions social, cognitiva, emocional, creativa, moral i cinètica. Per aconseguir-ho, treballem a partir d'un enfocament globalitzador de l'aprenentatge, afavorint l'observació, el descobriment i l'experimentació, sense oblidar la repetició. Emili Teixidor, fundador de Patmos, sempre deia que la pedagogia és bàsicament «paciència i repetició». Basem l'aprenentatge en el joc, una eina molt rica amb un potencial pedagògic immens, un instrument poderós de comunicació, de socialització i de desenvolupament moral, a més d'una eina d'expressió i de

Aprenem jugant, juguem per aprendre. Amb el joc, l'infant relata, imagina, construeix sentit i s'expressa en llibertat

control emocional. **Aprenem jugant, juguem per aprendre.** Amb el joc, l'infant relata, imagina, construeix sentit i s'expressa en llibertat.

La infantesa és l'etapa de la vida d'una persona on trobem ritmes madurats més diferents a causa de l'edat dels alumnes. Per aquesta i altres raons, a la nostra Escola hem creat la Comissió d'Atenció a la Diversitat (CAD), integrada per un equip de mestres i l'equip psicopedagògic del centre; tots plegats conformen l'Equip Psicopedagògic d'Orientació i Suport. Aquest equip, en comunicació permanent amb el claustre, és a dir, amb el conjunt de mestres o

professors de cada etapa, treballa amb els alumnes per respectar els diferents ritmes maduratius a través de grups reduïts, de desdoblaments i, si és el cas, d'atencions individualitzades que tenen com a objectiu fer un seguiment acurat del desenvolupament de cada nen i de cada nena.

Quan un infant arriba a la nostra Escola es troba amb un entorn acollidor, se sent estimat i acompanyat per l'equip de mestres. Això li permetrà establir el vincle afectiu necessari en qualsevol relació i serà el fonament per a futurs aprenentatges i nous canvis d'etapa. Al mateix temps, es troba amb un entorn estructurat i organitzat d'acord amb unes pautes de comportament que dibuixen uns ritmes. Aquests hàbits i aquestes rutines li proporcionen seguretat i li permeten tenir autonomia i iniciativa personals.

Darrere de totes les situacions educatives que experimentarà l'infant hi ha una educació en valors i una educació emocional. Des d'aquest escenari es treballaran els múltiples aspectes que integren la persona per aconseguir aprendre a ser, aprendre a fer i aprendre a conviure.

A l'etapa d'Educació Infantil el llenguatge pren una radical importància, ja que és en aquestes edats quan més es desenvolupa i s'estructura. El llenguatge és essencial per a la construcció del coneixement, per això ensenyem a parlar i a estructurar el pensament, tant l'individual com el col·lectiu. Amb aquest objectiu, fem un treball profund de consciència fonològica que serà la base per al desenvolupament de la consciència i la competència comunicatives. La lectura i el foment de l'hàbit lector, d'una banda, i la destresa necessària en motricitat fina per desenvolupar l'escriptura, de l'altra, són dues pràctiques recurrents i impres-

Darrere de totes les situacions educatives que experimentarà l'infant hi ha una educació en valors i una educació emocional

cindibles durant aquests anys.

En aquesta etapa es constata que la connexió entre les diferents àrees en els projectes de treball, o **treball per projectes**, ajuda els alumnes a desenvolupar-se integralment i a entendre el món que els envolta. Aquest tipus de treball fa que els infants obtinguin uns procediments que els ajuden a treballar en equip, a organitzar-se per buscar informació, a seleccionar-la, a comprendre-la, a relacionar-la, a assimilar-la i, en definitiva, a convertir-la en coneixement estructurat.

Basem l'aprenentatge de les **matemàtiques** en els contextos de la vida quotidiana dels infants, com a instrument de coneixement i d'anàlisi de la realitat, de raonament i d'interpretació del món que els és pròxim.

A l'Educació Infantil entrem en contacte amb la **llengua anglesa** a través de les *splash into English*, als 3 anys, i les *language showers* diàries als 4 i 5. Les *splash* els permeten acostumar-se de forma transparent a la fonètica d'una altra llengua i les *showers* ja acostumen els alumnes a l'anglès com una altra llengua de comunicació oral en el seu entorn més proper.

Entenem que les **noves tecnologies** són un recurs pràctic i immediat per assolir els diferents aprenentatges sense oblidar que estem en una etapa molt experimental i manipulativa. És per això que els recursos dels quals disposem principalment són interactius i ajuden a desenvolupar, també, la creativitat, una altra de les dimensions que des dels **llenguatges plàstic, corporal i musical** situa l'infant en els camins de la generació d'idees.

Un darrer element que mereix una reflexió especial és el lloc on creixeran els infants d'aquesta etapa. L'antic hort del Monestir de Pedralbes, situat entre els límits de la ciutat de Barcelona i el Parc Natural de Collserola, és un escenari diàfan i idíl·lic per a l'observació i l'experimentació que abasta múltiples dimensions de la condició humana: natura, història, cultura, pau i tranquil·litat. **Un oasi de silenci.**

EDUCACIÓ PRIMÀRIA DELS 6 ALS 12 ANYS

A l'etapa d'Educació Primària (EP) continuem el camí emprès a Educació Infantil pel que fa a la tasca educativa. Durant sis cursos, de 1r EP a 6è EP, treballem amb els nostres alumnes per oferir-los uns coneixements, però també per for-

Proporcionem els estímuls i els reptes que li permetran ampliar els seus coneixements, les seves habilitats i les diverses competències

mar-los com a persones emocionalment equilibrades, preparades per saber interpretar i expressar el món interior, entrenades en la resiliència i amb les habilitats socials necessàries per moure's en diferents entorns socials i culturals. Volem ajudar a créixer persones solidàries i compromeses amb l'entorn, persones autònomes en l'aprenentatge

tot afrontant els reptes amb esforç i sense por al fracàs. Amb l'objectiu de practicar la plasticitat relacional i d'oferir el màxim de camp per córrer a l'amistat, al llarg dels sis anys es refan els grups en dues ocasions, quan es passa de 2n a 3r EP i de 4t a 5è EP.

Entenem que el protagonista principal de l'aprenentatge, en aquesta etapa i en les altres, és el propi alumne. Per això li proporcionem els estímuls i els reptes que li permetran ampliar els seus coneixements, les seves habilitats i les diverses competències. Per tal d'aconseguir aquest aprenentatge proposem als alumnes activitats on han de desenvolupar estratègies de **treball en equip o de treball cooperatiu**, sense oblidar que és important treballar **la reflexió interior i l'estudi més personal**. En definitiva, la combinació equilibrada de les dues modalitats és fonamental perquè desenvolupin amb seguretat, i en el futur, les seves vides.

L'aprenentatge de **la lectura** i de **l'escriptura** continua essent un dels punts forts. A 1r i 2n EP, el que es coneix com a **cicle inicial**, es treballa amb notable intensitat i dedicació de temps, ja que el seu assentament és bàsic per afrontar els cursos posteriors. A les aules, els alumnes practiquen la lectura individual i silenciosa, la lectura amb el mestre i la lectura col·lectiva comentada. Però, com en l'etapa anterior, el paper de la família té un valor predominant. **Llegir a casa i llegir a l'escola**. Llegir de dia, llegir de nit.

Sabem que és important preparar els nostres alumnes per assolir un bon nivell de **llengua anglesa** un cop acabin l'educació obligatòria. Per això des de 3r EP realitzem l'assignatura de coneixement del medi natural, després ciències naturals, en llengua anglesa, una experiència que des del curs 2002-2003 duem a terme amb l'Enfocament Integrat de Continguts i Llengües (EICLE). Tanmateix, l'Escola també ha volgut potenciar el domini d'una segona llengua estrangera, per la qual cosa ha avançat al cicle superior d'Educació Primària (5è i 6è EP) l'estudi de l'alemany o del francès.

L'Escola ofereix cada any als alumnes de 5è EP la possibilitat de fer una estada d'un mes a Barnardiston Hall i Riddlesworth Hall, a **Anglaterra**. Es tracta d'una primera immersió lingüística i, sobretot, d'una primera experiència personal de llarga durada que els ajuda a desenvolupar la seva autonomia lluny de casa. Durant l'educació secundària també tindran altres oportunitats.

Pel que fa a les **noves tecnologies**, estan molt presents en les diverses àrees del currículum, ja sigui des de la mateixa aula amb el suport de la PDI, des de l'aula d'informàtica o utilitzant els portàtils i els iPads que l'Escola posa a l'abast dels alumnes per realitzar dins l'aula tasques en grup o individuals.

La nostra voluntat és la de donar a cada alumne allò que necessita, entenent que tots ells són diferents i que tenen maneres diverses d'aprendre. Per tal de poder donar resposta a les diverses necessitats i fer un seguiment personal en col·laboració amb les famílies, disposem de diferents modalitats de treball per donar cabuda a l'atenció a la diversitat. Oferim desdoblaments amb dos mestres que atenen un grup, tallers de treball de les àrees instrumentals, projectes de treball, reforços i tallers d'enriquiment, activitats totes elles coordinades a través de l'Equip Psicopedagògic d'Orientació i Suport.

La vida escolar a l'Educació Primària es desenvolupa en un ambient de **cordialitat**. En ella es respira un equilibri entre **ordre, respecte, exigència i benestar**. El sentiment de pertinença al conjunt de l'Escola es reforça sobretot en aquelles activitats en què les relacions entre els alumnes dels diferents cursos i fins i tot entre els de les etapes hi és ben present. I és en aquest entorn on els alumnes tenen l'oportunitat de formar-se i de créixer de manera integral en uns entorns, interiors i exteriors, d'aprenentatge altament significatius.

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA DELS 12 ALS 16 ANYS

L'última etapa de l'educació obligatòria, la compresa entre els 12 i els 16 anys, l'Educació Secundària Obligatòria (ESO), es caracteritza per ser alhora un pont de ruptura i de continuïtat amb l'Educació Primària. Els alumnes passen d'un model d'aprenentatge liderat pel mestre d'aula a un model coordinat pel tutor de grup amb la presència de molts especialistes. En conjunt es tracta de quatre cursos que van de 1r ESO a 4t ESO.

L'Escola BetàniaPatmos, mitjançant la figura del tutor, acompanya continuament els alumnes i les seves famílies en la incorporació a la nova etapa, la consolidació dels nous grups i l'orientació personal i acadèmica per tal que l'alumne pugui afrontar, de forma progressiva, **un major grau de complexitat en els seus aprenentatges i una major autonomia en la presa de decisions personals i acadèmiques.** La dedicació setmanal assignada als tutors d'aquesta etapa i de la posterior, el Batxillerat, és de set hores.

A l'ESO s'aprofundeix en una formació integral i de qualitat, que cristal·litza en un clima de gust per l'aprenentatge, de curiositat intel·lectual, de rigor acadèmic i d'esforç

L'Escola orienta decididament els seus alumnes cap a estudis superiors i, per tant, a l'ESO s'aprofundeix en una formació integral i de qualitat, que cristal·litza en un clima de gust per l'aprenentatge, de curiositat intel·lectual, de rigor acadèmic i d'esforç, tot plegat enfocat a la superació personal i a la recerca de l'excel·lència.

L'Escola vol que els seus alumnes tinguin **una alta competència comunicativa** i, per tant, com ja s'ha dit, juntament amb l'aprenentatge del català i del castellà, fa més d'una dècada que participa amb èxit en l'EICLE amb una àrea de cada

Es marca com a objectiu terminal d'etapa la superació del Cambridge First Certificate in English per part dels alumnes de 4t ESO

curs impartida en anglès a banda, òbviament, de l'àrea de llengua anglesa. A més, anima els alumnes de 2n ESO a fer una estada d'un trimestre en escoles d'Anglaterra seleccionades per l'Escola en col·laboració amb una organització externa. Així mateix, es marca com a objectiu

terminal d'etapa la superació del *Cambridge First Certificate in English* per part dels alumnes de 4t ESO. Òbviament, els alumnes continuen cursant la segona llengua estrangera, francès o alemany, iniciada al cicle superior d'EP.

La ferma creença que el coneixement de les llengües esdevindrà cabdal en la vida dels alumnes fa que aquesta formació en idiomes es complementi amb el domini de les competències de la llengua formal oral, tant en català, com en castellà i en anglès. És per això que s'imparteix l'assignatura d'oratorïa, amb la qual es busca que tots els alumnes siguin capaços de parlar en públic correctament i amb eficàcia, ja sigui durant exposicions públiques, presentacions de treballs, lectures en veu alta, declamacions o altres situacions, a voltes fora de l'Escola i davant un públic desconegut.

Pel que fa a les tecnologies de la **informació, aprenentatge i comunicació**, l'Escola vol que aquestes siguin transparents per als nostres alumnes i, per tant, la seva presència és, paradoxalment, continua i en creixement dins les aules i els tallers. El seu aprenentatge s'adscriu a projectes de col·laboració entre les classes d'informàtica i altres matèries, de forma que esdevinguin, ja a secundària, una eina imprescindible per aconseguir més competències en àrees concretes del coneixement i no tant un fi en si mateixes.

En aquest àmbit, els alumnes consoliden les seves competències en l'ofimàtica bàsica, imprescindible en qualsevol àmbit acadèmic i professional, i fan un pas endavant en l'adquisició de competències en programació destinades a l'aplicació tecnològica de la robòtica. També es dona un alt nivell de competència en la formació audiovisual dels alumnes, que treballen amb ordinadors portàtils individuals, amb iPads i amb les PDI en els projectes que ho requereixen.

Amb l'objectiu d'afavorir els processos d'aprenentatge i d'atendre la diversitat, l'Escola BetàniaPatmos té programes d'adaptació per a alumnes amb necessitats educatives específiques i treballa en grups reduïts i variables en les àrees de matemàtiques, anglès, francès, alemany, oratòria, ciències de la naturalesa, física i química, tecnologia i laboratoris. Per aquells alumnes que fan una estada llarga a l'estranger hi ha prevista una acollida que els facilita l'adaptació a la resta de companys i al ritme general del curs.

La formació integral no descuida l'**educació física**. El nostre alumnes segueixen la seva formació en natació, se'ls anima a participar en esports extraescolars d'equip i reben una àmplia informació sobre nutrició, salut i hàbits alimentaris en col·laboració amb la Fundació Alicia-Món Sant Benet.

Volem que els nostres alumnes de secundària copsin la seva realitat personal en el marc de la societat en què viuen. Per això, estimulem la participació en **concursos, intercanvis i proves externes**, de forma que es posin a prova, s'enriqueixin personalment i aportin les seves experiències a la resta de companys de l'etapa o a altres organitzacions. D'aquí, per exemple, la col·laboració en esdeveniments esportius solidaris en què els valors passen per davant de tots els inscrits.

Volem que els nostres alumnes de secundària copsin la seva realitat personal en el marc de la societat en què viuen

També en aquest sentit participem en projectes amb les altres escoles de la Fundació Tr@ms; concurrem en la *First Lego League* de robòtica; animem els alumnes a presentar-se a les proves de nivell de francès DELF o alemany *Fit in Deutsch*; incentivem que participin a les Proves Cangur de la Societat Catalana de Matemàtiques de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC); afavorim que puguin compatibilitzar altres dedicacions musicals i esportives externes amb els estudis al nostre centre d'acord amb la idea oberta de la diversitat. En general, els oferim la possibilitat de conèixer i participar de forma integral en les activitats que ofereix el seu entorn cultural.

Tot plegat, a la recerca d'un creixement sortosament polièdric, on les diferents dimensions de cada noi i de cada noia trobin l'equilibri necessari per observar atentament la realitat i possibilitin la generació de respostes adequades i generoses, pròpies de persones que quan pensen, pensen també en les altres persones.

BATXILLERAT DELS 16 ALS 18 ANYS

El Batxillerat és l'etapa de l'educació secundària postobligatòria que es defineix com a propedèutica o preparatòria per a la realització dels futurs estudis superiors. És un procés de dos anys caracteritzat per la progressiva construcció d'un perfil d'estudiant que dibuixarà el seu futur universitari, un professional de l'estudi orientat a la recerca i a la integració activa i transformadora en un món complex.

D'acord amb el currículum oficial, el Batxillerat ha de fomentar l'aprenentatge al llarg de tota la vida. El jove ha de tenir una formació completa, tant en coneixements com en competències, que li permeti seguir aprenent i pugui combinar l'estudi i la formació amb l'activitat laboral o amb altres dedicacions. L'etapa es distribueix en dos cursos acadèmics, 1r i 2n Batx., i en tres modalitats diferents que l'Escola ofereix: modalitat de ciències i tecnologia, modalitat de ciències socials i humanitats, i modalitat d'arts. En aquest sentit, pel seu caràcter postobligatori i voluntari, entenem que els pilars del Batxillerat són la llibertat, la responsabilitat, el compromís, la confiança i la il·lusió per l'opció triada. Aquesta tria estarà especialment vinculada amb els graus universitaris que es vulguin estudiar posteriorment.

El Batxillerat ha de fomentar l'aprenentatge al llarg de tota la vida

Com entenem des de l'Escola el perfil del futur universitari, del professional de l'estudi, de la investigació o de la creació? Quins trets considerem indispensables en la seva preparació? Bàsicament els que anem a continuació, amb el benentès que es tracta d'una síntesi que deixa de banda el matís i el detall.

La curiositat intel·lectual és indispensable en un món de flux constant i de transformacions imprevistes

La **curiositat intel·lectual** és indispensable en un món de flux constant i de transformacions imprevistes. Per això aquesta etapa ha d'assegurar l'accés als coneixements científics i tecnològics fonamentals; el creixement de la sensibilitat artística i literària; la pràctica de l'educació física i l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social; i molt especialment l'estímul definitiu de la lectura i de l'escriptura per tal de perpetuar el diàleg històric i enriquir l'imaginari particular, des de l'anàlisi, la comprensió, l'argumentació, la reflexió, la sensibilitat i la creativitat.

L'expectació de la universitat és que els estudiants tinguin desenvolupada la **capacitat d'afrontar i superar les dificultats** des de la dedicació de temps, l'esforç i la incorporació de la metodologia i de les tecnologies apropiades per a l'estudi. Aquestes pràctiques permetran un augment continuat de presa de decisions cada cop més importants per al futur dels joves. Més enllà de l'horari estrictament lectiu, els estudiants poden quedar-se al seu aulari de forma lliure o acordada amb el professorat que els ajudarà en la resolució de dificultats i en la millora del seu creixement.

D'altra banda, cal estimular una **actitud crítica i responsable** que dona respostes des del coneixement i la sensibilitat envers la realitat d'un món complex i ric però, alhora, amb desigualtats, desequilibris i conflictes. En l'anomenada societat de la informació i del coneixement és més rellevant que mai la capacitat d'anàlisi per destriar l'objectivitat rigorosa del simple estat d'opinió o, no caldria dir-ho, de la gesticulació mediàtica.

El **treball en equip** des del diàleg actiu amb un mateix, amb els altres i amb el món és un altre dels punts forts d'aquesta etapa. L'autoexigència i la flexibilitat des del respecte als altres considerem que són elements indispensables per a la futura projecció professional. Al mateix temps, considerem clau el domini de la pròpia i d'altres llengües. En un món globalitzat és imprescindible la pluralitat idiomàtica des de la consciència de la necessitat d'oberturisme i comprensió d'altres realitats o imaginàries culturals. A banda de les llengües catalana i castellana, els estudiants de BetàniaPatmos ja tenen un molt bon domini de la llengua anglesa i poden acabar de fonamentar les bases del francès i/o de l'alemany. D'acord amb el projecte EICLE, l'àrea de ciències per a un món contemporani es fa en llengua anglesa.

Una **formació intel·lectual i humana sòlida** ha de garantir la connexió permanent amb el món exterior, ja sigui amb el coneixement de la ciutat com espai públic que conjuga tradició, modernitat i diversitat; ja sigui amb els ponts establerts amb les diferents universitats per començar a conèixer posteriors escenaris d'aprenentatge; o, sobretot, seguint la idea d'obertura al món amb conferències, sortides, publicacions, cinefòrums, tertúlies científiques o projectes de dimensió internacional com el *Model United Nations* (MUN), una trobada amb joves de tot el món on es debaten temes d'actualitat global i es redacten un seguit de resolucions que són enviades a les Nacions Unides.

En definitiva, es tracta de crear progressivament la manera pròpia i respectuosa del **lliure pensador**, molt arrelada en la cultura europea, que rebutja qualsevol tipus d'autoritarisme dogmàtic i que se sent compromès en la resolució dels conflictes amb serenitat i anàlisi des de la voluntat de construir un món divers i en pau. Per això escoltem i potenciem les iniciatives dels nostres estudiants i entenem l'educació com un camí amb diverses direccions en les quals ells, de ben segur, hauran de ser autèntics interlocutors. Qui sinó els joves que s'han format bé han de ser els màxims protagonistes dels seus relats de futur?

Qui sinó els joves que s'han format bé han de ser els màxims protagonistes dels seus relats de futur?

El Batxillerat a la nostra Escola persegueix com a objectiu primordial l'equilibri entre l'**exigència acadèmica** i l'**obertura de finestres al món**. L'exigència acadèmica es tradueix en la recerca de l'excel·lència afrontant les dificultats i invertint esforç, temps i mètode. L'obertura de finestres al món vol reconèixer la seva diversitat i riquesa, però, també, les seves contradiccions i els seus conflictes.

El nostre desig col·lectiu és **potenciar un futur universitari, professional i ciutadà del món** que, com a lliure pensador, s'insereixi activament en la realitat, la seva riquesa i les seves fractures, amb la voluntat i el compromís de transformar-la i millorar-la des de la defensa d'uns valors sòlids i el diàleg actiu i respectuós amb els altres: el complex binomi entre capacitat intel·lectual i sensibilitat, entre excel·lència acadèmica i qualitat humana.

LA COORDINACIÓ DE LES ETAPES

Cada una de les etapes educatives de l'Escola està coordinada per un cap d'estudis que organitza i gestiona el treball de la pròpia etapa i ordena l'acció docent de tot l'equip. Aquesta coordinació es fa en col·laboració amb altres persones del claustre, ja siguin els caps de departament, els coordinadors de cicle o les persones responsables de temes concrets.

Paral·lelament i de forma recurrent, els caps d'estudis es reuneixen amb la direcció del centre per tal de fer un seguiment continuat de tota l'acció educativa, de tota la prestació de serveis i, en general, de totes aquelles qüestions que conformen l'univers del centre. Aquesta relació és bàsica perquè el projecte global de l'Escola mantingui una coherència lògica i evident. És en aquest sentit que desenvolupem projectes que posen en contacte directe els nois de les diferents etapes amb l'objectiu no només d'establir llaços de referència sinó, sobretot, de promoure l'ensenyament i l'aprenentatge entre iguals: els d'ESO ajuden a fer pràctiques de laboratori als de primària; els de primària fan de padrins lectors als d'infantil i els més petits d'infantil expliquen a nens una mica més grans el manteniment de l'hort. Són tres exemples dels molts més que es podrien escriure.

Abans no comenci el curs, els caps de cada etapa presenten a la direcció del centre sis objectius especialment importants per al curs que ha d'iniciar-se. La formulació d'aquest document, que és presentat a tot el claustre, al Consell Escolar i al Patronat de la Fundació, significa una revisió de la feina realitzada i dels resultats obtinguts en el curs anterior, i una projecció de millores d'acord amb el cicle estratègic de planificació, acció, revisió, celebració i millora. Un d'aquests sis objectius és el mateix per a totes les etapes i diu explícitament: «Mantenir, i si pot ser millorar, els nivells d'exigència i de qualitat en la prestació dels serveis, especialment l'educatiu».

Mantenir, i si pot ser millorar, els nivells d'exigència i de qualitat en la prestació dels serveis, especialment l'educatiu

L'ACCIÓ TUTORIAL

El desenvolupament de tota l'activitat del centre no és possible sense la presència i l'efectivitat de l'acció tutorial, que té la missió d'atendre a la formació integral de cada un dels alumnes, seguir dia a dia el seu procés d'aprenentatge i de maduració personal i estar atent al seu benestar en el centre.

Cada grup d'alumnes de l'Escola BetàniaPatmos compta amb un mestre responsable d'aula o professor tutor que és l'encarregat de seguir la missió anteriorment expressada amb aquells alumnes concrets del seu grup. El tutor és una peça fonamental de l'organització i de la relació que s'estableix entre l'alumne, l'acció educativa i d'aprenentatge, el claustre i la família.

Per això, a la nostra Escola els tutors estan atents a la situació real de cada alumne i promouen la creació d'un clima de cordialitat, de col·laboració i de

El tutor és una peça fonamental de l'organització i de la relació que s'estableix entre l'alumne, l'acció educativa i d'aprenentatge, el claustre i la família

superació en els grups-classe. A començament de curs, els responsables de cada grup celebren una reunió informativa amb totes les famílies on s'informa de temes estructurals i dels objectius anuals. Així mateix, durant l'any es manté una constant relació amb els pares i les mares dels alumnes, per anar-los informant del seu fill o filla, dels seus progressos o d'aquells aspectes que poden comportar dificultats.

Els tutors d'un mateix nivell es reuneixen de forma periòdica entre ells i amb el cap d'estudis per tal de compartir el Pla d'Acció Tutorial (PAT), és a dir, el conjunt d'objectius i d'activitats que cal anar estenent al llarg de l'any. El PAT dona respostes a les diferents edats però sempre el guia el desenvolupament d'accions tutorial que promoguin l'educació emocional i l'educació en valors. En els cursos superiors es concentra, també, en l'orientació acadèmica i professional, ja que els nois i les noies han de començar a triar els seus propis camins d'acord amb l'optativitat, la modalitat, l'oferta universitària i el seu projecte personal.

Sense una acció tutorial de proximitat, de trajecte compartit, de superació d'obstacles i de vivència festiva, no és fàcil recórrer sense dificultats la infantesa i la joventesa d'una persona que durant quinze o setze anys va cada dia a escola. A BetàniaPatmos volem que aquest recorregut sigui un **diàleg constructiu i feliç entre els nois, els professors i les famílies.**

ELS ELEMENTS TRONCALS

A continuació es presenten alguns elements troncats del projecte educatiu de BetàniaPatmos. L'ordre d'aparició d'aquests apunts no marca cap tipus de jerarquia, ja que justament el seu valor màxim rau en la xarxa que pugui teixir-se entre ells. Avui les diferents matèries d'ensenyament, les clàssiques o les noves, només tenen sentit si són capaces d'establir lligams entre elles i, sobretot, amb els problemes quotidians de la realitat, els actuals, els futurs i els de sempre.

Si en l'apartat anterior hem parlat dels caps d'estudis i de les etapes, ara cal citar els caps de departament, responsables dels departaments didàctics. A l'Escola BetàniaPatmos els departaments didàctics són fòrums on es planifiquen, es distribueixen i s'investiguen els components curriculars i les metodologies

Els departaments didàctics són fòrums on es planifiquen, es distribueixen i s'investiguen els components curriculars i les metodologies d'aprenentatge

d'aprenentatge. Les anotacions posteriors són fites essencials de les accions que cada dia es porten a terme en aquell nivell, en aquesta classe, amb aquest alumne concret.

De la mateixa manera que ho fan els caps de les etapes, en començar cada curs escolar, els caps de departament presenten els plans anuals al claustre, al Consell Escolar i al Patronat de la Fundació. Aquests plans anuals concentren els objectius propis d'aquell any amb les accions dissenyades per portar-los a terme. En acabar el curs, el document és motiu d'anàlisi per tal de fixar les millores i, per tant, dibuixar les línies d'actuació del curs següent.

Com més capacitat comunicativa tinguin els nostres alumnes, més ric serà el trajecte i més polifònica la seva existència

DE LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA

L'Escola BetàniaPatmos està compromesa amb una formació d'alt nivell per als seus alumnes i un dels pilars d'aquesta formació és el domini de diferents llengües. Un dels nostres objectius principals és que els alumnes de l'Escola obtinguin una **alta competència comunicativa en català, castellà i anglès**, tant oralment com per escrit, i que adquireixin també una sòlida base en una quarta llengua de la Comunitat Europea, **l'alemany o el francès**.

Però abans de parlar directament dels diferents idiomes, voldríem fer algunes reflexions sobre el llenguatge i la necessitat imprescindible de comunicar-nos que tenim els humans, la **necessitat del diàleg**. Avui ningú no discuteix la importància radical que el llenguatge té en la construcció de la consciència de cada individu ni en la seva funció estratègica a l'hora d'adquirir coneixement. La relació entre llenguatge, pensament i comunitat és absoluta, ja que el llenguatge ordena expressivament l'experiència humana i fa possible el diàleg entre les persones, les presents i les absents. La condició humana busca un lligam entre els records del passat, les percepcions del present i les projeccions cap al futur, un trajecte que doni sentit a la seva existència. I aquest trajecte es construeix lentament a partir de milers de diàlegs amb la realitat, amb un mateix i amb els altres. Com més capacitat comunicativa tinguin els nostres alumnes, més ric serà el trajecte i més polifònica la seva existència. I no oblidem que a l'altra banda del diàleg i del llenguatge hi ha el monòleg i la violència.

Per tot plegat és imprescindible que els nostres alumnes adquireixin una molt bona competència comunicativa d'acord amb les teories de la sintaxi textual. Molt resumidament podríem escriure que es tracta d'**adquirir els coneixements lingüístics de la llengua**, allò que tradicionalment es coneix com a fonètica, morfologia, sintaxi i lèxic; però també la capacitat d'adaptació a les diferents situacions comunicatives i, sobretot, la competència discursiva, és a dir, la capacitat d'entendre i de crear textos de tipologia variada. La lectura, l'anàlisi, la producció i la correcció de textos de tot tipus i de tota mida han de ser les estratègies principals a l'hora de conèixer una llengua i d'anar construint la competència comunicativa dels nois i de les noies, primer amb la seva llengua o llengües pròpies i després amb les llengües estrangeres.

Com que la **llengua vehicular del centre és la catalana**, l'aprenentatge d'aquest idioma resulta plenament assolit amb tot un seguit d'àrees de les quals n'és llengua d'ús principal. Pel que fa a la llengua castellana cal fer notar que la realitat sociolingüística del país la situa també en un espai de plena normalitat

en l'entorn escolar. Concretament, **els nostres alumnes cursen al llarg de la primària un total de 875 hores de llengua castellana**, les mateixes que preveu el decret d'àmbit espanyol per a les comunitats autònomes sense llengua pròpia. Aquest nombre d'hores equival no a dues o tres hores setmanals de llengua castellana sinó a quatre o cinc segons el curs. D'altra banda, les diferents proves externes d'avaluació efectuades anualment pel Departament d'Ensenyament assenyalen que el **nivell mitjà de competència lingüística amb relació a les dues llengües cooficials és plenament satisfactori**.

Òbviament, quan parlem de la competència comunicativa no ens referim exclusivament a les àrees dites de llengua o literatura; ben al contrari, ens referim a totes, i no només a les disciplines motiu d'aprenentatge, sinó a tots els actes de comunicació que fem des que ens llevem fins que anem a dormir. Es tracta, diuen, d'una competència transversal; potser podem afegir que, en el nucli, és una necessitat vital de la condició humana. I si tot plegat es pot exercir des d'una perspectiva i una pràctica plurilingües, molt millor.

DE LES LLENGÜES ESTRANGERES: ANGLÈS, FRANCÈS, ALEMANY I XINÈS

Amb relació a altres llengües, a l'Escola els alumnes treballen una primera llengua estrangera, l'anglès, des d'El 3 fins a 2n Batx. amb una exposició creixent a la llengua i una incorporació gradual de les diferents destreses: comprensió oral, expressió oral, comprensió escrita i expressió escrita. A més, l'any 2002, com ja s'ha escrit anteriorment, es va implementar el projecte EICLE a partir de 3r EP en les matèries de *science*, a ESO en *technology* i a Batxillerat en les *sciences for the contemporary world*, progressivament així.

A l'**Educació Infantil es treballen les destreses orals** en exposicions curtes però diàries a la llengua (*splash into English* de 15 minuts a El 3 i *language showers* de 30 minuts a El 4 i 5), començant amb rutines i cançons i continuant amb la narració de contes i treball de vocabulari, entre altres activitats. A primer de cicle inicial d'Educació Primària es continuen les *language showers* i s'incorpora una sessió d'una hora completa. De **2n EP a 6è EP, els alumnes realitzen quatre hores setmanals de llengua anglesa**.

A ESO i Batxillerat els alumnes realitzen quatre i tres hores de classe de llengua anglesa respectivament durant les quals es tracten totes les destreses de cara a la preparació del *First Certificate in English* de la Universitat de Cambridge (nivell B2) a 4t ESO. És per això que es para especial atenció a la lectura de

A cicle superior d'Educació Primària els alumnes comencen l'aprenentatge d'una segona llengua estrangera, el francès o l'alemany

textos i al treball de temes culturals i literaris per tal d'afavorir l'aprenentatge de la llengua com a mitjà. Paral·lelament, com ja s'ha dit, **els alumnes cursen les matèries de science (1r i 2n ESO), technology (3r ESO) i sciences for the contemporary world (1r Batx.)**.

Per tal de reforçar l'ús de la llengua anglesa en altres àmbits, com poden ser els patis, i de tenir bons models d'aquesta llengua, l'Escola disposa de tres assistents lingüístics, un per a Infantil, un per a Primària i un per a Secundària que desconeixen totalment les llengües catalana i castellana. Evidentment, també poden actuar en accions de suport o promoció durant les sessions lectives, ja sigui amb grups molt reduïts, ja sigui amb propostes molt concretes.

D'altra banda, a 6è EP els alumnes comencen l'aprenentatge d'una segona llengua estrangera durant dues sessions setmanals. Poden triar entre francès o alemany i hauran de continuar amb aquesta llengua durant l'ESO, on realitzen dues sessions d'una hora de 1r a 3r ESO i tres sessions també d'una hora a 4t ESO. Durant aquest curs poden presentar-se al nivell A2 de la segona llengua estrangera estudiada. A 1r Batx. poden continuar, d'acord amb l'optativitat, amb aquesta segona llengua de la Comunitat Europea. Si l'optativitat no els permet aquesta matrícula a causa de la modalitat cursada, els batxillers poden participar en els menjadors de conversa en francès i alemany de recent creació i de màxim interès per als alumnes.

Entre les activitats d'idiomes que ofereix l'Escola fora de l'horari estrictament lectiu, trobem l'aprenentatge del xinès, la llengua amb el nombre de parlants nadius més gran del món. La dificultat que suposa estudiar una llengua totalment diferent a la nostra (quant a llenguatge, alfabet, sistema d'escriptura, gramàtica,...) fa que sigui important iniciar-se en la seva adquisició a una edat primerenca. L'activitat està dirigida per professors xinesos.

DE LA COMPETÈNCIA MATEMÀTICA

Des del Departament de Ciències es treballen les matemàtiques intentant equilibrar els eixos que nosaltres considerem primordials en aquesta competència: **el càlcul, la geometria i l'àlgebra**, tots ells vertebrats pel raonament. A més, es prioritzen les aplicacions a la quotidianitat i la interrelació entre les matèries, sempre tenint present el nivell adequat a cada etapa. L'objectiu és aconseguir un nivell alt que pugui ser corroborat a partir de les proves d'avaluació diagnòstiques de competències dissenyades pel Departament d'Ensenyament.

El Departament de Ciències de l'Escola, però, també compta amb els seus propis recursos per avaluar el grau d'assoliment de la matèria. Des de fa més de 10 anys es confecciona una prova de matemàtiques a nivell intern que passen tots els alumnes d'ESO i Batxillerat cada curs, exercici on es mesura el grau d'assoliment del currículum dins d'uns nivells de màxims. Els resultats obtinguts ens permeten revisar els eixos abans esmentats i, si és el cas, redreçar-los cada curs tenint en compte els alumnes i els nostres barems.

A l'Educació Infantil, on es treballa amb projectes, s'emfasitza en la quotidianitat de les matemàtiques en el món que ens envolta. En els cursos d'Educació Primària es **fomenten els procediments heurístics a l'hora de plantejar determinats problemes**. Són formes de treball i de pensament que recolzen la realització conscient d'activitats mentals exigents i que, com a metodologia científica, és aplicable a qualsevol ciència a l'hora de cercar vies de resolució de problemes o a tasques de qualsevol tipus per a les quals no es compta amb un procediment algorímic de solució.

Durant tota l'educació obligatòria, donat que tenim presents els diferents ritmes d'aprenentatge d'aquesta competència, es treballa en grups flexibles en certs moments del curs com una forma de diversificar la tipologia de treball i potenciar els coneixements de forma òptima. També s'estableixen uns nusos entre les diferents etapes compartint classes de matemàtiques entre nivells diferents, especialment entre EI 5 anys i 1r EP, i 6è EP i 1r ESO.

En la línia d'acostar els nois i les noies a altres realitats, també participem en concursos externs, com ara FemMates i Proves Cangur, vinculats a la Societat Catalana de Matemàtiques de l'IEC, sempre amb la voluntat d'accentuar l'estímul del raonament més enllà de la mecanització.

Durant tota l'educació obligatòria es treballa en grups flexibles en certs moments del curs com una forma de diversificar la tipologia de treball i potenciar els coneixements de forma òptima

Des del Departament de Ciències es fomenta el treball científic experimental en totes les etapes i en totes les àrees

DEL PLANTEJAMENT UNIVERSAL I EXPERIMENTAL DE LES CIÈNCIES

Així mateix, des del Departament de Ciències es fomenta el treball científic experimental en totes les etapes i en totes les àrees, especialment, com és lògic, en les relacionades amb el medi natural i tecnològic. Tenim molt clar que la ciència és **observació, manipulació i raonament**, des de totes les vessants, i que cal apropar-la al món actual i a la vida quotidiana per donar explicacions i respostes als enigmes que ens presenta la natura, sense perdre de vista, és clar, la part conceptual del coneixement, el rigor i el llenguatge científic, sempre adequats a l'etapa en què es troba l'alumne.

Ja des de l'Educació Infantil es realitzen projectes i petits experiments, en la pròpia aula, a l'exterior o a l'aula assignada per a l'experimentació. En el cas d'Educació Primària, hi ha un espai dedicat a tal fi i un projecte definit d'experiments adequats a cada nivell, des de 3r EP, i d'acord amb el **projecte EICLE**, en anglès. A l'ESO els alumnes realitzen setmanalment pràctiques als diferents laboratoris i tallers específics de cada matèria.

Amb *sciences for the contemporary world*, àrea comuna a tots els alumnes de Batxillerat, es culmina gairebé el procés de donar **un coneixement científic global, crític i actual** tot tractant temes d'interès sociomediambientals en estreta col·laboració amb els estudiants i amb persones vinculades al món universitari. En efecte, diversos investigadors col·laboren en les conferències que es desenvolupen en el marc del *Vine a fer un cafè amb...*, fòrum d'exposició i diàleg sobre temes d'actualitat, o en altres projectes puntuals d'investigació en els quals el Departament decideix participar.

DE L'EDUCACIÓ FÍSICA, L'ESPORT I LA SALUT

L'educació física a BetàniaPatmos té com a grans objectius facilitar el **desenvolupament personal, la millora de la qualitat de vida, la dignitat pròpia i la convivència comunal**. Dins d'aquests objectius, l'educació física i l'esport juguen un paper fonamental en el desenvolupament de les competències centrades en l'aprenentatge i l'adquisició d'hàbits saludables permanents, de valors com el respecte i la generositat, i de l'ús constructiu del temps lliure mitjançant la pràctica d'activitats físiques i esportives.

Pensem que és important que els alumnes entenguin la seva capacitat motriu com a instrument de comunicació, de creació, d'interpretació i d'expressió de

sensacions i de sentiments i que, a partir de la valoració i l'acceptació de les seves capacitats físiques, siguin capaços d'esforçar-se per millorar el seu nivell de condició física i el seu nivell de pràctica esportiva. Per assolir aquests objectius partim del marc teòric que representen les ciències de l'activitat física i la salut: la fisiologia, l'anatomia, la biomecànica, la nutrició i la teoria de l'entrenament. Aquestes disciplines ens confirmen quines són les respostes, les adaptacions i els beneficis que es produeixen en el nostre organisme com a conseqüència d'una pràctica regular i ben pautaada de l'activitat física. Tot plegat pot semblar molt teòric, però en les sessions que es realitzen amb els més grans aquests conceptes formen part del seu bagatge de coneixements.

En última instància, l'educació física pretén contribuir a l'educació integral dels alumnes a través d'una eina pròpia i específica que és el moviment. Pretén ensenyar-los mitjançant un procés d'ensenyament i aprenentatge, pràctic i teòric, a regular el nivell d'esforç, a millorar la conducta, a controlar els impulsos, a respectar el propi cos i a respectar els altres. Una vegada experimentats i assolits aquests aprenentatges, creiem que els alumnes estaran més preparats per afrontar situacions que en el futur els requeriran prendre decisions, enfrontar-se a adversitats, compartir els èxits o les dificultats, o saber quan cal cedir en interès de la majoria. Això són, exactament, valors.

En la pràctica tots aquests continguts es treballen de la següent manera. Es dediquen dues hores lectives setmanals a la psicomotricitat (EI) i a l'educació física (EP, ESO i 1r Batx.), i **una tercera hora complementària dedicada a la natació, des d'EI 3 fins a 2n ESO**. Dins d'aquestes hores lectives els alumnes reconeixen i practiquen alguns esports que varien d'acord amb les edats i el currículum. Més enllà de l'horari lectiu, es disposa d'una àmplia oferta d'activitats esportives concretes: futbol sala, bàsquet, natació, natació sincronitzada, cros, judo, patinat-

L'educació física té com a objectius facilitar el desenvolupament personal, la millora de la qualitat de vida, la dignitat pròpia i la convivència de les persones

BetàniaPatmos és una escola cardioprotegida

ge, tennis, dansa i escoles esportives, activitats que es vehiculen a través de les seccions esportives de la pròpia Escola i que, en tot moment, segueixen els criteris del Departament d'Educació Física i Esports.

Com que BetàniaPatmos és una escola cardioprottegida, els alumnes estan sensibilitzats amb el tema i els més grans reben en el seu currículum formació específica per tal d'actuar de manera responsable davant una situació de crisi cardíaca.

DE L'EDUCACIÓ ARTÍSTICA I LA CREATIVATAT, PLÀSTICA I MÚSICA

Veure, observar, manipular, comparar i explorar per saber

L'escorça cerebral de tipus visual és la més extensa del cervell, considerablement més gran que l'auditiva. Per això qualsevol activitat relacionada amb la visió es pot aprofitar per millorar el rendiment escolar: veure, observar, manipular, comparar i dibuixar per saber. Així també s'aprèn, i molt. És per això que a l'Escola BetàniaPatmos **volem desvetllar i mantenir durant tota la vida dels nostres alumnes la sensibilitat i la creativitat artístiques.** La primera, perquè és una excel·lent manera de participar en l'acte permanent de la percepció del món des de múltiples llenguatges com la pintura, la música, la dansa o altres formes d'expressió; la segona, perquè també és una excel·lent manera de col·laborar en l'acte inacabat de la Creació, molt més propici i necessari que, justament el seu contrari, la destrucció, a voltes inconscient, o la negligència sistemàtica. La sensibilitat i la creativitat construeixen el binomi emissor-receptor en un mateix individu i avui l'escola només pot entendre els seus protagonistes com a receptors i emissors alhora, lectors i autors, observadors i productors. Algunes de les publicacions anuals de l'Escola, concretament el Llibre de Sant Jordi i la revista Generacions, són un reflex immediat d'aquest propòsit.

Amb relació a l'educació plàstica, a Educació Infantil i Primària es **potencien les habilitats manuals dels alumnes i les seves destreses manipulatives amb la descoberta de diferents materials i tècniques,** donant prioritat a la seva capacitat creativa d'expressió personal. A l'ESO pren especial atenció la incorporació en el currículum de la imatge des de la perspectiva de les tecnologies (fotografia, video, cinema,...) i de gèneres o formes molt presents en la vida dels adolescents com la publicitat o el curtmetratge. A més, el Departament d'Arts i Humanitats aposta pel treball interdisciplinari participant activament en projectes d'altres àrees, siguin de l'àmbit que siguin, a través del reportatge, la filmació, la visita o la presentació de productes nous a concursos externs.

L'activitat creativa de l'Escola té continuïtat a Batxillerat amb la incorporació de

la modalitat d'arts, una oferta que permet aprofundir en diferents llenguatges plàstics i possibilita l'exposició sistemàtica d'obres artístiques.

Amb relació a la música, al llarg de l'escolarització dels infants i dels joves, a BetàniaPatmos **volem desvetllar i desenvolupar el sentit musical** tot afavorint el gust per la bellesa i la creació. En finalitzar el seu recorregut escolar, els nois han de ser capaços d'interpretar cançons tradicionals catalanes i d'arreu del món; han d'haver assolit una correcta emissió de la veu, tant parlant com cantant; han de demostrar un desenvolupament de l'oïda que permeti la distinció i el reconeixement dels elements bàsics del discurs musical; han d'adonar-se dels elements fonamentals del llenguatge musical; han de practicar l'hàbit i l'actitud d'escolta; han d'haver adquirit coneixements bàsics relacionats amb instruments, conjunts instrumentals, obres, formes i autors, que els permetin gaudir de l'audició musical; han d'haver participat en la vida musical de l'Escola i de l'entorn, i, finalment, han de conèixer i utilitzar, si s'escau, recursos informàtics i electrònics d'edició, creació i interpretació sonores.

El procés intern d'aprenentatge que permet interioritzar els continguts de l'educació musical consisteix en **escoltar, imitar, reconèixer, reproduir, crear i improvisar per sentir.** Aquest procés ha d'estar present en totes les activitats musicals de totes les etapes. A l'Educació Infantil la música es treballa d'una manera sensorial, utilitzant sovint el joc com a recurs; a mida que el nen va creixent, aquest aprenentatge més sensorial es va transformant en més intel·lectual.

Organitzem les classes d'acord amb quatre **blocs de continguts fonamentals: cançó, educació de l'oïda, ritme-moviment i dansa i audició.** A més, a partir d'Educació Primària afegim un cinquè bloc, el **llenguatge musical,** lectura i escriptura, que ens permetrà, durant el cicle superior, l'aprenentatge d'un instrument musical de vent, la flauta de bec. D'aquesta manera ampliem la capacitat d'interpretació dels alumnes a través d'un instrument diferent a la seva veu. A l'Escola dediquem dues hores setmanals de música a Educació Infantil i una hora setmanal a Educació Primària.

La música a l'ESO ha de procurar el desenvolupament dels recursos intel·lectuals, afectius i socials a través de tres grans àmbits: l'escolta significativa, la interpretació vocal i instrumental, i la creació musical. D'aquesta manera es pretén continuar i aprofundir en tot el treball iniciat a les etapes anteriors per complementar-lo amb un coneixement reflexiu de la música i del seu context social i cultural al llarg de la història.

A secundària els continguts de la matèria s'organitzen en tres apartats: escoltar i comprendre; interpretar i crear; i analitzar la dimensió social i cultural de la músi-

Escoltar, imitar, reconèixer, reproduir, crear i improvisar per sentir

ca. Aquests continguts queden repartits en dos cursos, tres hores setmanals a 1r ESO i una hora setmanal a 3r ESO.

Per Santa Cecília les notes i els sons afloren per tots els racons de l'Escola. Tots els nois i noies tenen l'oportunitat de tocar, sols o en formacions, les seves peces per tal de celebrar la joia universal de la música, un dels llenguatges més extraordinaris que l'home ha creat.

DE LA CULTURA UNIVERSAL: ESCOLTAR, LLEGIR I VIATJAR

És possible que un ciutadà entengui el món que l'envolta, el pròxim i el llunyà, sense un bagatge cultural mínim? És possible que aquest ciutadà pugui actuar de forma reflexiva i responsable sense conèixer els sediments històrics, socials, religiosos o de pensament d'aquesta o d'aquella societat? La nostra resposta és, clarament, no. Ben al contrari, creiem que **és del tot imprescindible que els nostres alumnes es reconguin a ells mateixos formant part d'una cultura determinada**, amb els diferents diafragmes d'obertura que això significa, i, també, **que vulguin conèixer i sàpiguen acceptar altres maneres d'entendre la vida i el món** escampades arreu del planeta.

Aquest lligam amb això més pròxim, que ens arrela fortament a la vida gràcies a les coordenades espai-temps, i aquesta capacitat de dialogar amb altres països i tradicions, que ens dimensiona en el món, s'exercita durant la formació a BetàniaPatmos de tres maneres bàsiques: **escoltant, llegint i viatjant**. Escoltar, llegir i viatjar són tres maneres molt potents de percebre la realitat, experimentar-la i sedimentar-la de mica en mica. Per això proposem a les famílies que ens ajudin a promoure aquestes tres accions més enllà de l'horari i del calendari lectius, justament perquè no es confonguin amb unes obligacions estrictament escolars.

Quan parlem d'escoltar, ens referim a la capacitat d'estar atents i concentrats davant la presentació i l'explicació dels fenòmens històrics, de la diversitat planetària, de la història del pensament, de les opcions religioses i les qüestions ètiques, de les qüestions econòmiques o de l'inacabable atlas creatiu que són la literatura, l'art i la música. Aquests cabals immensos d'informació es tracen en àrees com descoberta de l'entorn, coneixement del medi, ciències socials, història i geografia, literatura, filosofia, religió i història del món contemporani, que el professorat del centre imparteix. Però altres vegades són especialistes externs, persones deslligades del món educatiu, les que vénen al centre a donar una lliçó magistral (no ens fa gens de por això de «lliçó magistral») davant de cent o dos-cents estudiants encuriósits sobre un tema determinat. Els col·loquis

que es generen un cop acabada la conferència són una mostra molt palpable de la maduresa intel·lectual dels alumnes de BetàniaPatmos.

Quan parlem de llegir ens referim a una actitud de curiositat, d'observació i de diàleg amb tot allò que ens envolta i especialment amb els llibres. Per nosaltres llegir forma part d'un estil de vida que es relaciona activament amb tot de veus que s'escolten més enllà dels temps fixats i dels espais concrets, ecos que ressonen en el silenci de totes les biblioteques, la de casa, la de l'escola o la del districte. **L'apadrinament lector entre infants d'Educació Infantil i Educació Primària, la biblioteca a l'aula, el llibre viatger, les estones diàries**

de lectura a l'aula, el concurs literari de Sant Jordi, el servei de préstec de llibres o la lectura crítica de textos són diferents mecanismes presents al centre per estimular l'hàbit lector. Però la manera més eficaç de fer créixer bons lectors és la que s'exercita a casa des de ben petits. La lectura compartida entre els fills i els pares crea moments inoblidables, perquè relaciona nen, lector i text (quan siguin més grans, aquesta lectura esdevindrà una lectura individual i silenciosa); fomenta l'adquisició de la competència comunicativa; potencia les capacitats d'atenció i de concentració; estimula la imaginació i la creativitat; desenvolupa el gust per aprendre; promou el pensament reflexiu i ajuda a fer créixer l'estimació. Segons els estudis elaborats per l'OCDE sobre educació, tenir i alimentar a casa una biblioteca amb més de 500 llibres és un element determinant per assolir un excel·lent nivell de coneixements.

Quan parlem de viatjar ens referim a aquell exercici que consisteix en anar d'un lloc a un altre i tornar al lloc de partida més plens d'experiència vital, tornar menys ignorants. Els viatges poden ser molt petits, una sortida cultural al Parc de l'Oreneta, o molt llargs, una estada lingüística en un altre país. En qualsevol cas, sempre seran vàlids. D'aquí la necessitat que l'Escola estigui permanentment connectada al món. Com es pot llegir posteriorment, aquesta connexió, a BetàniaPatmos es fa de moltes maneres, i la família també hi juga un paper principal.

Entre tots construïm uns sediments culturals bàsics per anar pel món, llegir-lo i entendre'l

A la nostra Escola els estudiants **escolten, llegeixen i viatgen**, sovint amb un quadernet per fer-hi anotacions i prendre apunts del natural; els mestres i els professors els ensenyen a fer-ho; a casa, els pares ho practiquen amb ells. Entre tots construïm uns sediments culturals bàsics per anar pel món, llegir-lo i entendre'l.

DE LES TECNOLOGIES

El Departament TIACC (Tecnologies de la Informació, l'Aprenentatge, el Coneixement i la Comunicació) és un departament transversal que abasta tota l'Escola tant en el seu àmbit educatiu, des d'El 2 anys fins a 2n Batx., com en altres àmbits –el de la gestió i el de la comunicació, per exemple. En la seva vessant més tècnica està format per dos enginyers informàtics de sistemes; en la pedagògica, per tot el claustre de professors del centre.

L'objectiu principal d'aquest departament és impulsar la **integració progressiva de les tecnologies de la informació, l'aprenentatge, el coneixement i la comunicació** en els processos d'ensenyament i d'aprenentatge. Treballa de forma col·laborativa amb els professors de les diferents etapes a través de la figura del coordinador TIACC i al voltant de diversos projectes pedagògics que garanteixen l'adquisició de les competències digitals als nostres alumnes.

Des de fa uns anys tots els projectes i competències digitals que treballem s'integren dins les àrees curriculars de forma interdisciplinària i col·laborativa, reproduint i apropant-los als diferents models de treball que més tard trobaran a la societat.

A l'Escola hi ha més de cinquanta PDI repartides per totes les aules. Els alumnes d'Educació Infantil disposen del racó de l'ordinador i els d'Educació Primària, ESO i Batxillerat disposen d'aules d'ordinadors fixes i d'armaris amb ordinadors portàtils, ja sigui a l'aula, ja sigui en espais especialitzats com la biblioteca, l'aula de tecnologia o la de robòtica, i ara a tot arreu amb els

Diversos projectes pedagògics garanteixen l'adquisició de les competències digitals als nostres alumnes

iPads. A vegades aquestes eines permeten relacionar-nos amb comunitats educatives d'altres escoles per intercanviar experiències, vivències, coneixement i valors. És el cas del grup Tr@ms, un conjunt de vint escoles del qual formem part i amb les quals compartim de forma col·laborativa, reflexionada i experimentada l'entrada imparable i definitiva de les tecnologies a l'ensenyament.

DEL SENTIT DE LA INICIATIVA

A l'Escola BetàniaPatmos els alumnes no són simples receptors d'informació ni reproductors sistemàtics de la matèria curricular. Si l'objectiu, com hem escrit, és fer créixer **interlocutors amb sentit crític i capacitat transformadora**, l'Escola ha de promoure les dimensions emissora i productiva dels seus principals protagonistes. Els infants i els joves han de desenvolupar progressivament la seva iniciativa, és a dir, la seva capacitat de generar productes a partir d'un projecte dialogat i un procés d'acompanyament que resolgui els possibles obstacles. Aquest projecte ha d'acabar amb una presentació pública, presentació que pot ser simplement una exposició als passadissos del centre o una defensa argumentada i preparada davant d'un públic divers, potser desconegut.

El sentit de la iniciativa potencia la relació entre les diferents àrees de coneixement, la interdisciplinarietat; promou el treball cooperatiu; reclama l'ús de les diferents metodologies de treball i exigeix una **actitud proactiva**. Des de l'Educació Infantil, amb els projectes de treball, fins a Batxillerat, amb els treballs de recerca, tot passant pels projectes interdisciplinaris d'Educació Primària, els treballs de síntesi i el projecte de recerca d'ESO, es produeix una gradació progressiva d'escenaris escolars on els alumnes mostren la seva capacitat emprenedora. A més, però, també ho fan amb els intercanvis entre etapes en les pràctiques de laboratori, amb les accions d'oràtori o amb els apadrinaments lectors, per posar tres exemples en què els alumnes assumeixen plenament el paper de guia en ensenyar a alumnes més petits com s'experimenta científicament, com cal expressar-se en públic o com llegir correctament.

Els alumnes assumeixen plenament el paper de guia en ensenyar a alumnes més petits com s'experimenta científicament, com cal expressar-se en públic o com llegir correctament

També hi ha col·laboracions externes, per exemple, amb la Fundació Escola Emprenedors, col·laboració gràcies a la qual els alumnes d'economia de Batxillerat desenvolupen, en grups reduïts, un projecte empresarial en llengua anglesa coordinats per un expert extern durant deu sessions –al final hi ha una presen-

tació dels diferents productes davant d'un públic heterogeni. A més, des de fa pocs anys, una part de l'assemblea de l'Associació de Mares i Pares d'Alumnes la protagonitzen alumnes de secundària amb la presentació d'una experiència educativa d'interès general. També col·laboren amb l'Escola, amb sessions sobre empreudoria i empresa, la Fundació d'Empresaris de Catalunya (FemCAT) i l'Institut d'Estudis Financers (IEF) dins el projecte *European Financial Education Partnership*.

Des de ben petits, els nens assumeixen càrrecs de responsabilitat dins l'aula. Quan són més grans, a banda del manteniment de càrrecs, apareixen les figures dels delegats, representants dels grups classe que participen en la presa de decisions importants, com el disseny del calendari d'exàmens, la representació de l'Escola en esdeveniments externs, com ara els referits a Agenda 21, o qualsevol aspecte que afecti la vida escolar dels alumnes. Dos d'aquests delegats formen part del Consell Escolar del centre, fòrum de debat i de presa de decisions on hi ha representats tots els sectors de la comunitat, òbviament també els alumnes.

DE L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

L'atenció a la diversitat és un dels objectius pedagògics principals de l'Escola BetàniaPatmos. L'Escola treballa intensament en el coneixement de cadascun dels seus alumnes, en la **detecció de les seves necessitats educatives**, així com en el disseny i la pràctica de totes aquelles accions educatives que facilitin el seu desenvolupament normatiu, especialment l'adquisició dels aprenentatges escolars. Per tal d'acomplir les premisses anteriors, l'Escola proposa als alumnes un treball a través de **diferents metodologies didàctiques i d'organització** d'aula que permeten a cada alumne arribar a assolir els aprenentatges proposats de la manera més significativa possible. Ampliar la mirada sobre els alumnes ens permet treballar ajustant els nivells d'exigència sobre cada noi i cada noia, amb la finalitat darrera de conservar la qualitat educativa del centre.

Les comissions d'atenció a la diversitat de les diferents etapes amb **estreta col·laboració amb l'equip psicopedagògic** dissenyen les estratègies de detecció i millora. L'Escola, que des de fa anys manté contacte amb especialistes externs i associacions reconegudes com l'ONCE, té dissenyats diferents protocols d'actuació. Actualment es dediquen unes 300 hores setmanals a la diversitat. En aquest camp, l'Escola està immersa en un aprenentatge continu i vol continuar avançant. La formació rebuda pels membres del claustre, el contacte continuat

L'atenció a la diversitat és un magnífic espai per a la transformació pedagògica

a mantenir l'Escola activa i sensible. És evident que aquests canvis demanen reflexió, però ningú no dubta que l'educació i l'ensenyament del segle XXI demanen noves maneres d'entendre el paper dels docents i dels alumnes, dels recursos, dels mètodes, dels continguts i dels espais. El treball interdisciplinari i la connexió entre els diferents àmbits de coneixement provoquen nous reptes i ens fan entendre que l'aprenentatge significatiu es produeix en el moment en què els alumnes són capaços de descontextualitzar els seus coneixements per aplicar-los a la vida real –aquell moment de lucidesa i d'alegria en què el coneixement ja és acció positiva

DE L'ORATÒRIA I LES TÈCNiques EXPRESSIVES

Amb l'objectiu de millorar l'**habilitat comunicativa** oral dels estudiants, el curs 2007-2008 va començar a implementar-se un espai acadèmic per a l'oratoría amb els alumnes d'ESO. El desplegament va ser progressiu i actualment tots els nois i noies d'aquesta etapa cursen sistemàticament **una hora setmanal d'oratoría de 1r a 4t ESO**, en grups reduïts de quinze persones i amb combinació de les llengües catalana, castellana i anglesa. Es tracta de **practicar les tècniques bàsiques de fonació i articulació dels sons**, de conèixer els elements cardinals de la comunicació no verbal a través de l'anàlisi de situacions, externes o pròpies, de generar diferents tipus de discurs i d'exercitar-se en el diàleg,

Els nois i noies d'ESO cursen una hora setmanal d'oratòria

l'argumentació i la persuasió. L'activitat persegueix una clara dimensió pràctica i aprofita situacions diverses de la vida escolar per desplegar les habilitats orals dels estudiants, des de celebracions festives fins a la presentació de treballs acadèmics, molt sovint d'acord amb la idea d'interdisciplinarietat.

A Batxillerat l'oferta de l'Escola permet triar als alumnes l'àrea de tècniques expressives orals, un aprofundiment del que s'ha fet els quatre anys anteriors amb una clara tendència cap al **llenguatge teatral**. Durant el curs, amb quatre hores setmanals, els joves pensen, dissenyen i assagen una obra dramàtica que el dia de la festa de Sant Jordi s'escenifica amb tota la seva solemnitat. La pràctica teatral també és present en etapes anteriors i es dona especial relleu a la visualització de representacions teatrals interpretades per companyies professionals, a la Sala d'actes del centre o en espais dedicats específicament a la dramaturgia. **Mirant i escoltant teatre s'aprèn molt, sobretot quan els actors són capaços de fer aflorar les emocions en els seus cossos i en els cossos del públic.**

DE L'EDUCACIÓ EN VALORS I LA CELEBRACIÓ COL·LECTIVA

L'univers de BetàniaPatmos està conformat per una constel·lació de valors que al llarg d'aquestes pàgines ha anat il·lustrant i construint el text. De fet, els primers capítols del document, i especialment «La clau de volta» del nostre projecte educatiu, defineixen aquesta estructura conceptual que ara no cal repetir. I no cal fer-ho perquè els diferents apartats, amb els seus apunts teòrics i, sobretot, amb els exemples escrits de les pràctiques escolars quotidianes, en són un reflex directe i tangible que genera una cultura pròpia i una manera de ser determinada. **Som així.**

Aquesta personalitat compartida té també els seus **espais de celebració** col·lectiva, festivitats que al llarg de l'any se succeeixen de manera encadenada i que deixen traces emocionals de per vida. La Castanyada, la Festa dels avis, Santa Cecília, Nadal, el Dia Escolar de la No-violència i la Pau (DENIP), el Dia de la Ciència, Carnestoltes, Sant Jordi, la Festa de l'Escola i l'acte de celebració de comiat dels estudiants de segon de Batxillerat, que després d'un llarg recorregut i d'un esforç molt honorable deixen físicament l'Escola per continuar el seu recorregut personal, són algunes de les diades festives d'aquesta petita polis.

L'ESCOLA CONNECTADA AL MÓN

A vegades sembla que les institucions escolars visquin aïllades del món, com si la seva missió pogués separar-se de la resta de la societat. Aquest és un error monumental perquè provoca endogàmies clausrofòbiques i recorreguts divergents. A BetàniaPatmos (dir-se així ja és molt significatiu!) pensem justament el contrari: l'escola només tindrà sentit si està connectada al món, una connexió que no s'ha d'entendre com una dependència sinó com una gran ocasió per fer progressar la humanitat. De relacions n'hi ha moltes, algunes les anotem tot seguit.

AMB SORTIDES CULTURALS I ESTADES

Durant el curs escolar **els alumnes del centre fan múltiples sortides culturals** d'acord amb les seves edats i els interessos curriculars. Aquestes sortides són del tot variades: a la ciutat de Barcelona o a altres poblacions, a espais culturals tancats o a escenaris naturals, a empreses privades o a centres d'investigació públics, a teatres o a auditoris, a altres escoles, al cinema; sortides d'un sol dia o a dormir en cases de colònies algunes nits, a l'Estat Espanyol o a altres països d'Europa, a ciutats de referència com Roma, París o Berlín. Etcètera. Si durant un curs escolar una persona concentrés totes aquestes sortides que els nois fan al llarg de setze anys, comptabilitzaria més de cent dies fora de l'edifici escolar; si l'exercici inclogués les estades de dies, parlariem gairebé d'un curs sencer, **un any de setze visitant múltiples escenaris d'aprenentatge real d'una enorme riquesa i varietat**. L'atles de les sortides culturals i les estades de BetàniaPatmos és una mena de crònica que algun dia haurem de publicar.

AMB LA FORMACIÓ DEL PERSONAL

La formació contínua, amb les seves múltiples formes i estratègies, és un dels fonaments imprescindibles en l'àmbit professional dels treballadors, especialment si es dediquen a l'ensenyament i a l'educació. A més, però, és una manera excel·lent de no caure ni en l'endogàmia institucional ni en l'estancament metodològic.

L'Escola promou decididament la **formació dels seus professionals**, donant resposta a les iniciatives personals, organitzant cursos a mida per a col·lectius reduïts a propòsit d'un tema concret o dissenyant una formació universal en temes que afecten tota la comunitat educativa, per exemple amb la implantació de la plataforma de gestió i comunicació. **La mitjana d'hores de formació dels últims anys se situa entre les 30 i 40 hores i abraça un ventall molt ampli d'especialitats i modalitats**. En alguns casos són els propis professionals de BetàniaPatmos els que imparteixen formació o bé se'ls demana que participin en jornades o congressos de l'àmbit educatiu.

AMB IMMERSIONS LINGÜÍSTIQUES A L'ESTRANGER

Durant el seu recorregut acadèmic **els alumnes tenen l'oportunitat d'acollir-se a dues estades d'immersió lingüística en llengua anglesa** organitzades per l'Escola. La primera és a 5è EP, un mes a Barnardiston Hall i Riddlesworth Hall a Anglaterra, una primera experiència que, a banda de desenvolupar la seva autonomia, reforça els seus coneixements de llengua anglesa. La segona es produeix a 2n ESO, amb una durada d'un trimestre també a diferents escoles d'Anglaterra amb un nombre reduïdíssim de parlants estrangers, la qual cosa reforça plenament la immersió. En aquests moments, l'Escola està estudiant una tercera possibilitat adreçada als alumnes de Batxillerat que, amb un domini molt assegurat de la llengua anglesa, vulguin conèixer durant unes setmanes del mes de juliol un centre reconegut de generació de coneixement a nivell mundial.

AMB COL-LABORACIONS SOLIDÀRIES

A banda d'aquelles accions puntuals que puguin aparèixer per diferents circumstàncies, **l'Escola manté sis col·laboracions solidàries anuals**, algunes de llarg recorregut, d'altres més recents. A través de la Comissió d'acció social de l'Associació de Mares i Pares d'Alumnes hi ha establert una col·laboració permanent amb l'Escola Labouré, també de Barcelona, que consisteix en assessorar acadèmicament, fora de l'horari escolar i de manera voluntària, alumnes de la citada escola.

De forma puntual i gairebé trimestral, es realitzen tres recollides solidàries diferents més una que dura tot l'any. La primera, a la tardor, de productes alimentaris bàsics en col·laboració amb la Fundació Banc dels Aliments; la segona, per Nadal, de joguines, amb l'Associació Cívica la Nau; i la tercera, a la primavera, de roba, amb la Fundació Formació i Treball de Càrites Diocesana. Les tres campanyes compten amb la col·laboració d'un equip de nois i noies encarregats de publicitar l'acció i d'ordenar la col·lecta que, any rere any, no deixa de créixer gràcies a les aportacions de les famílies. La recollida permanent és la que es fa de taps de plàstic amb dipòsits de recollida distribuïts per les instal·lacions del centre.

Finalment, cal anotar la col·laboració amb el Banc de Sang i Teixits en la promoció de la donació de sang, imprescindible per al bon funcionament del sistema sanitari del nostre país i necessària per dur a terme intervencions quirúrgiques, tractaments oncològics, trasplantaments d'òrgans i d'altres malalties. Per celebrar aquesta recollida, també gestionada per la Comissió d'acció social, s'aprofita el matí de la Festa de l'Escola en què s'habilita un espai per tal de poder procedir a les extraccions de sang.

AMB UNIVERSITATS I ALTRES CENTRES D'INVESTIGACIÓ

Des de fa molts anys, la **Fundació BetàniaPatmos manté múltiples enllaços amb diferents universitats** (Universitat Ramon Llull, Universitat de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat de Vic, Universitat Pompeu Fabra i Universitat Autònoma de Barcelona, entre altres) i diversos centres de docència i d'investigació. Aquestes relacions institucionals aprofundeixen en tres àmbits d'actuació: l'intercanvi de pràcticums, l'assessorament i la col·laboració en projectes d'investigació.

Pel que fa als pràcticums, l'Escola té firmats acords de col·laboració amb diferents universitats i és un centre reconegut de pràctiques per a futurs mestres i professors. A més, aquesta activitat té un valor bidireccional, ja que més enllà de les aportacions que el centre ofereix als pràcticums, aquests poden ajudar al centre amb les seves visions crítiques i contemporànies. D'altra banda, aquests ara universitaris podrien, algun dia, formar part del claustre si la seva estada resulta altament positiva.

Amb relació a l'assessorament, cal dir que davant la implantació d'un projecte important, l'Escola procura buscar autoritats reconegudes en aquella disciplina, **especialistes que puguin guiar-nos en la presa de decisions estratè-**

giques, com va ser el cas del tractament de trastorns com la dislèxia o el TDA/H i, més recentment, amb UPCnet per tal de fer un diagnòstic tecnopedagògic de centre. Com es pot veure, la font de proveïment d'autoritat no és necessàriament la universitat; també poden ser-ho centres especialitzats en salut o en qualsevol altra àrea de coneixement.

Finalment s'ha de parlar de la col·laboració en projectes d'investigació. Resulta molt usual que les mateixes universitats o altres centres acordin amb nosaltres escenaris d'anàlisi i de recerca. És el cas, per exemple, de la tesi d'Helena Roquet, *A Study of the Acquisition of English as a Foreign Language: Integrating Content and Language in Mainstream Education in Barcelona*, presentada a la Universitat Pompeu Fabra, en què tot el treball de camp va centrar-se en el procés d'implantació de l'EICLE a BetàniaPatmos.

Més enllà de les universitats, ara mateix hi ha projectes molt importants de cooperació, com el projecte *Breathe* amb el Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental (CREAL) o el projecte TAS sobre l'adquisició de bons hàbits en l'alimentació i en l'activitat física en col·laboració amb la Fundació Àlicia-Món Sant Benet, projectes tots dos en què la participació dels alumnes és clau i imprescindible.

AMB TROBADES COL·LECTIVES, CONCURSOS I COMPETICIONS ESPORTIVES

Sovint els alumnes participen en activitats que els relacionen amb nois i noies d'altres centres. Aquestes trobades responen a diferents formats i a circumstàncies diverses. Amb les escoles de Tr@ms, per exemple, s'organitza una trobada presencial després d'haver estat treballant virtualment durant el curs, ja sigui a través del correu electrònic o la videoconferència, sempre al voltant d'un projecte compartit. Tampoc és gens estranya la visita de grups d'estudiants provinents de diferents països que, aprofitant la seva estada a Barcelona, volen conèixer de prop una escola de referència.

Les **experiències musicals col·lectives** són especialment emotives ja que expressen coralment la suma de molts esforços individuals congruents al llarg dels assajos. En aquest sentit, l'Escola participa en dues propostes, Cantània i el festival Barcelona Ciutat-Concert. Cantània és una activitat proposada pel Departament de Pedagogia de l'Auditori de Barcelona, l'Auditori Educa, adreçada principalment als alumnes de cicle mitjà i cicle superior d'Educació Primària de tot Catalunya, amb la col·laboració puntual d'altres serveis educatius d'Europa; l'objectiu és organitzar una cantata multitudinària que es converteix en una vivència musical important i inoblidable per a tots. Barcelona Ciutat-Concert és una acció musical simultània que transforma la ciutat de Barcelona en més de cinquanta espais emblemàtics on es pot escoltar la música de més de tres mil músics, entre ells nois i noies de BetàniaPatmos.

Els **concursos i les competicions esportives** també són excel·lents maneres de relacionar-se amb els altres i amb un mateix. L'Escola participa, com ja hem escrit, en diferents certàmens matemàtics, de robòtica, literaris o artístics. Especialment rellevant, però, és la participació en activitats esportives donat l'altíssim dinamisme esportiu del centre, amb més de quaranta equips que participen en les diverses competicions de futbol i bàsquet gestionades pel Consell Escolar de l'Esport de Barcelona (CEEB) o la cursa popular

que organitza cada any la Fundació Claror. Els plantejaments teòrics, l'equip d'entrenadors, l'entrenament constant i, sobretot, la idea primera segons la qual els infants i els joves de BetàniaPatmos, quan practiquen esport, han de ser abans que qualsevol altra cosa educats i respectuosos han donat uns fruits didàctics i esportius espectaculars.

AMB GRANS PROJECTES COM EL COMPROMÍS CIUTADÀ O EL MUN

Per la seva dimensió global i pels seus plantejaments profundament ètics, volem destacar aquests dos projectes. Des de l'any 2004 l'Escola participa en el programa **Agenda 21** de l'Ajuntament de Barcelona, programa pensat per facilitar la implicació de les comunitats educatives en l'honorable projecte planetari d'imaginar i construir un món millor i més sostenible, començant per la intervenció en l'entorn més immediat. La tardor del 2012, el centre va participar activament en l'acte de signatura del *Compromís ciutadà per a la sostenibilitat 2012-2022* de la ciutat comtal. A la nostra Escola s'ocupa de desenvolupar el programa un grup de mestres i professors de totes les etapes conjuntament amb dues comissions verdes constituïdes amb alumnes de 6è EP, per una banda, i d'ESO i Batxillerat, per una altra. Cada any, aquest Equip d'Educació Ambiental es proposa un seguit d'objectius que publicita i acciona en tot l'àmbit escolar. Són exemples d'aquestes accions la desaparició del paper d'alumini amb la producció d'un embalatge reutilitzable o la recollida de telèfons

mòbils inservibles en col·laboració amb la campanya de Creu Roja. El curs 2011-2012 l'Escola va participar molt activament en la Conferència Internacional de Joves Tinguem Cura del Planeta, CONFINT, i ara mateix s'està treballant en nous objectius.

El curs 2011-2012 l'Escola també va decidir participar en el projecte internacional *Model United Nations* (MUN), tot de trobades a diferents ciutats del planeta amb joves de tot el món on es debaten temes d'actualitat global i es redacten un seguit de resolucions que són enviades a les Nacions Unides. Concretament, en aquesta primera experiència, vam decidir participar en la que se celebra a la ciutat alemanya de Sindelfingen sota el nom de MUNOG, *Model United Nations of Goldberg*. Les conclusions dels deu batxillers assistents de BetàniaPatmos van ser extraordinàriament positives, la qual cosa ens va animar a continuar participant-hi. **MUN és una plataforma de projecció no només en l'espai sinó també en el temps: els joves d'avui ja participen activament en la resolució dels problemes complexos.**

AMB ORGANITZACIONS DEL SECTOR EDUCATIU

Òbviament l'Escola està vinculada a diferents associacions del sector, concretament amb la coordinadora Catalana de Fundacions i amb l'Agrupació Escolar Catalana, l'AEC, i és membre fundadora de l'associació d'escoles Tr@ms. També amb altres que anotem al final de l'apartat.

La **Coordinadora Catalana de Fundacions** va néixer l'any 1978 gràcies a l'impuls i la il·lusió de la societat civil. I amb aquell mateix esperit, però adaptant-lo constantment als nous moments, ha treballat i treballa per enfortir i projectar el món fundacional català cap al futur mitjançant la seva acurada prestació de serveis. Es tracta d'una xarxa en què, des de la plena autonomia, totes les fundacions associades tenen cabuda, totes tenen la seva veu, actualment més de 500. La Coordinadora els dona serveis i representativitat per tal que puguin ser més eficaces, més eficients i puguin sumar esforços sempre amb la voluntat d'acomplir els fins fundacionals. Aquest és l'objectiu de la Coordinadora Catalana de Fundacions, esdevenir una eina al servei de les fundacions catalanes, una eina al servei de la nostra societat informant i assessorant, facilitant relacions amb les administracions públiques i altres organismes i coordinant activitats de les fundacions de Catalunya.

L'**AEC** és una associació d'escoles creada l'any 1996 amb l'objectiu principal de compartir experiències i generar projectes en el món de l'educació i l'ensenyament per tal d'oferir un servei d'interès general de màxima qualitat a Catalunya. Presentar l'actual debat sobre l'ensenyament com una pugna entre allò públic i allò privat oculta les raons principals sobre les quals hauria de girar la discussió: tendència general a la mediocritat, ingerència ideològica excessiva, escassetat de recursos i manca d'autonomia dels centres. És precisament davant aquests desavantatges que l'AEC defensa una educació i un ensenyament lligats al prestigi social necessari de l'excel·lència, a la generació de processos de transformació que millorin els models

actuals, a l'aportació econòmica de les famílies mentre l'administració no resolgui la insuficiència del concert i a la gestió personalitzada dels centres des de la seva potència crítica, responsable i creadora. Actualment compta amb un centenar d'escoles, bàsicament cooperatives i fundacions, entre elles, BetàniaPatmos.

Tr@ms és una entitat sense ànim de lucre, declarada d'utilitat docent, que proposa un projecte col·laboratiu que agrupa escoles sensibilitzades a convertir la innovació en element identitari de centre. En pocs anys s'han aconseguit nivells d'excel·lència en la implementació de procediments innovadors a les aules gràcies a la suma d'esforços entre escoles. La Fundació col·labora amb institucions educatives, universitats i empreses del sector tecnològic per tal d'aconseguir l'extensió global de la innovació. En l'actualitat la Fundació Tr@ms agrupa una comunitat educativa de més de 12.000 alumnes, així com més de 900 professionals de l'educació, vint escoles situades arreu de Catalunya.

A més d'aquestes, l'Escola manté contacte amb altres institucions com el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, el grup de reflexió i publicació Taules o, evidentment, el Departament d'Ensenyament de la Generalitat, en aquest cas, amb les diferents seccions en què s'organitza, com ara la inspecció educativa, les diferents direccions generals o el mateix Consell Escolar de Catalunya.

AMB EL MONESTIR DE PEDRALBES

Fa estona que hem sortit de l'Escola, hem de tornar al lloc d'origen, a la pedrera de les pedres blanques. Aquest és el lloc principal de tota la nostra actuació, el nucli des d'on s'expandeixen les connexions abans establertes, una mena de cercles concèntrics que s'escampen i retornen incessantment. Dir-se, alhora, Betània i Patmos és un luxe d'una enorme responsabilitat. Emili Teixidor ho va il·lustrar molt bé en el llibre *El simbolisme d'uns noms*, amb els poemes de Carles Riba, «Llàtzer ressuscitat», i de Friedrich Hölderlin, «Patmos»: les dues tradicions culturals i de pensament més potents de la cultura occidental en **feliç confluència a BetàniaPatmos, paret per paret amb el Monestir de Pedralbes**. Rafael Patxot ho va intuir amb la construcció de la torratxa, una mena de corona encimbellada dalt de la finca des d'on cada dia poden observar-se l'arquitectura de Barcelona i la immensitat de l'Univers.

Per aquest motiu l'Escola forma part de l'associació dels Amics de Pedralbes i promou entre els alumnes de les diferents etapes accions i activitats dirigides a la descoberta i a l'estimació d'aquest espai històric tan peculiar i únic.

Aquesta és la primera i la darrera connexió, la que gaudim cada dia al costat de la comunitat de les clarisses, un paradís de silenci solcat per rius subterranis que mai no s'assequen. Allà on hi havia l'hort de les monges ara hi ha les aules d'Educació Infantil. Pedralbes, Betània i Patmos, tres llocs en un mateix lloc de cultiu, de culte, de cultura i de coneixement.

L'AVALUACIÓ I LA MILLORA

Just a la «Presentació» d'aquest document hem llegit que el Patronat de BetàniaPatmos va decidir, molt abans que la legislació ho convertís en norma, que cada any es procediria a una auditoria externa dels comptes anuals de la Fundació. Aquesta decisió expressament voluntària i lliure no és cap anècdota. Ben al contrari, es tracta d'un posicionament molt clar que defensa la necessitat ineludible de reflexionar críticament amb relació a les accions, als processos i als resultats obtinguts. Sense anàlisi compartida és molt difícil que una organització pugui corregir els seus errors i, sobretot, pugui establir mecanismes de millora. L'avaluació de situacions i de resultats és una eina de realimentació que tanca el cercle anual de la ideació, la programació, l'acció i la celebració. I en una escola tot plegat és imprescindible.

Hem llegit que en començar cada curs els caps d'estudis de les quatre etapes i els caps dels departaments didàctics presenten els objectius i els plans anuals que, en acabar l'any acadèmic, són motiu de reflexió i d'anàlisi a diferents nivells per tal de poder fixar els aconsegüiments i, sobretot, per definir els propòsits del curs següent. Aquest exercici també es realitza en altres àmbits, com ara les reunions d'equips de tutors o les converses entre els membres de l'equip directiu i els professionals del centre.

La discussió sobre quins són els indicadors principals que ha de tenir en compte el sector educatiu a l'hora de procedir a la seva avaluació és llarga i extensa. De fet, es parla d'indicadors tangibles i d'indicadors intangibles, aquests darrers molt importants quan parlem, també, de valors i d'emocions, però, alhora, molt difícils de quantificar. Amb tot, hi ha dos elements demostratius que destaquen per sobre dels altres: la mobilitat de les persones i els resultats acadèmics.

Pel que fa a la mobilitat, cal dir que l'Escola es mou en unes xifres molt inferiors a les usuals, tant si parlem dels docents com si parlem dels alumnes. La continuïtat dels professionals en un centre permet sedimentar la cultura de la institució sense que això hagi de significar una fossilització del projecte, una patologia que cal prevenir justament amb l'avaluació professional i la formació permanent. D'altra banda, el nombre de baixes anuals dels alumnes es mou al voltant del cinc per cent, i en qualsevol cas es fa un seguiment molt precís de les causes que l'han motivada per tal de deixar-ne constància escrita.

La millora constant és el camí inacabable cap a la utopia

L'altre gran indicador són els resultats acadèmics. En aquest cas, hem de parlar de les avaluacions normatives internes i de les avaluacions externes. Les avaluacions normatives són les que internament segueixen totes les escoles de Catalunya d'acord amb els tres trimestres escolars i, en el cas de secundària, l'avaluació extraordinària de setembre. Són les avaluacions que documenten la situació de tots i cada un dels alumnes amb relació a totes les àrees de coneixement i que generen els informes quadrimestral i final (EI 2, EI 3 i EI 4) o trimestrals i finals (EI 5, EP, ESO i Batx.) que les famílies reben digitalment a través de la plataforma de gestió i comunicació. En aquest cas, és molt difícil expressar un judici de valor sobre els resultats obtinguts, ja que els mecanismes de comparació són reduïts. Tanmateix es pot afirmar amb total rotunditat que en cap cas hi ha abandonament escolar i que la immensa majoria dels nois i de les noies accedeixen a estudis universitaris.

D'altra banda, parlem de les avaluacions externes, que a BetàniaPatmos són sis: les proves diagnòstiques de 5è EP; les proves de competències bàsiques de 6è EP; les proves diagnòstiques de 3r ESO; les proves de competències bàsiques de 4t ESO; les proves d'accés a la universitat, les PAU (2n Batx.), i els exàmens

oficials de llengües estrangeres (5è i 6è EP, ESO i Batx.). En aquests casos es tracta de proves genèriques per a tots els alumnes de Catalunya (Educatió Primària i ESO), o per a tots els alumnes que volen entrar a la universitat (Batxillerat) o per a aquells alumnes de diferents escoles que volen aconseguir diferents

Volem ser una organització que pensa i aprèn

títols en anglès, francès o alemany. Els històrics acumulats, i en alguns casos publicats, assenyalen que els resultats obtinguts en totes aquestes proves estan per sobre no

només de les mitjanes de Catalunya sinó també d'aquell segment de centres que, d'acord amb la nomenclatura del Departament d'Ensenyament, pertanyen a un nivell socioeconòmic alt. Tot plegat, però, no s'ha de llegir com una distinció sinó, simplement, com el resultat d'un enorme exercici de responsabilitats compartides al nucli de les quals hi ha **l'esforç i la dedicació de centenars i centenars d'alumnes que any rere any fixen l'índex d'absentisme escolar a zero.**

La millora constant és el camí inacabable cap a la utopia. Volem ser una organització que pensa i aprèn. Ens agradaria que en els milers i milers de converses, de reunions i de tutories que anualment celebrem, participéssim d'un acord implícit: fer dels nostres diàlegs, a voltes unisons, a voltes discordants, un concert a favor del guany. De ben segur que tothom en sortirà beneficiat.

EL LLOC I LES INSTAL·LACIONS

L'Escola BetàniaPatmos es troba situada al límit nord-oest de la ciutat de Barcelona, entre l'antiga pedrera de granit i el Parc de l'Oreneta, a tocar del Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes, allà on comença el Parc Natural de Collserola. L'emplaçament és immillorable. La visió de la ciutat, del mar i de l'horitzó pren una especial dimensió simbòlica quan hom s'adona que es troba en una escola encara que no ho sembli. Mirant cap al nord, s'aixequen els boscos mediterranis dels faldars del Tibidabo. La finca, quan ja era coneguda amb el nom de Clos Montserrat, va ser propietat del mecenes Rafael Patxot, que va ser qui va fer construir cap al 1920 la torratxa que culmina el paratge. Actualment la finca és propietat de la Fundació Privada BetàniaPatmos, que també va adquirir a començaments d'aquest segle una propietat adjacent a l'oest per tal de preveure futures edificacions.

Dins de la propietat hi ha cinc grans edificis: el d'Educació Primària, el d'ESO, el de Batxillerat –que a la planta baixa conté els serveis centrals i una sala d'actes per a dues-centes persones–, el pavelló esportiu i, a dalt de tot, el menjador i la piscina coberta. L'edifici d'Educació Infantil, tal com ja s'ha dit, es troba situat a l'antic hort del Monestir i està en un constant procés de millores.

Actualment s'està treballant en la reurbanització de la propietat i en el disseny de les instal·lacions futures per tal de continuar oferint una educació i un ensenyament de màxima qualitat.

A través del web www.betania-patmos.org es pot fer una visita virtual de les instal·lacions.

A photograph of a swimmer in a pool, with their arms raised above the water. The swimmer is wearing a dark swimsuit. The water is bright blue and splashing around the swimmer. In the background, there are lane lines in the pool and another swimmer's arm is visible. A semi-transparent white box with blue text is overlaid on the top left of the image.

LES ACTIVITATS EXTRAESCOLARS

La Fundació proposa que la formació integral dels alumnes es pugui completar amb espais educatius no estrictament acadèmics, però el màxim d'acostats a l'horari general, al migdia, o just quan acaba l'activitat lectiva, a la tarda. Per aquest motiu, organitzem un ampli ventall d'activitats extraescolars que incideixen en objectius de caràcter intel·lectual, afectiu i social, i psicomotor. A causa del volum de l'oferta i de l'excel·lent acollida que té per part de les famílies, aquest és un element que també dona personalitat al centre. Aquestes activitats estan repartides en quatre blocs: idiomes, música, cultura i esport.

Les activitats extraescolars d'idiomes apropen l'alumnat d'una manera engrescadora i creativa a les llengües i a les cultures estrangeres. Alhora serveixen per augmentar l'exposició a la llengua (*input*) i les oportunitats significatives de fer-ne ús (*output*). L'objectiu no és aprendre sobre una llengua sinó aprendre a comunicar-se amb ella i a utilitzar-la de manera eficient en diversos entorns. L'oferta s'estructura en tres grans modalitats: *coaching*, amb la modalitat individual (*one to one coaching*) i la modalitat per parelles (*coaching duets*); *english club*, amb grups molt reduïts, i preparació per als exàmens oficials per a alumnes d'ESO i Batxillerat de diferents nivells i en diferents idiomes. També s'organitzen activitats per a antics alumnes que volen millorar el seu nivell comunicatiu amb una o altra llengua; per aquest cas, l'Escola busca fórmules que facin compatible aquesta activitat amb els horaris universitaris.

Amb relació a la música, comptem amb activitats tals com iniciació a la música, taller d'instrument, cant coral, percussió, instrument, orquestra de guitarres, combo-música moderna, informàtica musical, i activitats acadèmiques de preliminar, grau elemental i grau mitjà, referides a llenguat-

ge musical o a diferents instruments. L'objectiu principal d'aquesta oferta és cobrir al màxim els diferents interessos musicals dels alumnes des d'una doble perspectiva: la del rigor que la música demana en el seu aprenentatge i la del plaer que significa la generació de sons a través de la veu o dels instruments.

Dins el bloc de cultura, disposem d'un ampli ventall: taller d'artistes, taller d'escacs, taller de teatre, taller de ludoteca, curs pràctic de cinema digital, tècniques d'estudi i logopèdia. Aquestes activitats disposen d'instal·lacions i materials adequats per a la seva realització i són impartides per professionals de les matèries per a les quals han estat seleccionats. A mida que avança el curs, es van penjant al web de l'Escola informacions i fotografies de l'evolució de les diferents activitats.

Finalment, en l'esfera esportiva, es desenvolupen activitats com ara futbol sala, mini tennis, tennis, bàsquet, natació, natació sincronitzada, atletisme/cros, judo, patinatge, psicomotricitat, dansa, *hip-hop* i escoles esportives de les diferents modalitats per als més petits. Totes aquestes activitats van a càrrec d'un ampli equip de professionals que disposen de la titulació específica oficial. Segons l'especialitat triada hi ha la possibilitat de participar en competicions escolars i federades, en equips masculins, femenins o mixts. En els últims anys, més de 40 equips del centre han arribat a les fases finals del campionat Escolar de Barcelona; 22 equips s'han proclamat campions de Barcelona i 5 han aconseguit proclamar-se campions de Catalunya.

Hi ha publicat un llibret específic de les activitats, que també podeu consultar al web www.betania-patmos.org.

L'ESCOLA D'ESTIU

L'acció extraescolar també abraça períodes del calendari en què no hi ha activitat lectiva, especialment durant l'estiu. D'aquesta manera les famílies compten amb una oferta d'activitats, que té lloc dins –tot aprofitant les instal·lacions i l'entorn natural– i fora del recinte. Aquest espai formatiu comprèn activitats relacionades amb l'esport, l'anglès, el joc, la interpretació, les manualitats, la música i la dansa, entre altres, tenint sempre molt present la interacció i la convivència entre alumnes, del centre o d'altres centres. En alguns casos l'activitat es desenvolupa durant uns quants dies i en cases de colònies. En qualsevol cas, els responsables són, en bona part, mestres, professors, monitors o estudiants de Batxillerat de la mateixa Escola.

Per la seva singularitat, també cal anotar l'estudi d'estiu, pensat especialment per a aquells alumnes d'ESO i Batxillerat que en acabar el curs acadèmic han obtingut uns resultats acadèmics baixos o no han superat algunes matèries. L'estudi d'estiu és una bona eina per afrontar les proves extraordinàries d'ESO i Batxillerat que el Departament d'Ensenyament ha incorporat com a mecanisme oficial de recuperació de les àrees pendents, sempre d'acord amb el principi de l'avaluació continuada. Per als alumnes d'Educació Primària, en un camí semblant a aquest, es proposa un espai de treball d'estiu que combina recursos acadèmics amb altres activitats de perfil més lúdic.

També us convidem a consultar el llibret específic de l'escola d'estiu i a visitar el web www.betania-patmos.org, on podreu trobar tota l'oferta.

MÉS SERVEIS

A banda dels serveis imprescindibles per a una escola com són la recepció, l'administració, la secretaria acadèmica i el manteniment, BetàniaPatmos ofereix altres serveis que es ressenyen tot seguit. Els tres primers són universals; els tres següents, opcionals.

SERVEI DE MENJADOR

L'Escola disposa de 230 m2 de **cuines pròpies** que donen servei als 1.400 alumnes i a tot el personal del centre. Hi ha un menjador per a l'etapa d'Educació Infantil i un altre per a Primària, ESO i Batxillerat. **Tot el menjar s'elabora diàriament a les nostres instal·lacions** i mai no se serveix menjar precuinat.

El servei tant de cuina com de monitors de menjador i patis del migdia va a càrrec d'una empresa especialista en restauració col·lectiva. Els menús s'elaboren de comú acord entre la direcció de BetàniaPatmos i l'empresa, amb l'assessorament dels responsables **nutricionistes** d'aquesta empresa. Diàriament es recullen mostres de tots els plats elaborats, les quals resten a disposició de la inspecció sanitària. Als alumnes d'ESO i de Batxillerat se'ls ofereix la possibilitat de triar entre dos menús, dos primers plats, dos segons i dues postres. Al web de l'Escola es publica el menú mensual i alhora se suggereix diàriament a les famílies el sopar adient per tal de completar l'equilibri nutricional.

Per a més informació sobre el menú diari del dinar i possibles recomanacions per al sopar, podeu consultar el web www.betania-patmos.org.

SERVEI DE TRANSPORT

L'Escola posa a disposició de les famílies diverses línies de transport escolar, els recorreguts s'ajusten anualment en funció de la demanda i dels domicilis dels usuaris. El contracte d'aquest servei és anual i pot referir-se a un o dos viatges diaris.

SERVEI DE PERMANÈNCIA

Les famílies d'Educació Infantil i d'Educació Primària que ho necessitin poden acollir-se al servei de permanència al matí, **de 7.30 a 8.30 h, i a la tarda, de 16.30 a 18.00 h**. Aquest servei pot ser permanent o puntual, segons les necessitats de conciliació familiar.

SERVEI D'INFERMERIA

A l'Escola hi ha **dues infermeres per atendre qüestions bàsiques de salut**. En cas de malaltia o accident, l'atenció va dirigida a identificar el problema i a atendre els símptomes o lesions que l'alumne presenti. Si el problema és menor, se li presten les mesures de confort adients per tal que pugui seguir l'activitat a l'Escola. En cas que no es vegi millora o es cregui convenient una consulta mèdica, es comunica immediatament amb la família per tal que aquesta, sempre que sigui possible, acompanyi l'afectat al metge. Si l'accident s'ha produït dins el recinte escolar, el servei s'oferirà a realitzar els tràmits oportuns per ser assistits per la mútua de l'Escola.

D'altra banda, si l'alumne requereix un medicament puntual, ha d'anar a demanar-lo a la infermeria. Si cal un tractament continuat, l'administració i el registre es duren a terme des del servei; en aquest cas és imprescindible disposar de la recepta mèdica o de l'informe del metge que l'ha prescrit. Pel que fa a l'administració de vacunes, la infermeria del centre es coordina amb l'equip de salut pública del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.

Una última observació: la infermeria esdevé un lloc on moltes vegades es detecten certs conflictes o incidents que, tot i que la font o motiu no sigui un problema de salut, hi són somatitzats. Aleshores, si és el cas, s'informa al tutor.

SERVEI DE BIBLIOTECA

L'Escola té a disposició dels seus alumnes una biblioteca per a Educació Primària i una altra per a ESO i Batxillerat, gestionades ambdues per una bibliotecària titulada. El **fons bibliogràfic consta d'unes 25.000 entrades** i es va ampliant d'acord amb les demandes que es realitzen. També compta amb una important circulació de revistes especialitzades en temes d'educació, d'ensenyament i de cultura general. La biblioteca de secundària, oberta cada dia fins a les 18.30 h, disposa d'ordinadors connectats a la xarxa i de quatre espais aïllats de sis places destinats al treball en grup o al silenci.

SERVEI PSICOPEDAGÒGIC

L'Escola compta en la seva plantilla amb un **equip de tres psicòlogues**, una per a cada etapa educativa amb el benentès que la tercera abraça ESO i Batxillerat. L'equip col·labora en el seguiment dels alumnes a través d'un intens treball d'observació i de prevenció; realitza proves psicopedagògiques grupals o individuals; assessora els tutors en la seva acció d'orientació als alumnes i col·labora amb les famílies en l'abordatge de situacions difícils que poden tenir un fort impacte emocional, com ara separacions, pèrdua d'un familiar, malalties greus, o, simplement, qüestions d'interès general relacionades amb la formació integral de les persones en les etapes de la infantesa i la joventut.

L'equip psicopedagògic, com ja s'ha explicat fa unes pàgines, forma part de les comissions d'atenció a la diversitat i treballa estretament en la programació, desenvolupament i avaluació dels seus objectius. Així mateix, hi ha un important treball de coordinació amb serveis externs, professionals del sector que poden intervenir des de fora de l'Escola, ja siguin logopedes, terapeutes, reeducadors, psicòlegs o metges per tal de realitzar una actuació el màxim de consensuada.

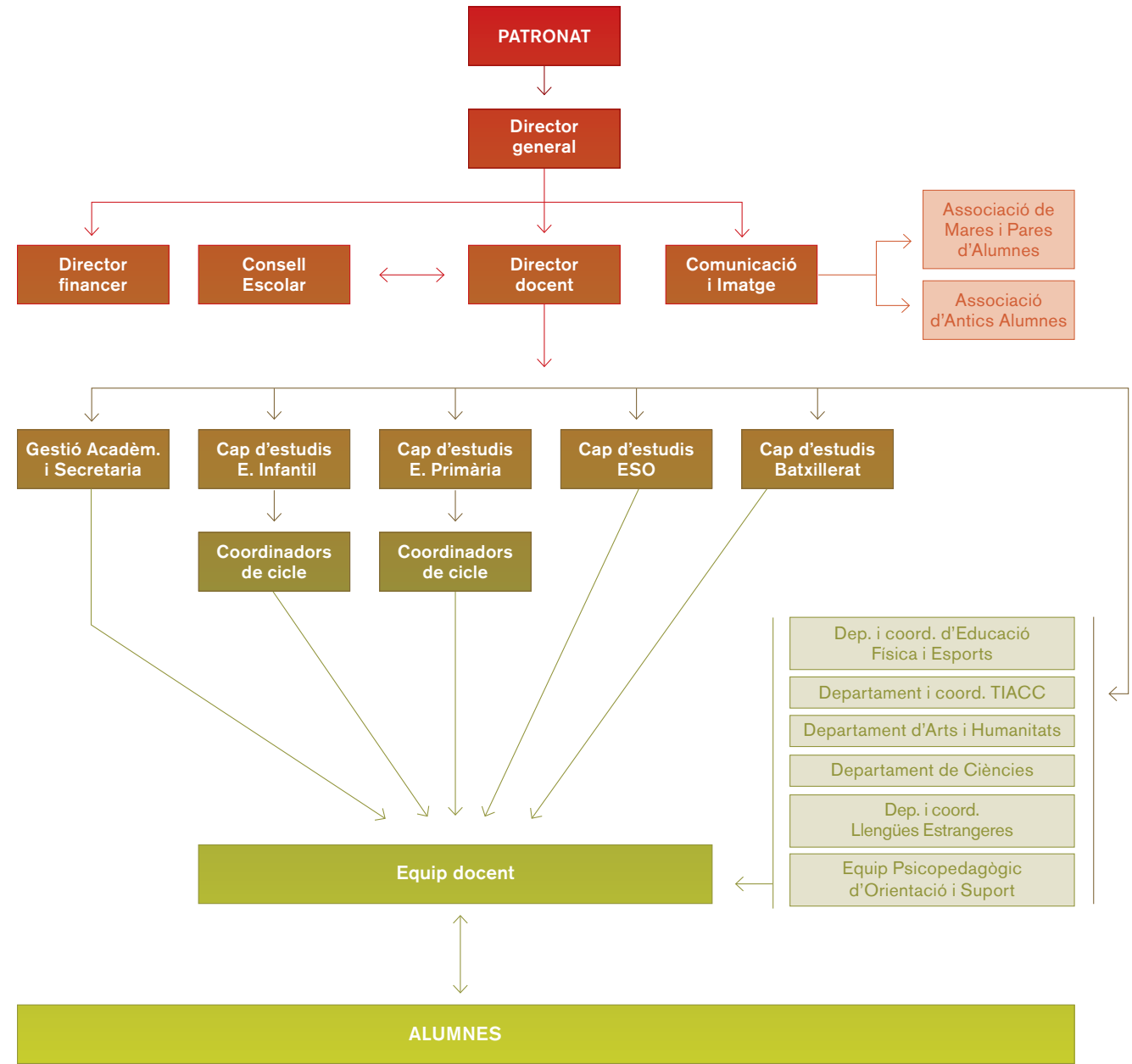
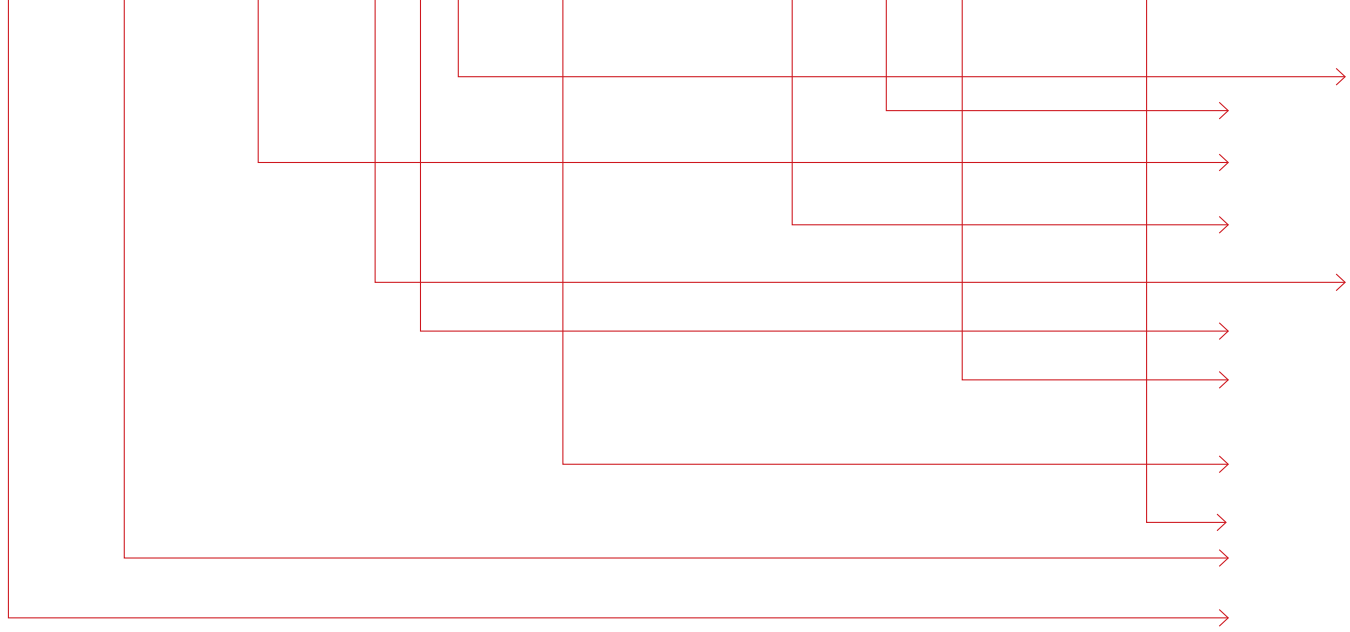
És important saber que la feina de l'equip psicopedagògic no només va dirigida a aquell alumnat que en un moment determinat pugui tenir unes necessitats específiques, sinó a tots, ja que s'entén que aquesta és la millor manera de prevenir l'aparició de dificultats i d'orientar els nois en el seu futur acadèmic i professional.

ORGANIGRAMA GENERAL

Quan l'Escola es troba en la seva màxima activitat hi treballen més de cent setanta persones, a banda del personal encarregat de la cuina, del menjador, de la neteja i de la seguretat. Amb ells voltem les dues-centes persones. La gestió de tots aquests professionals, és a dir, la selecció, la contractació, l'acollida, l'organització, la formació i el seguiment reclamen una dedicació i una atenció molt elevades. A més, cal afegir-hi la relació i la coordinació amb els serveis externalitzats.

El Reglament de règim interior del centre regula, en bona part, tota l'activitat amb la definició dels òrgans de govern unipersonals i col·legiats, i les seves funcions; la descripció de com s'organitza l'Escola per elaborar, aplicar i avaluar el projecte educatiu; i l'exposició dels drets i dels deures dels diferents sectors de la comunitat educativa. A continuació podeu veure un organigrama que reflecteix esquemàticament el govern, la direcció i la gestió de BetàniaPatmos. El Reglament de règim interior el podeu consultar al web www.betania-patmos.org.

Una última nota. Tots els plantejaments, totes les maneres, tots els esforços, és a dir, tots els camins representats a través de les fletxes de l'organigrama es dirigeixen cap als alumnes. Aquesta és la nostra raó de ser, la idea i l'herència fundacionals que ens obliguen a pensar contínuament en la millora del projecte, un ideal honorable que també volem compartir amb tots vosaltres, lectors pacients d'aquest document, que només volia expressar amb cert detall com som i com ho fem a BetàniaPatmos, a l'extramur del Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes de la ciutat comtal de Barcelona. **Gràcies.**

HORARIS GENERALS

EDUCACIÓ INFANTIL DE 2 ANYS (EI 2)

A partir de l'horari marc de 8.30 a 16.30 h, els més petits poden arribar tranquil·lament a l'Escola fins les 9 del matí. De la mateixa manera, si alguna família ho demana i així s'acorda, es pot dissenyar un procés d'adaptació més lent al llarg del primer trimestre.

EDUCACIÓ INFANTIL DE 3 A 5 ANYS (EI 3, EI 4 I EI 5)

De 8.30 a 16.30 h

EDUCACIÓ PRIMÀRIA DE 6 A 12 ANYS (1r EP, 2n EP, 3r EP, 4t EP, 5è EP I 6è EP)

De 8.30 a 16.30 h

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA DE 12 A 16 ANYS (1r ESO, 2n ESO, 3r ESO I 4t ESO)

De dilluns a dijous, de 8.15 a 16.35 h

1r i 2n ESO, divendres de 8.15 a 15.35 h

3r i 4t ESO, divendres de 8.15 a 13.40 h

BATXILLERAT DE 16 A 18 ANYS (1r BATX. I 2n BATX.)

1r Batx.

Dilluns, dimecres i divendres, de 8.15 a 14.40 h

Dimarts i dijous, de 8.15 a 16.35 h

2n Batx.

De dilluns a divendres, de 8.15 a 14.40 h

ADRECES, CONTACTES I PÀGINA WEB

C. Montevideo, 13
08034 Barcelona
Telèfon: 932 521 900
a/e: info@betania-patmos.org

Educació Infantil
C. Bisbe Català, s/n
08034 Barcelona
Telèfon: 932 039 995
a/e: infantil@betania-patmos.org

**Associació de Mares i Pares
d'Alumnes**
a/e: secretaria@ampa.betania-patmos.org

Associació d'Antics Alumnes
a/e: sruiz@betania-patmos.org

<http://www.betania-patmos.org>

D'aquesta segona versió
de **Som així i fem això**,
projecte educatiu de l'Escola BetàniaPatmos,
se n'ha fet un tiratge de 2.000 exemplars
amb aportacions molt significatives, incorporades al text,
de tot de persones relacionades amb el centre
a les quals agraïm la seva col·laboració.

Aquesta publicació
s'ha redactat
en llengua catalana
i s'ha traduït
al castellà i a l'anglès
a la ciutat comtal
de Barcelona
la tardor
de 2013.

**Proyecto educativo
de los 2 a los 18 años
de la Escola BetàniaPatmos
de Barcelona**

VERSIÓN CASTELLANA

Fundació Privada BetàniaPatmos
Barcelona, 2014

**SOM
AIXÍ
I
FEM
AIXÒ!**

ÍNDICE

- 86 **Presentación**
- 88 **El ideario**
- 90 **Los fundamentos**
- 92 **La oferta educativa de los 2 a los 18 años**
 - Educación Infantil de los 2 a los 6 años
 - Educación Primaria de los 6 a los 12 años
 - Educación Secundaria Obligatoria de los 12 a los 16 años
 - Bachillerato de los 16 a los 18 años
 - La coordinación de las etapas
 - La acción tutorial
- 99 **Los elementos troncales**
 - De la competencia comunicativa
 - De las lenguas extranjeras: inglés, francés, alemán y chino
 - De la competencia matemática
 - Del planteamiento universal y experimental de las ciencias
 - De la educación física, el deporte y la salud
 - De la educación artística y la creatividad, plástica y música
 - De la cultura universal: escuchar, leer y viajar
 - De las tecnologías
 - Del sentido de la iniciativa
 - De la atención a la diversidad
 - De la oratoria y las técnicas expresivas
 - De la educación en valores y la celebración colectiva
- 109 **La escuela conectada al mundo**
 - Con salidas culturales y estancias
 - Con la formación del personal
 - Con inmersiones lingüísticas en el extranjero
 - Con colaboraciones solidarias
 - Con universidades y otros centros de investigación
 - Con encuentros colectivos, concursos y competiciones deportivas
 - Con grandes proyectos como el *Compromís ciutadà* o el MUN
 - Con organizaciones del sector educativo
 - Con el Monasterio de Pedralbes
- 114 **La evaluación y la mejora**
- 116 **El lugar y las instalaciones**
- 117 **Las actividades extraescolares**
- 118 **La escuela de verano**
- 119 **Más servicios**
 - Servicio psicopedagógico
 - Servicio de enfermería
 - Servicio de biblioteca
 - Servicio de permanencia
 - Servicio de comedor
 - Servicio de transporte
- 121 **Organigrama general**
- 123 **Horario general**
- 124 **Direcciones, contactos y página web**

La Escola BetàniaPatmos es una institución privada que nace en 1975 de la fusión de dos escuelas: Betània y Patmos. La Escola Betània se inaugura en 1941 en la calle Descartes; la Escola Patmos lo hace en 1959 en la calle Bisbe Català. En 1960 se abre en Sabadell una nueva escuela Betània que, más tarde, se independizará con el nombre de Sant Nicolau. Entre 1961 y 1963 ambas escuelas se trasladan a Pedralbes, a las instalaciones actuales, y toman el nombre jurídico de AGES (Agrupació Escolar), institución sin ánimo de lucro.

Betània y Patmos colaboran desinteresadamente en la creación de la Escola Montcau-La Mola en Matadepera y de la Escola Montagut en Vilafranca del Penedès. A la vez, AGES presta ayuda económica a la Escola Tramuntana, surgida de una iniciativa del Cottolengo del Padre Alegre.

En 1975 los hechos políticos posibilitan la coeducación y las dos escuelas fundacionales se fusionan bajo el nombre de Betània-Patmos. La generosidad de los fundadores hace que, en 1985, renuncien a la propiedad, tanto de los terrenos y de las instalaciones como de la actividad que en ellos se desarrolla, y se constituyen en Fundació Privada cediendo a esta sus aportaciones económicas.

La Fundació Privada BetàniaPatmos se constituye el 21 de diciembre de 1984 y queda inscrita en el Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya con el número 160, según orden de 2 de mayo de 1985. Se clasifica como entidad benéfica de tipo docente por resolución del Consejero de Justicia de 23 de diciembre de 1985.

Opta por el régimen fiscal especial establecido en la *Ley 49/2002*,

de 23 de diciembre, de régimen fiscal de las entidades sin fines lucrativos y de los incentivos fiscales al mecenazgo, al cumplir los requisitos que en ella se establecen.

En el curso académico 1993-1994, por acuerdo del Patronato de la Fundació, el centro accede al régimen de conciertos con la Generalitat de Catalunya. Desde el primer momento, tanto el Patronato de la Fundació como los padres asistentes a las sucesivas asambleas de la Asociación de Madres y Padres de Alumnos del centro han manifestado su acuerdo con la decisión tomada, siempre y cuando esta no conlleve una disminución cuantitativa o cualitativa del proyecto educativo del centro, sino todo lo contrario, que sirva para potenciarlo.

Una de las consecuencias del concierto es que el centro se compromete a ofrecer las enseñanzas regladas de los niveles obligatorios en régimen de gratuidad, suponiendo que los recursos públicos destinados a la escuela privada concertada así lo permiten al cubrir la totalidad del gasto. La realidad, sin embargo, es que, hoy por hoy, el módulo económico cubre, en promedio, aproximadamente la mitad del coste real, tal como reconoce implícitamente el propio Govern de la Generalitat y toda la literatura generada en torno a este tema.

Es por eso por lo que la Fundació BetàniaPatmos pide a las familias que optan por su proyecto educativo que ayuden a sufragar el coste real de la enseñanza con una aportación a la Fundació que, si bien prescindible, permite mantener la calidad del proyecto educativo.

La Fundació Privada BetàniaPatmos se somete desde sus inicios, y por voluntad expresa del Patronato, a una auditoría externa de las cuentas anuales.

Gracias a su patrimonio y a la gestión financiera de la institución, la Fundació pudo adquirir en 2002 un terreno anexo a la propiedad de aproximadamente 6.000 m². Ahora mismo toda la finca de la Fundació, unos 32.000 m², está reurbanizada, y se está trabajando en el diseño y en la proyección de las instalaciones que exige la educación del siglo XXI. En este mismo sentido, durante los últimos años la Fundació no ha dejado de invertir en la mejora de las infraestructuras y en la adquisición de recursos. Algunos ejemplos importantes son el nuevo edificio de Bachillerato y de servicios centrales, el auditorio con capacidad para doscientas personas, la reforma completa de la piscina y del comedor, el anfiteatro exterior y toda la jardinería circundante, la reforma de las pistas deportivas o la instalación de pizarras digitales interactivas (PDI) en todas las aulas del centro.

La Escola BetàniaPatmos quiere ofrecer a las familias que lo deseen un proyecto educativo amplio, completo y diferente. Este proyecto comprende, además de la enseñanza reglada obligatoria, una serie de actividades complementarias, así como extraescolares, y unos servicios paralelos que no solo son recomendables sino también necesarios para la formación integral de los niños y de los jóvenes.

Por este motivo, a pesar del carácter también voluntario que la legalidad vigente impone a estas actividades en los niveles concertados, la Escuela recomienda a todos los padres y madres que animen a sus hijos a participar en ellas y a vivir plenamente nuestro proyecto educativo, como el conjunto de las familias ha venido haciendo hasta la fecha.

Esperamos que nuestro proyecto satisfaga vuestras expectativas. Por ello, os invitamos a leer este documento, un intento de resumir sobre papel la propuesta y la realidad del centro. Y, sobre todo, os invitamos a participar activamente en el proyecto durante unos años apasionantes de vuestras vidas y, muy especialmente, de las vidas de vuestros hijos e hijas. Ellos deben ser los auténticos protagonistas de un proceso largo pero imparables: el recorrido vital de su educación y de su aprendizaje.

En 1975 las dos escuelas fundacionales se fusionan bajo el nombre de BetàniaPatmos

EL IDEARIO

El ideario que se transcribe a continuación tiene como finalidad primordial servir de guía a todos los que trabajan en la Fundació y también a todas las familias que, conscientes de la necesidad de educar a sus hijos, han elegido este centro, porque se sienten solidarias e ilusionadas con su proyecto.

El Patronato de la Fundació no se limita tan solo a velar por el cumplimiento del ideario, sino que permanece atento a todo el entorno de la enseñanza y de la educación para adecuarlo y desarrollarlo de acuerdo con las exigencias más avanzadas, tal como se ha hecho en el transcurso de la historia de nuestro centro, sin perder, no obstante, la esencia de su origen.

La Escola BetàniaPatmos es una escuela privada, de inspiración cristiana, seglar, catalana y atenta a la realidad sociocultural del momento. Ofrece enseñanza mixta en todos sus niveles orientada

a la formación integral de sus alumnos de cara a la vida mediante la exigencia en el trabajo, la educación de la libertad, y la actuación responsable y austera como principio pedagógico. Socialmente abierta y democrática, la escuela se basa en la aceptación del respeto para con los demás y en la promoción de los derechos y valores de la persona.

El centro quiere proporcionar a sus alumnos una educación y una enseñanza basadas en la pedagogía activa para desarrollar en ellos el respeto, la austeridad, el espíritu crítico, la creatividad, la libre expresión, la asimilación de la cultura como servicio a los demás, la satisfacción por el trabajo bien hecho, la conciencia individual y colectiva de la realidad, y el descubrimiento de las exigencias éticas. Todo ello en un ambiente cordial, sin perjuicio de la seriedad, con un equilibrio que haga compatible la autoridad, la libertad y la responsabilidad personal.

El centro, definido como de inspiración cristiana, fundamenta toda su acción educativa en el valor trascendente de la persona, que genera exigencias de solidaridad humana hacia los demás. Por ello, imparte la cultura religiosa, sin que ello implique necesariamente la aceptación del mensaje religioso católico.

El centro, como institución catalana, considera esencial conocer la lengua que le es propia y todo lo referente a la cultura y a la identidad catalanas. Dado el hecho lingüístico de nuestro país, tiene como objetivo el dominio, al mismo tiempo, de las lenguas catalana y castellana, y que los alumnos amen y practiquen ambas lenguas.

Para conseguir la formación integral de sus alumnos, además de seguir los planes de enseñanza vigentes con un elevado grado de calidad, el centro cultiva la cultura humanística y artística, y los valores de la sensibilidad: está abierto a todos los avances de la ciencia y de las nuevas tecnologías, prioriza el aprendizaje de otros idiomas, facilitando la integración del alumno en el mundo global actual, y fomenta la práctica del deporte no solo como medio de formación física, sino también como elemento de formación integral, donde se valora el esfuerzo, la superación personal y el espíritu de equipo.

El centro pide la colaboración de los padres y de las madres de sus alumnos. Esta colaboración encuentra su vía en la Asociación de Madres y Padres de Alumnos, que se articula en diferentes comisiones de trabajo.

Todos los integrantes de la comunidad educativa (alumnos, padres, profesores, directivos y personal en general) deben conocer este ideario y aceptarlo de manera libre, pero comprometida, además de actuar en consecuencia.

El presente ideario podrá actualizarse siempre que sea necesario, pero sin modificar su sentido esencial, el cual se define en el tercer párrafo de este mismo apartado.

La Escola BetàniaPatmos es una escuela orientada a la formación integral de sus alumnos de cara a la vida, mediante la exigencia en el trabajo, la educación de la libertad y la actuación responsable

LOS FUNDAMENTOS

Sobre las bases fundamentales del ideario que acabamos de leer, la Escola BetàniaPatmos construye un proyecto educativo que se concreta sobre siete ideas programáticas que soportan y proyectan toda la acción educativa.

1 Promovemos una educación orientada a la **formación integral de los alumnos de cara a la vida**, mediante la exigencia en el trabajo, la educación de la libertad y la actuación responsable, que les conduzca a la búsqueda de la excelencia a través de la superación de las dificultades con esfuerzo, iniciativa y disciplina personal.

2 Fundamentamos nuestra acción educativa en el valor trascendente de la persona, que genera exigencias de solidaridad humana hacia sus iguales. Por lo tanto, **su eje esencial es la educación en valores**, tanto personales como colectivos. Queremos ayudar a nuestros alumnos a ser buenas personas, generosos, con espíritu de servicio, amigos de sus amigos y respetuosos con los demás, libres y responsables, austeros, creativos y con espíritu crítico.

3 Entendemos la **escuela como un espacio generador de autonomía**. El alumno es el primer protagonista y el máximo responsable de su horizonte. Solo en un espacio de autonomía puede formar su carácter y su voluntad para generar la motivación y la autoestima que lo conducirán al crecimiento personal y al auténtico aprendizaje.

4 Participamos colectivamente en la creación de un clima amable, que consideramos imprescindible para que los alumnos se sientan acogidos y acompañados, que los predisponga a la curiosidad intelectual, a las ganas de saber y al esfuerzo continuado. **Queremos que el binomio cordialidad y exigencia sea una realidad constante en nuestro quehacer diario**, que haga compatibles el afecto y la confianza con la seriedad, el respeto y el orden. Y todo ello con el objetivo de encontrar un equilibrio entre la autoridad, la libertad y la responsabilidad personal.

5 En este contexto, queremos hacer un seguimiento exhaustivo de las necesidades individuales de cada alumno durante su proceso de aprendizaje, con la implicación de toda la comunidad educativa. **Entendemos la atención a la diversidad como un elemento clave** para acompañar a los alumnos en su proceso de aprendizaje, con una dedicación especial a aquellas edades donde la intervención diferenciada se manifiesta más eficiente.

6 Desde la perspectiva académica, **el centro está orientado hacia los estudios universitarios**, puesto que estas son las expectativas de prácticamente la totalidad de las familias. Y queremos que nuestros alumnos lleguen a esta meta maduros y competentes, capaces de afrontar nuevos retos sin miedos y con la capacidad de luchar para alcanzar los objetivos planteados. Por este motivo, velamos para que cada uno de ellos alcance el más alto nivel de competencias posible.

7 Entendemos que nuestro trabajo formativo no puede tener éxito si no goza de la máxima colaboración entre la familia y el centro, es decir, entre toda la comunidad educativa. Esta colaboración pasa por el hecho de compartir el modelo y, en consecuencia, por el compromiso mutuo de alcanzar su cumplimiento y, en especial, por **una comunicación fluida y bidireccional a través de una intensa, proactiva y comprometida acción tutorial**.

De la lectura atenta de estas siete ideas motrices se desprenden unos valores determinados en los que se fundamenta el proyecto educativo y se genera un estilo que cree en la confianza mutua. Estos valores impregnan toda la acción educativa que se desarrolla en las cuatro etapas en que se estructura el centro de acuerdo con su oferta educativa.

LA OFERTA EDUCATIVA DE LOS 2 A LOS 18 AÑOS

La Escola BetàniaPatmos ofrece un recorrido completo de los 2 a los 18 años que relaciona de forma lógica las etapas de Educación Infantil, Educación Primaria, Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato. No obstante, cada una de estas etapas tiene una personalidad propia y diferenciada, con unos objetivos y unas dinámicas que les dan singularidad y que se acomodan a las necesidades de los niños y de los jóvenes.

EDUCACIÓN INFANTIL DE LOS 2 A LOS 6 AÑOS

La etapa de Educación Infantil (EI) comprende, en nuestro centro, de los 2 a los 6 años, y se organiza en cuatro cursos: EI 2, EI 3, EI 4 y EI 5 años. Esta es una etapa con identidad propia, un período básico donde los niños estructuran e integran las dimensiones social, cognitiva, emocional, creativa, moral y cinética. Para lograrlo, trabajamos a partir de un enfoque globalizador del aprendizaje, favoreciendo la observación, el descubrimiento y la experimentación, sin olvidar la repetición.

Emili Teixidor, fundador de Patmos, siempre decía que la pedagogía es básicamente «*paciencia y repetición*». Basamos el aprendizaje en el juego, una herramienta muy rica con un inmenso potencial pedagógico, un instrumento poderoso de comunicación, de socialización y de desarrollo moral, además de una herramienta de expresión y de control emocional. **Aprendemos jugando, jugamos para aprender.** Con el juego, el niño relata, imagina, construye sentido y se expresa en libertad.

La infancia es la etapa de la vida de una persona donde los ritmos

madurativos son más diferenciados debido a la edad de los alumnos. Por esta y otras razones, en nuestro centro hemos creado la Comissió d'Atenció a la Diversitat (CAD), integrada por un equipo de profesores y el equipo psicopedagógico del centro. Todos juntos conforman el Equip Psicopedagògic d'Orientació i Suport. Este equipo, en comunicación permanente con el claustro, es decir, con el conjunto de maestros o profesores de cada etapa, trabaja con los alumnos para respetar los diferentes ritmos madurativos a través de grupos reducidos, de desdoblamientos y, si procede, de atenciones individualizadas cuyo objetivo es hacer un seguimiento exhaustivo del desarrollo de cada niño y de cada niña.

Cuando un niño llega a nuestro centro, se encuentra con un entorno acogedor, se siente querido y acompañado por el equipo de profesores. Esto le permitirá establecer el vínculo afectivo necesario en cualquier relación y será la base de futuros aprendizajes y nuevos cambios de etapa. Al mismo tiempo, se encuentra con un entorno estructurado y organizado de acuerdo con unas pautas de comportamiento que dibujan unos ritmos. Estos hábitos y estas rutinas le proporcionan seguridad y le permiten tener autonomía e iniciativa personales.

Detrás de todas las situaciones educativas que experimentará el niño hay una educación en valores y una educación emocional. Desde este escenario se trabajarán los múltiples aspectos que conforman a la persona para conseguir aprender a ser, aprender a hacer y aprender a convivir.

Aprendemos jugando, jugamos para aprender. Con el juego, el niño relata, imagina, construye sentido y se expresa en libertad

En la etapa de Educación Infantil el lenguaje toma una importancia radical, ya que es en estas edades cuando más se desarrolla y se estructura. El lenguaje es esencial para la construcción del conocimiento. Por ello, enseñamos a hablar y a estructurar el pensamiento, tanto individual como colectivo. Con este objetivo, hacemos un trabajo profundo de conciencia fonológica que será la base para

Detrás de todas las situaciones educativas que experimentará el niño hay una educación en valores y una educación emocional

el desarrollo de la conciencia y la competencia comunicativas. La lectura y el fomento del hábito lector, por un lado, y la destreza necesaria en motricidad fina para desarrollar la escritura, por otro, son dos prácticas recurrentes e imprescindibles durante estos años.

En esta etapa se constata que la conexión entre las diferentes áreas en los **proyectos de trabajo**, o trabajo por proyectos, ayuda a los alumnos a desarrollarse integralmente y a entender el mundo que les rodea. Este tipo de trabajo hace que los niños obtengan unos procedimientos que les ayudan a trabajar en equipo, a organizarse para buscar información, a seleccionarla, a comprenderla, a relacionarla, a asimilarla y, en definitiva, a convertirla en conocimiento estructurado.

Basamos el aprendizaje de las **matemáticas** en los contextos de la vida cotidiana, como instrumento de conocimiento y de análisis de la realidad, de razonamiento y de interpretación del mundo que les es cercano.

En la Educación Infantil entramos en contacto con la **lengua inglesa** a través de las *splash into English*, a los 3 años, y las *language showers* diarias a los 4 y 5. Las *splash* les permiten acercarse de forma transparente a la fonética de otra lengua y las *showers* ya acostumbran a los alumnos al inglés como otra lengua de comunicación oral en su entorno más cercano.

Entendemos que las **nuevas tecnologías** son un recurso práctico e inmediato para alcanzar los diferentes aprendizajes sin olvidar que estamos en una etapa muy experimental y manipulativa. Es por ello que los recursos de que disponemos principalmente son interactivos y ayudan a desarrollar, también, la creatividad, otra de las dimensiones que desde los **lenguajes plástico, corporal y musical** sitúa al niño en los caminos que generan ideas.

Un último elemento que merece una reflexión especial es el lugar

donde crecerán los niños de esta etapa. El antiguo huerto del Monasterio de Pedralbes, situado entre los límites de la ciudad de Barcelona y el Parque Natural de Collserola, es un escenario diáfano e idílico para la observación y la experimentación, que abarca múltiples dimensiones de la condición humana: naturaleza, historia, cultura, paz y tranquilidad. **Un oasis de silencio.**

EDUCACIÓN PRIMARIA DE LOS 6 A LOS 12 AÑOS

En la etapa de Educación Primaria (EP) continuamos el camino emprendido en Educación Infantil respecto a la tarea educativa. Durante seis cursos, de 1.º EP a 6.º EP, trabajamos con nuestros alumnos para ofrecerles unos conocimientos, pero también para formarlos como personas emocionalmente equilibradas, preparadas para saber interpretar y expresar el mundo interior, entrenadas en la resiliencia y con las habilidades sociales necesarias para moverse en diferentes entornos sociales y culturales. Queremos ayudar a crecer a personas solidarias y comprometidas con el entorno, personas autónomas en el aprendizaje capaces de afrontar los retos con esfuerzo y sin miedo al fracaso. Con el objetivo de practicar la plasticidad relacional y de ofrecer a la amistad un largo camino por delante, a lo largo de los seis años se rehacen los grupos en dos ocasiones, cuando se pasa de 2.º a 3.º EP y de 4.º a 5.º EP.

Entendemos que el protagonista principal del aprendizaje, en esta etapa y en las demás, es el propio alumno. Por ello, le proporcionamos los estímulos y los retos que le permitirán ampliar sus conocimientos, sus habilidades y las distintas competencias. Para lograr este aprendizaje proponemos a los alumnos actividades en las que deben desarrollar estrategias de **trabajo en equipo** o de **trabajo cooperativo**, sin olvidar la importancia de practicar la **reflexión interior y el estudio** más personal. En definitiva, la combinación equilibrada de las dos modalidades es fundamental para que desarrollen sus vidas con seguridad en el futuro.

El aprendizaje de la **lectura** y de la **escritura** sigue siendo uno de los puntos fuertes. En 1.º y 2.º EP, lo que se conoce como ciclo inicial, se trabaja este aprendizaje con notable intensidad y dedicación de tiempo, ya que su asentamiento es básico para afrontar los cursos posteriores. En las aulas, los alumnos practican la lectura individual y silenciosa, la lectura con el profesor y la lectura colectiva comentada. Pero, como en la etapa anterior, el papel de

la familia tiene un valor predominante. **Leer en casa y leer en la escuela.** Leer de día, leer de noche.

Sabemos que es importante preparar a nuestros alumnos para alcanzar un buen nivel de la **lengua inglesa** una vez acaben la educación obligatoria. Por ello, desde 3.º EP realizamos la asignatura de conocimiento del medio natural, después ciencias naturales, en lengua inglesa, una experiencia que desde el curso 2002-2003 llevamos a cabo con el Enfoque Integrado de Contenidos y Lenguas Extranjeras (EICLE). Sin embargo, el centro también ha querido potenciar el dominio de una segunda lengua extranjera, por lo que ha avanzado al ciclo superior de Educación Primaria (5.º y 6.º EP) el estudio del alemán o del francés.

El centro ofrece cada año a los alumnos de 5.º EP la posibilidad de realizar una estancia de un mes en Barnardiston Hall y Riddlesworth Hall, en **Inglaterra**. Se trata de una primera inmersión lingüística y, sobre todo, de una primera experiencia personal de larga duración que les ayuda a desarrollar su autonomía lejos de casa. Durante la educación secundaria también tendrán otras oportunidades.

En cuanto a las **nuevas tecnologías**, están muy presentes en las diversas áreas del currículo, ya sea desde la misma aula con el apoyo de la PDI, desde el aula de informática o utilizando los portátiles y los iPads que el centro pone al alcance de los alumnos para realizar tareas en grupo o individuales en el aula.

Nuestra voluntad es la de ofrecer a cada alumno lo que necesita, entendiendo que todos ellos son diferentes y que tienen maneras distintas de aprender. A fin de poder dar respuesta a las distintas necesidades y hacer un seguimiento personal en colaboración con las familias, disponemos de diferentes modalidades de trabajo para dar cabida a la atención a la diversidad. Ofrecemos desdo-

Proporcionamos los estímulos y los retos que le permitirán ampliar sus conocimientos, sus habilidades y las distintas competencias

blamientos con dos profesores que atienden a un grupo, talleres de trabajo de las áreas instrumentales, proyectos de trabajo, refuerzos y talleres de enriquecimiento, activida-

des todas ellas coordinadas a través del Equip Psicopedagògic d'Orientació i Suport.

La vida escolar en la Educación Primaria se desarrolla en un ambiente de **cordialidad**. En ella se respira un equilibrio entre **orden, respeto, exigencia y bienestar**. El sentimiento de pertenencia al

conjunto del centro se refuerza sobre todo en aquellas actividades donde las relaciones entre los alumnos de los diferentes cursos e incluso entre los de las distintas etapas son muy frecuentes. Y es en este ambiente donde los alumnos tienen la oportunidad de formarse y crecer de manera integral en unos entornos de aprendizaje, interiores y exteriores, altamente significativos.

EDUCACIÓN SECUNDARIA OBLIGATORIA DE LOS 12 A LOS 16 AÑOS

La última etapa de la educación obligatoria, comprendida entre los 12 y los 16 años, la Educación Secundaria Obligatoria (ESO), se caracteriza por ser a la vez un puente de ruptura y de continuidad con la Educación Primaria. Los alumnos pasan de un modelo de aprendizaje liderado por el profesor de aula a un modelo coordinado por el tutor de grupo con la presencia de muchos especialistas. En conjunto se trata de cuatro cursos que van de 1.º ESO a 4.º ESO.

La Escola BetàniaPatmos, mediante la figura del tutor, acompaña continuamente a los alumnos y sus familias en la incorporación a la nueva etapa, la consolidación de los nuevos grupos y la orientación personal y académica para que el alumno pueda afrontar, de forma progresiva, **un mayor grado de complejidad en sus aprendizajes y una mayor autonomía en la toma de decisio-**

nes personales y académicas. La dedicación semanal asignada a los tutores de esta etapa y de la posterior, el Bachillerato, es de siete horas.

El centro orienta decididamente a sus alumnos hacia estudios superiores y, por tanto, en la ESO se profundiza en una formación integral y de calidad, que cristaliza en un clima de gusto por el aprendizaje, de curiosidad intelectual, de rigor académico y de esfuerzo. Todo ello enfocado a la superación personal y a la búsqueda de la excelencia.

El centro quiere que sus alumnos tengan **una alta competencia comunicativa** y, por ello, como ya se ha dicho, junto con el aprendizaje del catalán y del castellano, hace más de una década que participa con éxito en el EICLE con un área de cada curso impartida en inglés, además, obviamente, del área de lengua inglesa. Asimismo, anima a los alumnos de 2.º ESO a hacer una estancia de un trimestre en escuelas de Inglaterra seleccionadas por el centro en colaboración con una organización externa. Igualmente, se marca como objetivo terminal de etapa la superación del *Cambridge First Certificate in English* por parte de los alumnos de 4.º ESO. Obviamente, los alumnos siguen cursando la segunda lengua extranjera, francés o alemán, iniciada en el ciclo superior de EP.

La firme creencia de que el conocimiento de las lenguas será primordial en la vida de los alumnos hace que esta formación en

Se marca como objetivo terminal de etapa la superación del Cambridge First Certificate in English por parte de los alumnos de 4.º ESO

idiomas se complemente con el dominio de las competencias de la lengua formal oral, tanto en catalán como en castellano y en

inglés. Es por ello que se imparte la asignatura de **oratoria**, con la que se busca que todos los alumnos sean capaces de hablar en público correctamente y con eficacia, ya sea durante exposiciones públicas, presentaciones de trabajos, lecturas en voz alta, declamaciones u otras situaciones, a veces fuera del centro y ante un público desconocido.

En cuanto a las **tecnologías de la información, aprendizaje y comunicación**, el centro quiere que estas sean transparentes para nuestros alumnos y, por tanto, su presencia es, paradójicamente, continua y en crecimiento dentro de las aulas y los talleres. Su

aprendizaje se adscribe a proyectos de colaboración entre las clases de informática y otras materias, de forma que se conviertan, ya

En la ESO se profundiza en una formación integral y de calidad, que cristaliza en un clima de gusto por el aprendizaje, de curiosidad intelectual, de rigor académico y de esfuerzo

en secundaria, en una herramienta imprescindible para conseguir más competencias en áreas concretas del conocimiento y no tanto en un fin en sí mismas.

En este ámbito, los alumnos consolidan sus competencias en la ofimática básica, imprescindible en cualquier ámbito aca-

démico y profesional, y dan un paso adelante en la adquisición de **competencias en programación** destinadas a la aplicación tecnológica de la robótica. También se da un alto nivel de competencia en la formación audiovisual de los alumnos, que trabajan con ordenadores portátiles individuales, con iPads y con las PDI en los proyectos que lo requieren. Con el objetivo de favorecer los procesos de aprendizaje y de atender a la diversidad, la Escola BetàniaPatmos tiene programas de adaptación para alumnos con necesidades educativas específicas y trabaja en grupos reducidos y variables en las áreas de matemáticas, inglés, francés, alemán, oratoria, ciencias de la naturaleza, física y química, tecnología y laboratorios. Para aquellos alumnos que hacen una estancia larga en el extranjero hay prevista una acogida que les facilita la adaptación al resto de los compañeros y al ritmo general del curso.

La formación integral no descuida la **educación física**. Nuestros alumnos siguen su formación en natación, se les anima a participar en deportes extraescolares de equipo y reciben una amplia información sobre nutrición, salud y hábitos alimenticios en colaboración con la Fundació Alicia-Món Sant Benet.

Queremos que nuestros alumnos de secundaria capten su realidad personal en el marco de la sociedad en que viven. Por ello, **estimulamos la participación en concursos, intercambios y pruebas externas**, de forma que se pongan a prueba, se enriquezcan personalmente y aporten sus experiencias al resto de los compañeros de la etapa o a otras organizaciones. De ahí, por ejemplo, la colaboración en eventos deportivos solidarios en los que los valores están por delante de todos los inscritos.

También en este sentido participamos en proyectos con las demás escuelas de la Fundació Tr@ms, concursamos en la *First Lego League* de robótica, animamos a los alumnos a presentarse a las pruebas de nivel de francés (DELF) o alemán (*Fit in Deutsch*) los

incentivamos para que participen en las Proves Cangur de la Societat Catalana de Matemàtiques de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) y favorecemos que puedan compatibilizar otras dedicaciones musicales y deportivas externas con los estudios en nuestro centro de acuerdo con la idea abierta de la diversidad. En general, les brindamos la posibilidad de conocer y participar de forma integral en las actividades que les ofrece su entorno cultural.

Todo ello, responde a la búsqueda de un crecimiento afortunadamente poliédrico, donde las diferentes dimensiones de cada chico y de cada chica encuentren el equilibrio necesario para observar atentamente la realidad y posibiliten la generación de respuestas adecuadas y generosas, propias de personas que, cuando piensan, piensan también en los demás.

BACHILLERATO DE LOS 16 A LOS 18 AÑOS

El Bachillerato es la etapa de la educación secundaria posobligatoria que se define como propedéutica o preparatoria para la realización de los futuros estudios superiores. Es un proceso de dos años caracterizado por la progresiva construcción de un perfil de estudiante que dibujará su futuro universitario, un profesional del estudio orientado a la investigación y a la integración activa y transformadora en un mundo complejo.

De acuerdo con el currículo oficial, el Bachillerato debe fomentar el aprendizaje a lo largo de toda la vida. El joven debe tener una formación completa, tanto en conocimientos como en competencias, que le permita seguir aprendiendo y combinar el estudio y la

formación con la actividad laboral o con otras ocupaciones. La etapa se distribuye en dos cursos académicos, 1.º y 2.º Bach., y en tres modalidades distintas

El Bachillerato debe fomentar el aprendizaje a lo largo de toda la vida

que ofrece el centro: modalidad de ciencias y tecnología, modalidad de ciencias sociales y humanidades, y modalidad de artes. En este sentido, por su carácter posobligatorio y voluntario, entendemos que los pilares del Bachillerato son la libertad, la responsabilidad, el compromiso, la confianza y la ilusión por la opción elegida. Esta elección estará especialmente vinculada a los grados universitarios que quieran estudiar posteriormente. ¿Cómo entendemos desde el centro el perfil del futuro universitario, del profesional del estudio, de la investigación o de la creación? ¿Qué rasgos consideramos

indispensables en su preparación? Básicamente los que anotamos a continuación, dando por sentado que se trata de una síntesis que deja de lado el matiz y el detalle.

La **curiosidad intelectual** es indispensable en un mundo de flujo constante y de transformaciones imprevistas. Por ello, esta etapa debe asegurar el acceso a los conocimientos científicos y tecnológicos fundamentales, el crecimiento de la sensibilidad artística y literaria, la práctica de la educación física y el deporte para favorecer el desarrollo personal y social, y muy especialmente el estímulo definitivo de la lectura y de la escritura con el fin de perpetuar el diálogo histórico y enriquecer el imaginario particular, desde el análisis, la comprensión, la argumentación, la reflexión, la sensibilidad y la creatividad.

La expectativa de la universidad es que los estudiantes tengan desarrollada la **capacidad de afrontar y superar las dificultades** desde la dedicación de tiempo, el esfuerzo y la incorporación de la metodología y de las tecnologías adecuadas para el estudio. Estas prácticas permitirán un aumento continuado de la toma de decisiones cada vez más importantes para el futuro de los jóvenes. Más allá del horario estrictamente lectivo, los estudiantes pueden quedarse en su aulario de forma libre o acordada con el profesorado, que les ayudará en la resolución de dificultades y en la mejora de su crecimiento.

Por otra parte, hay que estimular una **actitud crítica y responsable** que da respuestas desde el conocimiento y la sensibilidad hacia la realidad de un mundo complejo y rico pero a la vez con desigualdades, desequilibrios y conflictos. En la llamada sociedad de la información y del conocimiento, la capacidad de análisis para discernir la objetividad rigurosa del simple estado de opinión, o de la gesticulación mediática, es más relevante que nunca.

El **trabajo en equipo** desde el diálogo activo con uno mismo, con los demás y con el mundo es otro de los puntos fuertes de esta etapa. Consideramos que la autoexigencia y la flexibilidad desde el respeto a los demás son elementos indispensables para la futura proyección profesional. Al mismo tiempo, consideramos clave el dominio de la propia lengua, así como de otros idiomas. En un mundo globalizado es imprescindible la pluralidad idiomática des-

La curiosidad intelectual es indispensable en un mundo de flujo constante y de transformaciones imprevistas

de la conciencia de la necesidad de aperturismo y comprensión de otras realidades o imaginarios culturales. Aparte de las lenguas catalana y castellana, los estudiantes de BetàniaPatmos ya tienen un muy buen dominio de la lengua inglesa y pueden acabar de cimentar las bases del francés y/o del alemán. De acuerdo con el proyecto EICLE, el área de ciencias para un mundo contemporáneo se imparte en lengua inglesa.

Una **formación intelectual y humana sólida** debe garantizar la conexión permanente con el mundo exterior, ya sea con el conocimiento de la ciudad como espacio público que conjuga tradición, modernidad y diversidad, con los puentes establecidos con las diferentes universidades para empezar a conocer posteriores escenarios de aprendizaje o, sobre todo, siguiendo la idea de apertura al mundo con conferencias, salidas, publicaciones, cineforums, tertulias científicas o proyectos de dimensión internacional como el *Model United Nations* (MUN), un encuentro con jóvenes de todo el mundo donde se debaten temas de actualidad global y se redactan una serie de resoluciones que se envían a las Naciones Unidas.

En definitiva, se trata de crear progresivamente la forma propia y respetuosa del **libre pensador**, muy arraigada a la cultura europea, que rechaza cualquier tipo de autoritarismo dogmático y que se siente comprometido con la resolución de los conflictos con serenidad y análisis desde la voluntad de construir un mundo diverso

y en paz. Por ello, escuchamos y potenciamos las iniciativas de nuestros estudiantes y entendemos la educación como un camino

con varias direcciones en las que ellos, seguro, deberán ser auténticos interlocutores. ¿Quiénes sino los jóvenes que se han formado bien deben ser los máximos protagonistas de sus relatos de futuro?

¿Quiénes sino los jóvenes que se han formado bien deben ser los máximos protagonistas de sus relatos de futuro?

El Bachillerato en nuestro centro persigue como objetivo primordial el equilibrio entre la **exigencia académica y la apertura de ventanas al mundo**. La exigencia académica se traduce en la búsqueda de la excelencia afrontando las dificultades e invirtiendo esfuerzo, tiempo y método. La apertura de ventanas al mundo quiere reconocer su diversidad y riqueza, pero también sus contradicciones y sus conflictos.

Nuestro deseo colectivo es **potenciar un futuro universitario, profesional y ciudadano del mundo** que, como libre pensador, se inserte activamente en la realidad, su riqueza y sus fracturas, con la voluntad y el compromiso de transformarla y mejorarla desde la defensa de unos valores sólidos y el diálogo activo y respetuoso con los demás: el complejo binomio entre capacidad intelectual y sensibilidad, entre excelencia académica y calidad humana.

LA COORDINACIÓN DE LAS ETAPAS

Cada una de las etapas educativas del centro está coordinada por un jefe de estudios que organiza y gestiona el trabajo de la propia etapa y ordena la acción docente de todo el equipo. Esta coordinación se realiza en colaboración con otras personas del claustro, ya sean los jefes de departamento, los coordinadores de ciclo o las personas responsables de temas concretos.

Paralelamente y de forma recurrente, los jefes de estudios se reúnen con la dirección del centro para hacer un seguimiento continuado de toda la acción educativa, de toda la prestación de servicios y, en general, de todas aquellas cuestiones que conforman el universo del centro. Esta relación es básica para que el proyecto global del centro mantenga una coherencia lógica y evidente. En este sentido desarrollamos proyectos que ponen en contacto directo a los jóvenes de las diferentes etapas con el objetivo no solo de establecer lazos de referencia sino, sobre todo, de promover la enseñanza y el aprendizaje entre iguales: los de ESO ayudan a

hacer prácticas de laboratorio a los de primaria, los de primaria hacen de padrinos lectores de los de infantil y los más pequeños de infantil explican a niños algo mayores el mantenimiento del huerto. Son solo tres de los muchos ejemplos que se podrían citar.

Antes de que empiece el curso, los jefes de cada etapa presentan a la dirección del centro seis objetivos especialmente importantes para el curso que ha de iniciarse. La formulación de este documento, que se presenta a todo el claustro, al Consejo Escolar y al Patronato de la Fundació, significa una revisión del trabajo realizado y los resultados obtenidos en el curso anterior, y una proyección de mejoras de acuerdo con el ciclo estratégico de **planificación, acción, revisión, celebración y mejora**. Uno de estos seis objetivos es común a todas las etapas y dice explícitamente: «Mantener y, si puede ser, mejorar los niveles de exigencia y de calidad en la prestación de los servicios, especialmente el educativo».

LA ACCIÓN TUTORIAL

El desarrollo de toda la actividad del centro no es posible sin la presencia y la efectividad de la acción tutorial, que tiene la misión de atender a la formación integral de cada uno de los alumnos, seguir su proceso de aprendizaje y de maduración personal día tras día y estar atento a su bienestar en el centro.

Cada grupo de alumnos de la Escola BetàniaPatmos cuenta con un maestro responsable de aula o profesor tutor, que es el encargado de seguir la misión anteriormente expresada con los alumnos de su grupo. El tutor es una pieza fundamental de la organización y de la relación que se establece entre el alumno, la acción educativa y de aprendizaje, el claustro y la familia.

Por ello, en nuestro centro los tutores están atentos a la situación real de cada alumno y promueven la creación de un clima de cordialidad, de colaboración y de superación en los grupos-clase. Al empezar el curso, los responsables de cada grupo celebran una reunión informativa con todas las familias donde se informa de temas estructurales y de los objetivos anuales.

Asimismo, durante el año se mantiene una constante relación con los padres y las madres de los alumnos para informarles sobre su

hijo o hija, de sus progresos o de aquellos aspectos que pueden conllevar dificultades.

Los tutores de un mismo nivel se reúnen de forma periódica entre ellos y con el jefe de estudios para compartir el Plan de Acción Tutorial (PAT), es decir, el conjunto de objetivos y de actividades que se debe ir desarrollando a lo largo del año. El PAT da respuestas a las diferentes edades pero siempre se rige por el desarrollo de acciones tutoriales que promuevan la educación emocional y la educación en valores. En los cursos superiores se concentra también en la orientación académica y profesional, ya que los chicos y las chicas deben comenzar a elegir sus propios caminos de acuerdo con la optatividad, la modalidad, la oferta universitaria y su proyecto personal.

Sin una acción tutorial de proximidad, de trayecto compartido, de superación de obstáculos y de vivencia festiva, no es fácil recorrer sin dificultades la infancia y la juventud de una persona que acude a diario a la escuela durante quince o dieciséis años. En Betània-Patmos queremos que este recorrido sea **un diálogo constructivo y feliz entre los jóvenes, los profesores y las familias**.

El tutor es una pieza fundamental de la organización y de la relación que se establece entre el alumno, la acción educativa y de aprendizaje, el claustro y la familia

A continuación se presentan algunos elementos troncales del proyecto educativo de BetàniaPatmos. El orden de aparición de estos apuntes no marca ningún tipo de jerarquía, ya que justamente su valor máximo radica en la red que pueda tejerse entre ellos. Hoy las diferentes materias de enseñanza, las clásicas o las nuevas, solo tienen sentido si son capaces de establecer vínculos entre ellas y, sobre todo, con los problemas cotidianos de la realidad, los actuales, los futuros y los de siempre.

Si en el apartado anterior hemos hablado de los jefes de estudios y de las etapas, ahora hay que citar los jefes de departamento, responsables de los departamentos didácticos. En la Escola BetàniaPatmos los departamentos didácticos son foros donde se plani-

Los departamentos didácticos son foros donde se planifican, se distribuyen y se investigan los componentes curriculares y las metodologías de aprendizaje

fican, se distribuyen y se investigan los componentes curriculares y las metodologías de aprendizaje. Las anotaciones posteriores son hitos esenciales de las acciones que cada día se llevan a cabo en ese nivel, en esta clase, con este alumno concreto. De la misma manera que lo hacen los jefes de las etapas, al comenzar cada curso escolar, los jefes de departamento presentan los planes anuales al claustro, al Consejo Escolar y al Patronato de la Fundació. Estos planes anuales concentran los objetivos propios de ese año con las acciones diseñadas para llevarlos a cabo. Al finalizar el curso, el documento es motivo de análisis para fijar las mejoras y, por tanto, dibujar las líneas de actuación del curso siguiente.

DE LA COMPETENCIA COMUNICATIVA

La Escola BetàniaPatmos está comprometida con una formación de alto nivel para sus alumnos y uno de los pilares de esta formación es el dominio de diferentes idiomas. Uno de nuestros objetivos principales es que los alumnos del centro obtengan una **alta competencia comunicativa en catalán, castellano e inglés**, tanto oralmente como por escrito, y que adquieran también una sólida base en una cuarta lengua de la Comunidad Europea: el **alemán o el francés**.

No obstante, antes de hablar directamente de los diferentes idiomas, quisiéramos hacer algunas reflexiones sobre el lenguaje y la necesidad imprescindible de comunicarnos que tenemos los humanos, la **necesidad del diálogo**. Hoy nadie discute la importancia radical que tiene el lenguaje en la construcción de la conciencia de cada individuo ni su función estratégica a la hora de adquirir conocimiento. La relación entre lenguaje, pensamiento y comunidad es absoluta, ya que el lenguaje ordena expresivamente la experiencia humana y hace posible el diálogo entre las personas, las presentes y las ausentes. La condición humana busca un vínculo entre los recuerdos del pasado, las percepciones del presente y las proyecciones hacia el futuro, un trayecto que dé sentido a su existencia. Y este trayecto se construye lentamente a partir de miles de diálogos con la realidad, con uno mismo y con los demás. Cuanta más capacidad comunicativa tengan nuestros alumnos, más rico será el trayecto y más polifónica su existencia. Y no olvidemos que al otro lado del diálogo y del lenguaje se encuentran el monólogo y la violencia.

Por ello, es imprescindible que nuestros alumnos adquieran una muy buena competencia comunicativa de acuerdo con las teorías de la sintaxis textual. De forma muy resumida, podríamos decir que se trata de adquirir los **conocimientos lingüísticos**, lo que tradicionalmente se conoce como fonética, morfología, sintaxis y léxico, pero también la **capacidad de adaptación a las distintas situaciones comunicativas** y, sobre todo, la competencia discursiva, es decir, la capacidad de entender y de crear textos de tipología variada. La lectura, el análisis, la producción y la corrección de textos de todo tipo y de todo tamaño deben ser las estrategias

principales a la hora de conocer una lengua y de ir construyendo la competencia comunicativa de los chicos y de las chicas, primero con su lengua o lenguas propias y luego con las lenguas extranjeras.

Puesto que **la lengua vehicular del centro es la catalana**, el aprendizaje de este idioma resulta plenamente alcanzado con una serie de áreas donde es la lengua de uso principal. En cuanto a la lengua castellana, cabe destacar que la realidad sociolingüística del país la sitúa también en un espacio de plena normalidad en el entorno escolar. Concretamente, **nuestros alumnos cursan a lo largo de la primaria un total de 875 horas de lengua castellana**, las mismas que prevé el decreto de ámbito español para las comunidades autónomas sin lengua propia. Este número de horas equivale no a dos o tres horas semanales de lengua castellana, sino a cuatro o cinco según el curso. Por otra parte, las diferentes pruebas externas de evaluación efectuadas anualmente por el Departament d'Ensenyament señalan que **el nivel medio de competencia lingüística en relación con las dos lenguas cooficiales es plenamente satisfactorio**.

Cuanta más capacidad comunicativa Obviamente, cuando hablamos de la competencia comunicativa no nos limitamos a las áreas propiamente de lengua o literatura. Nos referimos a todas las áreas, y no solo a las disciplinas motivo de aprendizaje, sino también a todos los actos de comunicación que hacemos desde que nos levantamos hasta que nos acostamos. Se trata, dicen, de una competencia transversal. Tal vez podemos añadir que, en esencia, es una necesidad vital de la condición humana. Y si todo ello se puede ejercer desde una perspectiva y una práctica plurilingües, mucho mejor.

tengan nuestros alumnos, más rico será el trayecto y más polifónica su existencia

DE LAS LENGUAS EXTRANJERAS: INGLÉS, FRANCÉS, ALEMÁN Y CHINO

En relación con otras lenguas, en el centro **los alumnos trabajan una primera lengua extranjera, el inglés**, desde El 3 hasta 2.º Bach., con una exposición creciente a la lengua y una incorporación gradual de las diferentes destrezas: comprensión oral, expresión oral, comprensión escrita y expresión escrita.

Además, en 2002, como ya se ha mencionado anteriormente, se implementó el proyecto EICLE de forma progresiva a partir de 3.º EP en las materias de *science*, en la ESO en *technology* y en

Bachillerato en las *sciences for the contemporary world*.

En Educación Infantil se trabajan las destrezas orales en exposiciones cortas pero diarias a la lengua (*splash into English* de 15 minutos en El 3 y *language showers* de 30 minutos en El 4 y 5), comenzando con rutinas y canciones, y continuando con la narración de cuentos y trabajo de vocabulario, entre otras actividades. En el primer curso del ciclo inicial de Educación Primaria se continúan las *language showers* y se incorpora una sesión de una hora completa. **De 2.º EP a 6.º EP, los alumnos realizan cuatro horas semanales de lengua inglesa**.

En la ESO y en el Bachillerato los alumnos realizan cuatro y tres horas de clase de lengua inglesa respectivamente durante las cuales se tratan todas las destrezas de cara a la preparación del *First Certificate in English* de la Universidad de Cambridge (nivel B2) en 4.º ESO. Por ello, se presta especial atención a la lectura de textos y al trabajo de temas culturales y literarios para favorecer el aprendizaje de la lengua como medio. Paralelamente, como ya se ha mencionado, **los alumnos cursan las materias de science (1.º y 2.º ESO), technology (3.º ESO) y sciences for the contemporary world (1.º Bach.)**.

Durante el ciclo superior de Educación Primaria los alumnos comienzan el aprendizaje de una segunda lengua extranjera: el francés o el alemán

Infantil, uno para Primaria y uno para Secundaria, que desconocen totalmente las lenguas catalana y castellana. Evidentemente, estos asistentes también pueden actuar en acciones de apoyo o promoción durante las sesiones lectivas, ya sea con grupos muy reducidos o con propuestas muy concretas.

Por otra parte, en 6.º EP los alumnos comienzan el aprendizaje de una segunda lengua extranjera durante dos sesiones semanales. Pueden elegir entre francés o alemán y deberán continuar con esta lengua durante la ESO, donde realizan dos sesiones de una hora de 1.º a 3.º ESO y tres sesiones también de una hora en 4.º ESO. Durante este curso pueden presentarse al nivel A2 de la segunda lengua extranjera estudiada. En 1.º Bach. pueden continuar, de acuerdo con la optatividad, con esta segunda lengua de la Co-

munidad Europea. Si la optatividad no les permite esta matrícula debido a la modalidad cursada, los bachilleres pueden participar en los comedores de conversación en francés y alemán de reciente creación y de máximo interés para los alumnos.

Entre las actividades de idiomas que ofrece el centro fuera del horario estrictamente lectivo se encuentra **el aprendizaje del chino**, la lengua con el mayor número de hablantes nativos del mundo. La dificultad que supone estudiar una lengua totalmente distinta a la nuestra (en cuanto a lenguaje, alfabeto, sistema de escritura, gramática, etc.) hace que sea importante iniciarse en su adquisición a una edad temprana. La actividad está dirigida por profesores chinos.

DE LA COMPETENCIA MATEMÁTICA

Desde el Departamento de Ciencias se trabajan las matemáticas intentando equilibrar los ejes que nosotros consideramos primordiales en esta competencia: **el cálculo, la geometría y el álgebra, todos ellos vertebrados por el razonamiento**. Además, se priorizan las aplicaciones a la cotidianidad y la interrelación entre las materias, siempre teniendo presente el nivel adecuado a cada etapa. El objetivo es conseguir un nivel alto que pueda ser corroborado a partir de las pruebas de evaluación diagnóstica de competencias diseñadas por el Departament d'Ensenyament.

No obstante, el Departamento de Ciencias del centro también cuenta con sus propios recursos para evaluar el grado de consecución de la materia. Desde hace más de 10 años se confecciona una prueba de matemáticas interna que, cada curso, realizan todos los alumnos de ESO y Bachillerato, ejercicio donde se mide el grado de consecución del currículo dentro de unos niveles de máximos. Los resultados obtenidos nos permiten revisar los ejes antes mencionados y, en su caso, enderezarlos cada curso teniendo en cuenta a los alumnos y nuestros baremos.

En la Educación Infantil, donde se trabaja con proyectos, se enfatiza la cotidianidad de las matemáticas en el mundo que nos rodea. En los cursos de Educación Primaria se fomentan los procedimientos heurísticos a la hora de plantear determinados problemas. Son formas de trabajo y de pensamiento que apoyan la realización consciente de actividades mentales exigentes y que, como metodología científica, son aplicables a cualquier ciencia a la hora de buscar vías

de resolución de problemas o tareas de cualquier tipo para las que no se cuenta con un procedimiento algorítmico de solución.

Durante toda la educación obligatoria, dado que tenemos presentes los diferentes ritmos de aprendizaje de esta competencia, se trabaja en grupos flexibles en ciertos momentos del curso como una forma de diversificar la tipología de trabajo y potenciar los conocimientos de forma óptima. También se establecen unos

Durante toda la educación obligatoria se trabaja en grupos flexibles en ciertos momentos del curso como una forma de diversificar la tipología de trabajo y potenciar los conocimientos de forma óptima

nudos entre las diferentes etapas compartiendo clases de matemáticas entre niveles diferentes, especialmente entre El 5 años y 1.º EP, y entre 6.º EP y 1.º ESO.

En la línea de acercar a los chicos y las chicas a otras realidades, también participamos en concursos externos, como FemMates y Proves Cangur, vinculados a la Societat Catalana de Matemàtiques de l'IEC, siempre con la voluntad de acentuar el estímulo del razonamiento más allá de la mecanización.

DEL PLANTEAMIENTO UNIVERSAL Y EXPERIMENTAL DE LAS CIENCIAS

Asimismo, desde el Departamento de Ciencias se fomenta el **trabajo científico experimental** en todas las etapas y en todas las áreas, especialmente, como es lógico, en las relacionadas con el medio natural y tecnológico. Tenemos muy claro que la ciencia es **observación, manipulación y razonamiento**, desde todas las vertientes, y que hay que acercarse al mundo actual y a la vida

cotidiana para dar explicaciones y respuestas a los enigmas que nos presenta la naturaleza, sin perder de vista, claro está, la parte conceptual del conocimiento, el rigor y el lenguaje científico, siempre adaptados a la etapa en que se encuentra el alumno.

Ya desde la Educación Infantil se realizan proyectos y pequeños experimentos, en la propia aula, en el exterior o en el aula asignada para la experimentación. En el caso de Educación Primaria, hay un espacio dedicado a tal fin y un proyecto definido de experimentos adecuados a cada nivel, desde 3.º EP, y de acuerdo con **el proyecto EICLE, en inglés.**

En la ESO los alumnos realizan semanalmente prácticas en los diferentes laboratorios y talleres específicos de cada materia.

Con *sciences for the contemporary world*, área común a todos los alumnos de Bachillerato, se culmina prácticamente el proceso de dar **un conocimiento científico global, crítico y actual** tratando temas de interés sociomedioambiental en estrecha colaboración con los estudiantes y con personas vinculadas al mundo universitario. En efecto, varios investigadores colaboran en las conferencias que se desarrollan en el marco de *Vine a fer un cafè amb...*, foro de exposición y diálogo sobre temas de actualidad, o en otros proyectos puntuales de investigación en los que el Departamento decide participar.

DE LA EDUCACIÓN FÍSICA, EL DEPORTE Y LA SALUD

La educación física en BetàniaPatmos tiene como grandes objetivos facilitar **el desarrollo personal, la mejora de la calidad de vida, la dignidad propia y la convivencia comunal.** Dentro de estos objetivos, la educación física y el deporte juegan un papel fundamental en el desarrollo de las competencias centradas en el aprendizaje y la adquisición de hábitos saludables permanentes, de valores como el respeto y la generosidad, y del uso constructivo del tiempo libre mediante la práctica de actividades físicas y deportivas.

Pensamos que es importante que los alumnos entiendan su capacidad motriz como instrumento de comunicación, de creación, de interpretación y de expresión de sensaciones y de sentimientos y

Desde el Departamento de Ciencias se fomenta el trabajo científico experimental en todas las etapas y en todas las áreas

que, a partir de la valoración y la aceptación de sus capacidades físicas, sean capaces de esforzarse para mejorar su nivel de condición física y su nivel de práctica deportiva.

Para alcanzar estos objetivos partimos del marco teórico que representan las ciencias de la actividad física y la salud: **la fisiología, la anatomía, la biomecánica, la nutrición y la teoría del entrenamiento.** Estas disciplinas nos confirman cuáles son las respuestas, las adaptaciones y los beneficios que se producen en nuestro organismo como consecuencia de una práctica regular y bien pausada de la actividad física. Todo ello puede parecer muy teórico, pero en las sesiones que se realizan con los mayores estos conceptos forman parte de su bagaje de conocimientos.

En última instancia, la educación física pretende contribuir a la educación integral de los alumnos a través de una herramienta propia y específica que es el movimiento. Pretende enseñar mediante un proceso de enseñanza y aprendizaje, práctico y teórico, a regular el nivel de esfuerzo, a mejorar la conducta, a controlar los impulsos, a respetar el propio cuerpo y a respetar a los demás. Una vez experimentados y alcanzados estos aprendizajes, creemos que los alumnos estarán más preparados para afrontar situaciones que en el futuro les requerirán tomar decisiones, enfrentarse a adversidades, compartir los éxitos o las dificultades, o saber cuándo hay que ceder en interés de la mayoría. Esto son, exactamente, “valores”.

En la práctica, todos estos contenidos se trabajan de la siguiente manera. Se dedican dos horas lectivas semanales a la psicomotricidad (EI) y a la educación física (EP, ESO y 1.º Bach.), y **una tercera hora complementaria a la natación, desde El 3 hasta 2.º ESO.** Dentro de estas horas lectivas los alumnos reconocen y practican algunos deportes que varían de acuerdo con las edades y el currículo. Más allá del horario lectivo, se dispone de una amplia oferta de actividades deportivas concretas: fútbol sala, baloncesto, natación, natación sincronizada, cros, judo, patinaje, tenis, danza y escuelas deportivas, actividades que se ofrecen a través de las secciones deportivas del propio centro y que, en todo momento, siguen los criterios del Departamento de Educación Física y Deportes.

Dado que BetàniaPatmos es una escuela cardioprotégida, los alumnos están sensibilizados con el tema y los mayores reciben en

su currículo formación específica para actuar de forma responsable ante una situación de crisis cardíaca.

DE LA EDUCACIÓN ARTÍSTICA Y LA CREATIVIDAD, PLÁSTICA Y MÚSICA

La corteza cerebral de tipo visual es la más extensa del cerebro, considerablemente mayor que la auditiva. Por ello, cualquier actividad relacionada con la visión se puede aprovechar para mejorar el rendimiento escolar: ver, observar, manipular, comparar y dibujar para saber. Así también se aprende, y mucho. Por ello, en la Escola BetàniaPatmos **queremos despertar y mantener durante toda la vida de nuestros alumnos la sensibilidad y la creatividad artísticas.** La primera, porque es una excelente manera de participar en el acto permanente de la percepción del mundo desde múltiples lenguajes como la pintura, la música, la danza u otras formas de expresión; la segunda, porque también es una excelente

La educación física tiene como objetivos facilitar el desarrollo personal, la mejora de la calidad de vida, la dignidad propia y la convivencia

forma de colaborar en el acto inacabado de la Creación, mucho más propicio y necesario que, justamente su contrario, la destrucción, a veces inconsciente, o la negligencia sistemática. La sensibilidad y la creatividad construyen el binomio emisor-receptor en un mismo individuo,

y hoy la escuela solo puede entender a sus protagonistas como receptores y emisores a la vez, lectores y autores, observadores y productores. Algunas de las publicaciones anuales del centro, concretamente el *Llibre de Sant Jordi* y la revista *Generacions*, son un reflejo inmediato de este propósito.

En relación con la educación plástica, en Educación Infantil y Primaria se **potencian las habilidades manuales de los alumnos y sus destrezas manipulativas con el descubrimiento de diferentes materiales y técnicas,** y se da prioridad a su capacidad creativa de expresión personal. En la ESO toma especial relevancia la incorporación en el currículo de la imagen desde la perspectiva de las tecnologías (fotografía, video, cine, etc.) y de géneros o formas muy presentes en la vida de los adolescentes como la publicidad o el cortometraje.

Además, el Departamento de Artes y Humanidades apuesta por el trabajo interdisciplinario participando activamente en proyectos de otras áreas, sean del ámbito que sean, a través del reportaje, la

Ver, observar, manipular, comparar y dibujar para saber

filmación, la visita o la presentación de productos nuevos a cursos externos.

La actividad creativa del centro tiene continuidad en Bachillerato con la incorporación de la modalidad de artes, una oferta que permite profundizar en diferentes lenguajes plásticos y posibilita la exposición sistemática de obras artísticas.

En relación con la música, a lo largo de la escolarización de los niños y de los jóvenes, en BetàniaPatmos **queremos despertar y desarrollar el sentido musical favoreciendo el gusto por la belleza y la creación.** Al finalizar su recorrido escolar, los jóvenes deben ser capaces de interpretar canciones tradicionales cata-

Escuchar, imitar, reconocer, reproducir, crear e improvisar para sentir lanas y de todo el mundo; deben haber alcanzado una correcta emisión de la voz, tanto hablando como cantando; deben demostrar un desarrollo del oído que permita la distinción y el reconocimiento de los elementos básicos del discurso musical; deben identificar los elementos fundamentales del lenguaje musical; deben practicar el hábito y la actitud de escucha; deben haber adquirido conocimientos básicos relacionados con instrumentos, conjuntos instrumentales, obras, formas y autores que les permitan disfrutar de la audición musical; deben haber participado en la vida musical del centro y del entorno y, por último, deben conocer y utilizar, si cabe, recursos informáticos y electrónicos de edición, creación e interpretación sonoras.

El proceso interno de aprendizaje que permite interiorizar los contenidos de la educación musical consiste en **escuchar, imitar, reconocer, reproducir, crear e improvisar** para sentir. Este proceso debe estar presente en todas las actividades musicales de todas las etapas. En Educación Infantil la música se trabaja de una manera sensorial, utilizando a menudo el juego como recurso. A medida que el niño va creciendo, este aprendizaje más sensorial va adquiriendo un carácter más intelectual.

Organizamos las clases de acuerdo con cuatro bloques de contenidos fundamentales: canción, educación del oído, ritmo-movimiento, y danza y audición. Además, a partir de Educación Primaria añadimos un quinto bloque, el lenguaje musical, lectura y escritura, que nos permitirá, durante el ciclo superior, el aprendizaje de un instrumento musical de viento: la flauta dulce. De esta manera se amplía la capacidad de interpretación de los alumnos a través de

un instrumento distinto a su voz. En el centro dedicamos dos horas semanales a la música en Educación Infantil y una hora semanal en Educación Primaria.

La música en la ESO debe procurar el desarrollo de los recursos intelectuales, afectivos y sociales a través de tres grandes ámbitos: la escucha significativa, la interpretación vocal e instrumental, y la creación musical. De esta manera se pretende continuar todo el trabajo iniciado en las etapas anteriores y profundizar en él para complementarlo con un conocimiento reflexivo de la música y de su contexto social y cultural a lo largo de la historia.

En secundaria los contenidos de la materia se organizan en tres apartados: escuchar y comprender; interpretar y crear, y analizar la dimensión social y cultural de la música. Estos contenidos quedan repartidos en dos cursos, tres horas semanales en 1.º ESO y una hora semanal en 3.º ESO.

En el día de Santa Cecilia las notas y los sonidos afloran por todos los rincones del centro. Todos los chicos y chicas tienen la oportunidad de tocar sus piezas, solos o en formaciones, para celebrar el gozo universal de la música, uno de los lenguajes más extraordinarios que ha creado el hombre.

DE LA CULTURA UNIVERSAL: ESCUCHAR, LEER Y VIAJAR

¿Es posible que un ciudadano entienda el mundo que le rodea, el próximo y el lejano, sin un bagaje cultural mínimo? ¿Es posible que este ciudadano pueda actuar de forma reflexiva y responsable sin conocer los sedimentos históricos, sociales, religiosos o de pensamiento de esta o de aquella sociedad? Nuestra respuesta es contundente: no. Al contrario, creemos que **es totalmente imprescindible que nuestros alumnos se reconozcan a sí mismos formando parte de una cultura determinada**, con los distintos diafragmas de apertura que ello conlleva, y **también que quieran conocer y sepan aceptar maneras distintas de entender la vida y el mundo en nuestro planeta.**

Este vínculo con lo más próximo, que nos arraiga fuertemente a la vida gracias a las coordinadas espacio-tiempo, y esta capacidad de dialogar con otros países y tradiciones, que nos dimensiona en el mundo, se ejercita durante la formación en BetàniaPatmos de tres formas básicas: **escuchando, leyendo y viajando.** Escuchar,

leer y viajar son tres maneras muy potentes de percibir la realidad, experimentarla y sedimentarla paulatinamente. Por ello, proponemos a las familias que nos ayuden a promover estas tres acciones más allá del horario y del calendario lectivos, justamente para que no se confundan con unas obligaciones estrictamente escolares.

Cuando hablamos de escuchar, nos referimos a la capacidad de estar atentos y concentrados ante la presentación y el relato de los fenómenos históricos, de la diversidad planetaria, de la historia del pensamiento, de las opciones religiosas y las cuestiones éticas, de las cuestiones económicas o del inacabable atlas creativo que son la literatura, el arte y la música. Estos caudales inmensos de información se trazan en áreas como el descubrimiento del entorno, el conocimiento del medio, las ciencias sociales, la historia y geografía, la literatura, la filosofía, la religión y la historia del mundo contemporáneo, que imparte el profesorado del centro. Sin embargo, otras veces son especialistas externos, personas no vinculadas al mundo educativo, los que acuden al centro a impartir una lección magistral (no nos da ningún miedo lo de «lección magistral») ante cien o doscientos estudiantes que sienten curiosidad sobre un tema determinado. Los coloquios que se generan una vez terminada la conferencia son una muestra muy palpable de la madurez intelectual de los alumnos de BetàniaPatmos.

Cuando hablamos de leer, nos referimos a una actitud de curiosidad, de observación y de diálogo con todo lo que nos rodea, y especialmente con los libros. Para nosotros leer forma parte de un estilo de vida que se relaciona activamente con voces

¿Es posible que un ciudadano entienda el mundo que le rodea, el próximo y el lejano, sin un bagaje cultural mínimo?

Entre todos construimos unos sedimentos culturales básicos para ir por el mundo, leerlo y entenderlo que se escuchan más allá de los tiempos fijados y los espacios concretos, ecos que resuenan en el silencio de todas las bibliotecas, la de casa, la de la escuela o la del distrito. **El apadrinamiento lector entre niños de Educación Infantil y Educación Primaria, la biblioteca en el aula, el libro viajero, los ratos diarios de lectura en el aula, el concurso literario de Sant Jordi, el servicio de préstamo de libros o la lectura crítica de textos son diferentes mecanismos presentes en el centro para estimular el hábito lector.** Pero la manera más eficaz de formar a buenos lectores es

la que se ejercita en casa desde pequeños. La lectura compartida entre los hijos y los padres crea momentos inolvidables porque relaciona niño, lector y texto (cuando sean mayores, esta lectura será una lectura individual y silenciosa), fomenta la adquisición de la competencia comunicativa, potencia las capacidades de atención y de concentración, estimula la imaginación y la creatividad, desarrolla las ganas de aprender, promueve el pensamiento reflexivo y ayuda a que crezca la estimación. Según los estudios realizados por la OCDE sobre educación, tener y alimentar en casa una biblioteca con más de 500 libros es un elemento determinante para lograr un excelente nivel de conocimientos.

Cuando hablamos de viajar nos referimos a aquel ejercicio que consiste en ir de un lugar a otro y volver al lugar de partida más llenos de experiencia vital, volver menos ignorantes. Los viajes pueden ser muy cortos, una salida cultural al Parc de l’Oreneta, o muy largos, una estancia lingüística en otro país. En cualquier caso, siempre serán válidos. De ahí la necesidad de que el centro esté permanentemente conectado al mundo. Como se puede leer más adelante, en Betà-

niaPatmos esta conexión se hace de muchas maneras y la familia también desempeña en ella un papel principal.

En nuestro centro **los estudiantes escuchan, leen y viajan** a menudo con un cuaderno para tomar notas y apuntes. Los maestros y los profesores les enseñan a hacerlo y, en casa, los padres lo practican con ellos. Entre todos construimos unos sedimentos culturales básicos para ir por el mundo, leerlo y entenderlo.

DE LAS TECNOLOGÍAS

El Departamento TIACC (Tecnologías de la Información, el Aprendizaje, el Conocimiento y la Comunicación) es un departamento transversal que abarca todo el centro, tanto en su ámbito educativo, desde El 2 años hasta 2.º Bach., como en otros ámbitos: el de la gestión y el de la comunicación, por ejemplo. En su vertiente más técnica está formado por dos ingenieros informáticos de sistemas y, en la pedagógica, por todo el claustro de profesores del centro.

El objetivo principal de este departamento es impulsar la **integración progresiva de las tecnologías de la información, el apren-**

dizaje, el conocimiento y la comunicación en los procesos de enseñanza y de aprendizaje. Trabaja de forma colaborativa con los profesores de las diferentes etapas a través de la figura del coordinador TIACC y alrededor de varios proyectos pedagógicos que garantizan la adquisición de las competencias digitales de nuestros alumnos. Desde hace unos años todos los proyectos y competencias digitales que trabajamos se integran dentro de las áreas curriculares de forma interdisciplinaria y colaborativa, de modo que se reproducen los distintos modelos de trabajo que los alumnos encontrarán más tarde en la sociedad y se les acerca a ellos.

En el centro hay más de cincuenta PDI repartidas por todas las aulas. Los alumnos de Educación Infantil disponen del rincón del ordenador y los de Educación Primaria, ESO y Bachillerato disponen de aulas de ordenadores fijos y de armarios con ordenadores portátiles, ya sea en el aula o en espacios especializados como la biblioteca, el aula de tecnología o la de robótica, y ahora en todas partes con los iPad. A veces, estas herramientas permiten relacionarnos con comunidades educativas de otras escuelas para intercambiar experiencias, vivencias, conocimientos y valores. Es el caso del grupo Tr@ms, un conjunto de veinte escuelas del que formamos parte y con el que compartimos de forma colaborativa, reflexionada y experimentada la entrada imparable y definitiva de las tecnologías en la enseñanza.

Los alumnos asumen plenamente el papel de guía al enseñar a alumnos más pequeños cómo se experimenta científicamente, cómo expresarse en público o cómo leer correctamente

DEL SENTIDO DE LA INICIATIVA

En la Escola BetàniaPatmos los alumnos no son simples receptores de información ni reproductores sistemáticos de la materia curricular. Si el objetivo, como hemos señalado, es formar a **interlocutores con sentido crítico y capacidad transformadora**, el centro debe promover las dimensiones emisora y productiva de sus principales protagonistas. Los niños y los jóvenes deben desarrollar progresivamente su iniciativa, es decir, su capacidad de generar productos a partir de un proyecto dialogado y un proceso de acompañamiento que resuelva los posibles obstáculos. Este proyecto debe terminar con una presentación pública, presentación que puede ser simplemente una exposición en los pasillos del centro o una defensa argumentada y preparada ante un público diverso, quizás desconocido.

El sentido de la iniciativa potencia la relación entre las diferentes áreas de conocimiento (la interdisciplinariedad), promueve el trabajo cooperativo, reclama el uso de las diferentes metodologías de trabajo y exige una **actitud proactiva**. Desde Educación Infantil, con los proyectos de trabajo, hasta Bachillerato, con los trabajos de investigación, pasando por los proyectos interdisciplinarios de Educación Primaria, los trabajos de síntesis y el proyecto de investigación de ESO, se produce una gradación progresiva de escenarios escolares donde los alumnos muestran su capacidad emprendedora. Además, también lo hacen con los intercambios entre etapas en las prácticas de laboratorio, con las acciones de oratoria o con los apadrinamientos lectores, por poner tres ejemplos en los que los alumnos asumen plenamente el papel de guía al enseñar a alumnos más pequeños cómo se experimenta científicamente,

cómo expresarse en público o cómo leer correctamente.

También hay colaboraciones externas, por ejemplo, con la Fundació Escola Emprenedors, colaboración gracias a la cual los alumnos de economía de Bachillerato desarrollan, en grupos reducidos, un proyecto empresarial en lengua inglesa coordinados por un experto externo durante diez sesiones. Al finalizar, se realiza una presentación de los diferentes productos ante un público heterogéneo. Además, desde hace unos años, una parte de la asamblea de la Asociación de Madres y Padres de Alumnos la protagonizan alumnos de secundaria con la presentación de una experiencia educativa de interés general. También colaboran con el centro, con sesiones sobre emprendimiento y empresa, la Fundació d'Empresaris de Catalunya (FemCAT) y el Institut d'Estudis Financers (IEF) dentro del proyecto *European Financial Education Partnership*.

Desde muy pequeños, los niños asumen cargos de responsabilidad dentro del aula. Cuando son mayores, aparte del mantenimiento de cargos, aparecen las figuras de los delegados, representantes de los grupos-clase que participan en la toma de decisiones importantes, como el diseño del calendario de exámenes, la representación del centro en eventos externos, tales como los referidos en Agenda 21, o cualquier aspecto que afecte a la vida escolar de los alumnos. Dos de estos delegados forman parte del Consejo Escolar del centro, foro de debate y de toma de decisiones donde están representados todos los sectores de la comunidad y, obviamente, también los alumnos.

DE LA ATENCIÓN A LA DIVERSIDAD

La atención a la diversidad es uno de los objetivos pedagógicos principales de la Escola BetàniaPatmos. El centro trabaja intensamente en el conocimiento de cada uno de sus alumnos y en la **detección de sus necesidades educativas**, así como en el diseño y la práctica de todas aquellas acciones educativas que faciliten su desarrollo normativo, especialmente la adquisición de los aprendizajes escolares. Para cumplir las premisas anteriores, el centro propone a los alumnos un trabajo a través de **diferentes metodologías didácticas y de organización de aula que permiten a cada alumno alcanzar los aprendizajes propuestos** de la manera más significativa posible. Ampliar la mirada sobre los alumnos nos permite trabajar ajustando los niveles de exigencia sobre cada chico y cada chica, con la finalidad última de conservar la calidad educativa del centro.

La atención a la diversidad es un magnífico espacio para la transformación pedagógica

Las comisiones de atención a la diversidad de las diferentes etapas, en **estrecha colaboración con el equipo psicopedagógico**, diseñan las estrategias de detección y mejora. El centro, que desde hace años mantiene contacto con especialistas externos y asociaciones reconocidas como la ONCE, tiene diseñados diferentes protocolos de actuación. Actualmente se dedican unas 300 horas semanales a la diversidad. En este campo, el centro está inmerso en un aprendizaje continuo y quiere seguir avanzando. La formación recibida por los miembros del claustro, el contacto continuado con profesionales de otros centros de estructura y

de ideario similares y, sobre todo, el trabajo cooperativo entre los maestros y todo el Equip Psicopedagògic d'Orientació i Suport son herramientas potentes de renovación metodológica que redimensionan el trabajo diario con los alumnos.

La atención a la diversidad es un magnífico espacio para la **transformación pedagógica**, ya que ante las dificultades hay que afinar mucho más el diseño y la práctica de las estrategias metodológicas. La acogida y el análisis de las individualidades más extremas es uno de los elementos que ayudan a mantener el centro activo y sensible. Es evidente que estos cambios requieren reflexión, pero nadie duda de que la educación y la enseñanza del siglo XXI exigen nuevas maneras de entender el papel de los docentes y de los alumnos, los recursos, los métodos, los contenidos y los espacios. El trabajo interdisciplinario y la conexión entre los diferentes ámbitos de conocimiento provocan nuevos retos y nos hacen entender que el aprendizaje significativo se produce en el momento en que los alumnos son capaces de descontextualizar sus conocimientos para aplicarlos a la vida real: aquel momento de lucidez y de alegría en el cual el conocimiento ya es acción positiva.

DE LA ORATORIA Y LAS TÉCNICAS EXPRESIVAS

Con el objetivo de mejorar la **habilidad comunicativa oral** de los estudiantes, en el curso 2007-2008 comenzó a implementarse un espacio académico para la oratoria con los alumnos de la ESO. El despliegue fue progresivo y actualmente todos los chicos y chicas de esta etapa cursan sistemáticamente **una hora semanal de oratoria de 1.º a 4.º ESO**, en grupos reducidos de quince personas y con **combinación de las lenguas catalana, castellana e inglesa**. Se trata de practicar las técnicas básicas de fonación y articulación de los sonidos, de conocer los elementos cardinales de la comunicación no verbal a través del análisis de situaciones, externas o propias, de generar diferentes tipos de discurso y de ejercitarse en el diálogo, la argumentación y la persuasión. La actividad persigue una clara dimensión práctica y aprovecha situaciones diversas de la vida escolar para desplegar las habilidades orales de los estudiantes, desde celebraciones

festivas hasta la presentación de trabajos académicos, a menudo de acuerdo con la idea de interdisciplinariedad.

En Bachillerato la oferta del centro permite elegir a los alumnos el área de técnicas expresivas orales, una profundización de lo que se ha hecho durante los cuatro años anteriores con una clara tendencia hacia el **lenguaje teatral**. Durante el curso, con cuatro horas semanales, los jóvenes piensan, diseñan y ensayan una obra dramática que el día de la fiesta de Sant Jordi se escenifica con toda su solemnidad. La práctica teatral también está presente en etapas anteriores y se da especial relieve a la visualización de representaciones teatrales interpretadas por compañías profesionales, en la Sala de actos del centro o en espacios dedicados específicamente a la dramaturgia. **Mirando y escuchando teatro se aprende mucho, sobre todo cuando los actores son capaces de hacer aflorar las emociones en sus cuerpos y en los cuerpos del público.**

DE LA EDUCACIÓN EN VALORES Y LA CELEBRACIÓN COLECTIVA

El universo de BetàniaPatmos está formado por una constelación de valores que, a lo largo de estas páginas, ha ido ilustrando y construyendo el texto. De hecho, en los primeros capítulos del documento, y especialmente en «Los fundamentos» de nuestro proyecto educativo, se define esta estructura conceptual que no es necesario repetir aquí. Y no es necesario porque los diferentes apartados, con sus apuntes teóricos y, sobre todo, con los ejemplos escritos de las prácticas escolares cotidianas, son un reflejo directo y tangible de esta estructura, que genera una cultura propia y una forma de ser determinada. **Somos así.**

Esta personalidad compartida tiene también sus **espacios de celebración colectiva**, festividades que a lo largo del año se suceden de manera encadenada y dejan trazas emocionales de por vida. La Castanyada, la Festa dels avis, Santa Cecília, Nadal, el Dia Escolar de la No-violència i la Pau (DENIP), el Dia de la Ciència, Carnestoltes, Sant Jordi, la Festa de l'Escola y el acto de celebración de despedida de los estudiantes de segundo de Bachillerato, que después de un largo recorrido y de un esfuerzo muy honorable dejan físicamente el centro para continuar su recorrido personal, son algunas de las festividades de esta pequeña polis.

LA ESCUELA CONECTADA AL MUNDO

A veces parece que las instituciones escolares vivan aisladas del mundo, como si su misión pudiera separarse del resto de la sociedad. Se trata de un error monumental porque provoca endogamias claustrofóbicas y recorridos divergentes. En BetàniaPatmos (llamarse así ya es muy significativo!) pensamos justamente lo contrario: **la escuela solo tendrá sentido si está conectada al mundo, una conexión que no debe entenderse como una dependencia, sino como una gran ocasión para hacer progresar a la humanidad. Relaciones hay muchas, algunas las describimos a continuación.**

CON SALIDAS CULTURALES Y ESTANCIAS

Durante el curso escolar **los alumnos del centro hacen múltiples salidas culturales** de acuerdo con sus edades y con los intereses curriculares. Estas salidas son muy variadas: a la ciudad de Barcelona o a otras poblaciones, a espacios culturales cerrados o a escenarios naturales, a empresas privadas o a centros de investigación públicos, a teatros o a auditorios, a otras escuelas, al cine, salidas de un solo día o de varios días en casas de colonias, en España o en otros países de Europa, en ciudades de referencia como Roma, París o Berlín. Y un largo etcétera.

Si durante un curso escolar una persona concentrara todas estas salidas que los chicos hacen a lo largo de dieciséis años, contabilizaría más de cien días fuera del edificio escolar. Si el ejercicio incluyera las estancias de días, hablaríamos casi de un curso entero, un **año de los dieciséis visitando distintos escenarios**

de aprendizaje real de una enorme riqueza y variedad. El atlas de las salidas culturales y las estancias de BetàniaPatmos es una especie de crónica que algún día tendremos que publicar.

CON LA FORMACIÓN DEL PERSONAL

La formación continua, con sus múltiples formas y estrategias, es uno de los fundamentos imprescindibles en el ámbito profesional de los trabajadores, especialmente si se dedican a la enseñanza y a la educación. Además, es una excelente herramienta que evitar caer en la endogamia institucional y en el estancamiento metodológico.

El centro promueve decididamente la **formación de sus profesionales**, dando respuesta a las iniciativas personales, organizando cursos a medida para colectivos reducidos a propósito de un tema concreto o diseñando una formación universal en temas que afectan a toda la comunidad educativa, por ejemplo con la implantación de la plataforma de gestión y comunicación. **La media de horas de formación de los últimos años se sitúa entre las 30 y 40 horas**, y abarca un abanico muy amplio de especialidades y modalidades. En algunos casos los propios profesionales de BetàniaPatmos son los que imparten la formación o bien participan en jornadas o congresos del ámbito educativo.

CON INMERSIONES LINGÜÍSTICAS EN EL EXTRANJERO

Durante su recorrido académico, **los alumnos tienen la oportunidad de acogerse a dos estancias de inmersión lingüística en lengua inglesa** organizadas por el centro. La primera es en 5.º EP, un mes en Barnardiston Hall y Riddlesworth Hall en Inglaterra. Se trata de una primera experiencia que, aparte de desarrollar su autonomía, refuerza sus conocimientos de lengua inglesa. La segunda tiene lugar en 2.º ESO y su duración es de un trimestre. También se realiza en distintas escuelas de Inglaterra con un número muy reducido de hablantes extranjeros, lo cual refuerza plenamente la inmersión. En estos momentos, el centro está estudiando una tercera posibilidad dirigida a los alumnos de Bachillerato que, con un muy buen dominio de la lengua inglesa, quieran conocer durante unas semanas del mes de julio un centro reconocido de generación de conocimiento a nivel mundial.

CON COLABORACIONES SOLIDARIAS

Aparte de aquellas acciones puntuales que puedan aparecer por distintas circunstancias, **el centro mantiene seis colaboraciones solidarias anuales, algunas de largo recorrido**, otras más recientes. A través de la Comissió d'acció social de la Asociación de Madres y Padres de Alumnos se ha establecido una colaboración permanente con la Escola Labouré, también de Barcelona, que consiste en asesorar académicamente, fuera del horario escolar y de manera voluntaria, a alumnos de la citada escuela.

De forma puntual y casi trimestral, se realizan tres recogidas solidarias diferentes y otra que dura todo el año. La primera, en otoño, de productos alimenticios básicos en colaboración con la Fundació Banc dels Aliments. La segunda, en Navidad, de juguetes, con la Associació Cívica la Nau. Y la tercera, en primavera, de ropa, con la Fundació Formació i Treball de Càrites Diocesana. Las tres campañas cuentan con la colaboración de un equipo de hombres y mujeres encargados de publicar la acción y de ordenar la colecta que, año tras año, no deja de crecer gracias a las aportaciones de las familias. Además, organizamos la recogida continua de tapones de plástico con depósitos de recogida distribuidos por las instalaciones del centro.

Por último, cabe destacar la colaboración con el Banc de Sang i Teixits en la promoción de la donación de sangre, imprescindible para el buen funcionamiento del sistema sanitario de nuestro país y necesaria para llevar a cabo intervenciones quirúrgicas, tratamientos oncológicos y trasplantes de órganos, y curar otras enfermedades. Para celebrar esta recolecta, también gestionada por la Comissió d'acció social, se aprovecha la mañana de la Festa de l'Escola, en la que se habilita un espacio para poder proceder a las extracciones de sangre.

CON UNIVERSIDADES Y OTROS CENTROS DE INVESTIGACIÓN

Desde hace muchos años, la **Fundació BetàniaPatmos mantiene múltiples vínculos con diferentes universidades** (Universitat Ramon Llull, Universitat de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat de Vic, Universitat Pompeu Fabra y Universitat Autònoma de Barcelona, entre otras) y varios centros de docencia y de investigación. Estas relaciones institucionales profundizan en tres ámbitos de actuación: el intercambio de prácticas, el asesoramiento y la colaboración en proyectos de investigación.

En cuanto a las prácticas, el centro tiene firmados acuerdos de colaboración con diferentes universidades y es un centro reconocido de prácticas para futuros maestros y profesores. Además, esta actividad tiene un valor bidireccional, ya que más allá de las aportaciones que el centro ofrece a los estudiantes en prácticas, estos pueden ayudar al centro con sus visiones críticas y contemporáneas. Por otra parte, estos jóvenes que ahora son universitarios podrían, algún día, formar parte del claustro si su estancia resulta altamente positiva.

En relación con el asesoramiento, cabe decir que ante la implantación de un proyecto importante, el centro procura buscar autoridades reconocidas en aquella disciplina, **especialistas que puedan guiarnos en la toma de decisiones estratégicas**, como fue el caso del tratamiento de trastornos como la dislexia o el TDA/H y, más recientemente, con UPCnet para hacer un diagnóstico tecnológico de centro. Como se puede ver, la fuente de abastecimiento de autoridad no es necesariamente la universidad; también pueden serlo centros especializados en salud o en cualquier otra área de conocimiento.

Por último, hay que hablar de la colaboración en proyectos de investigación. Es muy habitual que las propias universidades u otros centros acuerden con nosotros escenarios de análisis y de investigación. Es el caso, por ejemplo, de la tesis de Helena Roquet, *A Study of the Acquisition of English as a Foreign Language: Integrating Content and Language in Mainstream Education in Barcelona*, presentada en la Universidad Pompeu Fabra, en la que todo el trabajo de campo se centró en el proceso de implantación del EICLE en BetàniaPatmos.

Más allá de las universidades, ahora mismo hay proyectos muy importantes de cooperación, como el proyecto *Breathe* con el Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental (CREAL) o el proyecto TAS sobre la adquisición de buenos hábitos en la alimentación y en la actividad física en colaboración con la Fundació Alicia-Món Sant Benet, proyectos en los que la participación de los alumnos es clave e imprescindible.

CON ENCUENTROS COLECTIVOS, CONCURSOS Y COMPETICIONES DEPORTIVAS

A menudo, los alumnos participan en actividades que los relacionan con jóvenes de otros centros. Estos encuentros responden a diferentes formatos y a circunstancias diversas. Con las escuelas de Tr@ms, por ejemplo, se organiza un encuentro presencial después de haber estado trabajando virtualmente durante el curso, ya sea a través de correo electrónico o de videoconferencia, siempre en torno a un proyecto compartido. Tampoco es inusual la visita de grupos de estudiantes procedentes de distintos países que, aprovechando su estancia en Barcelona, quieren conocer de cerca una escuela de referencia.

Las **experiencias musicales colectivas** son especialmente emotivas, ya que expresan coralmente la suma de muchos esfuerzos individuales surgidos a lo largo de los ensayos. En este sentido, el centro participa en dos propuestas: Cantània y el festival Barcelona Ciutat-Concert. Cantània es una actividad propuesta por el Departament de Pedagogia del Auditori de Barcelona, el Auditori Educa, dirigida principalmente a los alumnos de ciclo medio y ciclo superior de Educación Primaria de toda Catalunya, con la colaboración puntual de otros servicios educativos de Europa. El objetivo es organizar una cantata multitudinaria que se convierta en una vivencia musical importante e inolvidable para todos. Barcelona

Ciutat-Concert es una acción musical simultánea que transforma la ciudad de Barcelona en más de cincuenta espacios emblemáticos donde se puede escuchar la música de más de tres mil músicos, entre ellos chicos y chicas de BetàniaPatmos.

Los **concursos y las competiciones deportivas** también son excelentes maneras de relacionarse con los demás y con uno mismo. El centro participa, como ya hemos mencionado, en diferentes certámenes matemáticos, de robótica, literarios o artísticos. Sin embargo, es especialmente relevante la participación en actividades deportivas dado el altísimo dinamismo deportivo del centro, con más de cuarenta equipos que participan en las distintas competiciones de fútbol y baloncesto gestionadas por el Consell Escolar de l'Esport de Barcelona (CEEB) o la carrera popular que organiza cada año la Fundació Claror. Los planteamientos teóricos, el equipo de entrenadores, el entrenamiento constante y, sobre todo, la idea primera según la cual los niños y los jóvenes de BetàniaPatmos, cuando practican deporte, deben ser antes que nada educados y respetuosos han dado unos frutos didácticos y deportivos espectaculares.

CON GRANDES PROYECTOS COMO EL COMPROMÍS CIUTADÀ O EL MUN

Por su dimensión global y por sus planteamientos profundamente éticos, queremos destacar estos dos proyectos. Desde el año 2004, el centro participa en el programa Agenda 21 del Ajuntament de Barcelona, programa pensado para facilitar la implicación de las comunidades educativas en el honorable **proyecto planetario de imaginar y construir un mundo mejor y más sostenible**, empezando por la intervención en el entorno más inmediato. En otoño de 2012, el centro participó activamente en el acto de firma del *Compromís ciutadà per a la sostenibilitat 2012-2022* de la ciudad condal. En nuestro centro se ocupa de desarrollar el programa un grupo de maestros y profesores de todas las etapas conjuntamente con dos comisiones verdes constituidas con alumnos de 6.º EP, por un lado, y de ESO y Bachillerato, por otro.

Cada año este Equip d'Educació Ambiental se propone una serie de objetivos que publicita y acciona en todo el ámbito escolar. Algunos ejemplos de estas acciones son la desaparición del papel de aluminio con la producción de un embalaje reutilizable o la recogida de teléfonos móviles inservibles en colaboración con la

campaña de Cruz Roja. Durante el curso 2011-2012, el centro participó muy activamente en la Conferència Internacional de Joves Tinguem Cura del Planeta, CONFINT, y ahora mismo se está trabajando en nuevos objetivos.

En el curso 2011-2012 el centro también decidió participar en el proyecto internacional *Model United Nations* (MUN), una serie de encuentros en diferentes ciudades del planeta con jóvenes de todo el mundo donde se debaten temas de actualidad global y se redactan una serie de resoluciones que se envían a las Naciones Unidas. Concretamente, en esta primera experiencia, decidimos participar en la que se celebra en la ciudad alemana de Sindelfingen bajo el nombre de MUNOG, *Model United Nations of Goldberg*. Las conclusiones de los diez bachilleres asistentes de BetàniaPatmos fueron extraordinariamente positivas, lo que nos animó a seguir participando. **MUN es una plataforma de proyección no solo en el espacio sino también en el tiempo: los jóvenes de hoy ya participan activamente en la resolución de los problemas complejos.**

CON ORGANIZACIONES DEL SECTOR EDUCATIVO

Obviamente, el centro está vinculado a diferentes asociaciones del sector, concretamente a la Coordinadora Catalana de Fundacions y a la Agrupació Escolar Catalana, la AEC, y es miembro fundador de la asociación de escuelas Tr@ms. También mantiene vínculos con otros centros que indicamos al final del apartado.

La **Coordinadora Catalana de Fundacions** nació en 1978 gracias al impulso y a la ilusión de la sociedad civil. Y con ese mismo espíritu, pero adaptándolo constantemente a los nuevos momen-

tos, ha trabajado y trabaja para fortalecer y proyectar el mundo fundacional catalán hacia el futuro mediante su cuidadosa prestación de servicios. Se trata de una red en la que, desde la plena autonomía, todas las fundaciones asociadas tienen cabida, todas tienen su voz, actualmente más de 500. La Coordinadora les da servicios y representatividad para que puedan ser más eficaces y más eficientes, y puedan sumar esfuerzos siempre con la voluntad de cumplir los fines fundacionales. Este es el objetivo de la Coordinadora Catalana de Fundacions: convertirse en una herramienta al servicio de las fundaciones catalanas, una herramienta al servicio de nuestra sociedad que informe y asesore, facilite relaciones con las administraciones públicas y otros organismos, y coordine actividades de las fundaciones de Catalunya.

La **AEC** es una asociación de escuelas creada en 1996 con el objetivo principal de compartir experiencias y generar proyectos en el mundo de la educación y la enseñanza para ofrecer un servicio de interés general de máxima calidad en Catalunya. Presentar el actual debate sobre la enseñanza como una pugna entre lo público y lo privado oculta los motivos principales en torno a los que debería girar la discusión: tendencia general a la mediocridad, injerencia ideológica excesiva, escasez de recursos y falta de autonomía de los centros. Es precisamente ante estas desventajas que la AEC defiende una educación y una enseñanza vinculadas al prestigio social necesario de la excelencia, a la generación de procesos de transformación que mejoren los modelos actuales, a la aportación económica de las familias mientras la administración no resuelva la insuficiencia del concierto y a la gestión personalizada de los centros desde su potencia crítica, responsable y creadora. Actualmente cuenta con un centenar de escuelas, básicamente cooperativas y fundaciones, entre ellas, BetàniaPatmos.

Tr@ms es una entidad sin ánimo de lucro, declarada de utilidad docente, que propone un proyecto colaborativo que agrupa escuelas sensibilizadas a convertir la innovación en elemento identificativo de centro. En pocos años se han alcanzado niveles de excelencia en la implementación de procedimientos innovadores en las aulas gracias a la suma de esfuerzos entre escuelas. La Fundació Tr@ms colabora con instituciones educativas, universidades y empresas del sector tecnológico para conseguir la extensión global de la innovación. En la actualidad, agrupa una comunidad educativa de más de 12.000 alumnos, así como más de 900 profesionales de la educación, veinte escuelas repartidas por toda Cataluña.

Además de estas, el centro mantiene contacto con otras instituciones como el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, el grupo de reflexión y publicación Taules o, evidentemente, el Departament d'Ensenyament de la Generalitat, en este caso, con las diferentes secciones en que se organiza, como la inspección educativa, las diferentes direcciones generales o el propio Consell Escolar de Catalunya.

CON EL MONASTERIO DE PEDRALBES

Hace ya un rato que hemos salido del centro, tenemos que volver al lugar de origen, a la cantera de las piedras blancas. Este es el lugar principal de toda nuestra actuación, el núcleo desde donde se expanden las conexiones antes establecidas, una especie de círculos concéntricos que se extienden y retornan incesantemente. Llamarse, a la vez, Betània y Patmos es un lujo de una enorme responsabilidad. Emili Teixidor lo ilustró muy bien en el libro *El simbolisme d'uns noms*, con los poemas de Carles Riba, «Llàtzer ressuscitat», y de Friedrich Hölderlin, «Patmos»: las dos tradiciones culturales y de pensamiento más potentes de la cultura occidental en feliz confluencia en BetàniaPatmos, pared con pared con el Monasterio de Pedralbes. Rafael Patxot lo intuyó con la construcción de la torrecilla, una especie de corona encumbrada en lo alto de la finca desde donde cada día pueden observarse la arquitectura de Barcelona y la inmensidad del Universo.

Por este motivo el centro forma parte de la asociación Amics de Pedralbes y promueve entre los alumnos de las diferentes etapas acciones y actividades dirigidas al descubrimiento y a la estimación de este espacio histórico tan peculiar y único.

Esta es la primera y la última conexión, la que disfrutamos cada día junto a la comunidad de las clarisas, un paraíso de silencio surcado por ríos subterráneos que nunca se secan. Allí donde estaba el huerto de las monjas ahora están las aulas de Educación Infantil.

Pedralbes, Betània y Patmos: tres sitios en un mismo lugar de cultivo, de culto, de cultura y de conocimiento.

LA EVALUACIÓN Y LA MEJORA

Justo en la «Presentación» de este documento hemos leído que el Patronato de BetàniaPatmos decidió, mucho antes de que la legislación lo convirtiera en norma, que cada año se procedería a una auditoría externa de las cuentas anuales de la Fundació. Esta decisión expresamente voluntaria y libre no es ninguna anécdota. Al contrario, se trata de un posicionamiento muy claro que defiende la necesidad ineludible de reflexionar críticamente con relación a las acciones, los procesos y los resultados obtenidos. Sin análisis compartido es muy difícil que una organización pueda corregir sus errores y, sobre todo, pueda establecer mecanismos de mejora. La evaluación de situaciones y de resultados es una herramienta de realimentación que cierra el círculo anual de la ideación, la programación, la acción y la celebración. Y en una escuela todo esto es imprescindible.

Hemos leído que al comenzar cada curso los jefes de estudios de las cuatro etapas y los jefes de los departamentos didácticos presentan los objetivos y los planes anuales que, al finalizar el año académico, son motivo de reflexión y de análisis en distintos niveles para poder fijar los logros y, sobre todo, para definir los propósitos del curso siguiente. Este ejercicio también se realiza en otros ámbitos, como las reuniones de equipos de tutores o las conversaciones entre los miembros del equipo directivo y los profesionales del centro.

La discusión sobre cuáles son los indicadores principales que debe tener en cuenta el sector educativo a la hora de proceder a su evaluación es larga y extensa. De hecho, se habla de indicado-

res tangibles e indicadores intangibles, estos últimos muy importantes cuando hablamos, también, de valores y de emociones, pero a la vez muy difíciles de cuantificar. Con todo, hay dos elementos demostrativos que destacan por encima de los demás: la movilidad de las personas y los resultados académicos.

En cuanto a la movilidad, cabe decir que el centro se mueve en unas cifras muy inferiores a las usuales, tanto si hablamos de los docentes como de los alumnos. La continuidad de los profesionales en un centro permite sedimentar la cultura de la institución sin que ello deba significar una fosilización del proyecto, una patología que hay que prevenir justamente con la evaluación profesional y la formación permanente. Por otra parte, el número de bajas anuales de los alumnos se mueve alrededor del cinco por ciento, y en cualquier caso se hace un seguimiento muy preciso de las causas que las han motivado para dejar constancia escrita.

El otro gran indicador son los resultados académicos. En este caso, tenemos que hablar de las evaluaciones normativas internas y de las evaluaciones externas. Las evaluaciones normativas son las que internamente siguen todas las escuelas de Catalunya de acuerdo con los tres trimestres escolares y, en el caso de secundaria, la evaluación extraordinaria de septiembre. Son las evaluaciones que documentan la situación de todos y cada uno de los alumnos con relación a todas las áreas de conocimiento, y que generan los informes cuatrimestrales y finales (EI 2, EI 3 y EI 4) o trimestrales y finales (EI 5, EP, ESO y Bach.) que las familias reciben digitalmente a través de la plataforma de gestión y comunica-

ción. En este caso, es muy difícil expresar un juicio de valor sobre los resultados obtenidos, ya que los mecanismos de comparación son reducidos. Sin embargo, se puede afirmar con total rotundidad que en ningún caso hay abandono escolar y que la inmensa mayoría de los chicos y de las chicas accede a estudios universitarios.

Por otro lado, hablamos de las evaluaciones externas, que en BetàniaPatmos son seis: las pruebas diagnósticas de 5.º EP, las pruebas de competencias básicas de 6.º EP, las pruebas diagnósticas de 3.º ESO, las pruebas de competencias básicas de 4.º ESO, las pruebas de acceso a la universidad o PAU de 2.º Bach. y los exámenes oficiales de lenguas extranjeras de 5.º y 6.º EP, ESO y Bach. En estos casos se trata de

Queremos ser una organización que piensa y aprende pruebas genéricas para todos los alumnos de Catalunya (Educación Primaria y ESO), para todos los alumnos que quieren acceder

a la universidad (Bachillerato) o para aquellos alumnos de distintas escuelas que quieren conseguir diferentes títulos en inglés, francés o alemán. Los históricos acumulados, y en algunos casos publicados, señalan que los resultados obtenidos en todas estas pruebas están por encima no solo de las medias de Catalunya sino también de aquel segmento de centros que, de acuerdo con la nomenclatura del Departament d'Ensenyament, pertenecen a un nivel socioeconómico alto. Todo ello, sin embargo, no debe leerse como una distinción sino, simplemente, como el resultado de un enorme ejercicio de responsabilidades compartidas en el núcleo de las cuales está **el esfuerzo y la dedicación de cientos y cientos de alumnos que año tras año fijan el índice de absentismo escolar en cero.**

La mejora constante es el camino inacabable hacia la utopía. Queremos ser una organización que piensa y aprende. Nos gustaría que en los miles y miles de conversaciones, de reuniones y de tutorías que anualmente celebramos, participáramos de un acuerdo implícito: hacer de nuestros diálogos, a veces unísonos, a veces discordantes, un concierto a favor de la ganancia. Seguro que todos saldremos beneficiados.

EL LUGAR Y LAS INSTALACIONES

La Escola BetàniaPatmos se encuentra situada en el límite noroeste de la ciudad de Barcelona, entre la antigua cantera de granito y el Parc de l'Oreneta, junto al Real Monasterio de Santa María de Pedralbes, donde empieza el Parque Natural de Collserola. El emplazamiento es inmejorable. La visión de la ciudad, del mar y del horizonte toma una especial dimensión simbólica cuando uno se da cuenta que se encuentra en una escuela aunque no lo parezca. Mirando hacia el norte, se levantan los bosques mediterráneos de los faldones del Tibidabo. La finca, cuando ya se conocía con el nombre de Clos Montserrat, fue propiedad del mecenas Rafael Patxot, que fue quien hizo construir hacia 1920 la torrecilla que culmina el paraje. Actualmente la finca es propiedad de la Fundació Privada BetàniaPatmos, que también adquirió a principios de este siglo una propiedad adyacente al oeste para prever futuras edificaciones.

Dentro de la propiedad hay cinco grandes edificios: el de Educación Primaria, el de la ESO, el de Bachillerato –que en la planta baja contiene los servicios centrales y un salón de actos con capacidad para doscientas personas–, el pabellón deportivo y, en lo alto, el comedor y la piscina cubierta. El edificio de Educación Infantil, como ya se ha dicho, se encuentra situado en el antiguo huerto del Monasterio y está en un proceso de mejora constante.

Actualmente se está trabajando en la reurbanización de la propiedad y en el diseño de las instalaciones futuras para seguir ofreciendo una educación y una enseñanza de máxima calidad.

A través de la web www.betania-patmos.org se puede hacer una visita virtual de las instalaciones.

LAS ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES

La Fundació propone que la formación integral de los alumnos se pueda completar con espacios educativos no estrictamente académicos, pero lo más próximos posibles al horario general, al mediodía, o justo cuando termina la actividad lectiva, por la tarde. Por este motivo, organizamos un amplio abanico de actividades extraescolares que inciden en objetivos de carácter intelectual, afectivo y social, y psicomotor. Debido al volumen de la oferta y de la excepcional acogida que tiene por parte de las familias, este es un elemento que también da personalidad al centro. Estas actividades están repartidas en **cuatro bloques: idiomas, música, cultura y deporte**.

Las actividades extraescolares de idiomas acercan al alumnado a las lenguas y a las culturas extranjeras de una manera estimulante y creativa. Asimismo, sirven para aumentar la exposición a la lengua (*input*) y las oportunidades significativas de utilizarla (*output*). El objetivo no es aprender sobre una lengua sino aprender a comunicarse con ella y utilizarla de manera eficiente en diversos entornos. La oferta se estructura en tres grandes modalidades: *coaching*, con la modalidad individual (*one to one coaching*) y la modalidad por parejas (*coaching duets*), *english club*, con grupos muy reducidos, y preparación para los exámenes oficiales para alumnos de ESO y Bachillerato de diferentes niveles y en diferentes idiomas. También se organizan actividades para antiguos alumnos que quieren mejorar su nivel comunicativo con una u otra lengua. En este caso, el centro busca fórmulas que hagan compatible esta actividad con los horarios universitarios.

En relación con la música, contamos con actividades tales como iniciación a la música, taller de instrumento, canto coral, percusión, instrumento, orquesta de guitarras, combo-música moderna, in-

formática musical y actividades académicas de preliminar, grado elemental y grado medio referidas a lenguaje musical o a diferentes instrumentos. El objetivo principal de esta oferta es cubrir al máximo los diferentes intereses musicales de los alumnos desde una doble perspectiva: la del rigor que la música pide en su aprendizaje y la del placer que significa la generación de sonidos a través de la voz o los instrumentos. Dentro del bloque de cultura, disponemos de un amplio abanico: taller de artistas, taller de ajedrez, taller de teatro, taller de ludoteca, curso práctico de cine digital, técnicas de estudio y logopedia. Estas actividades cuentan con instalaciones y materiales adecuados para su realización y las imparten profesionales de las materias para las que han sido seleccionados. A medida que avanza el curso, se van colgando en la web del centro información y fotografías de la evolución de las diferentes actividades.

Por último, en la esfera deportiva, se desarrollan actividades como fútbol sala, mini tenis, tenis, baloncesto, natación, natación sincronizada, atletismo/cros, judo, patinaje, psicomotricidad, danza, *hip-hop* y escuelas deportivas de las diferentes modalidades para los más pequeños. Todas estas actividades corren a cargo de un amplio equipo de profesionales que disponen de la titulación específica oficial. Según la especialidad elegida existe la posibilidad de participar en competiciones escolares y federadas, en equipos masculinos, femeninos o mixtos. En los últimos años más de 40 equipos del centro han llegado a las fases finales del Campionat escolar de Barcelona: 22 equipos se han proclamado campeones de Barcelona y 5 han conseguido proclamarse campeones de Catalunya. Existe una publicación específica de las actividades. También puede consultarse en la web www.betania-patmos.org.

La acción extraescolar también abarca periodos del calendario en los que no hay actividad lectiva, **especialmente durante el verano**. De esta manera, las familias cuentan con una oferta de actividades, que tiene lugar dentro –aprovechando las instalaciones y el entorno natural– y fuera del recinto. **Este espacio formativo comprende actividades relacionadas con el deporte, el inglés, el juego, la interpretación, las manualidades, la música y la danza, entre otras, que tienen siempre muy presente la interacción y la convivencia entre alumnos, ya sean del propio centro o de otros centros.** En algunos casos la actividad se desarrolla durante varios días y en casas de colonias. En cualquier

caso, los responsables son, en buena parte, maestros, profesores, monitores o estudiantes de Bachillerato del propio centro.

Por su singularidad, también cabe destacar el estudio de verano, pensado especialmente para aquellos alumnos de ESO y Bachillerato que, al finalizar el curso académico, han obtenido unos resultados académicos bajos o no han superado algunas materias. El estudio de verano es una buena herramienta para afrontar las pruebas extraordinarias de ESO y Bachillerato que el Departament d'Ensenyament ha incorporado como mecanismo oficial de recuperación de las áreas pendientes, siempre de acuerdo con el principio de la evaluación continuada. Para los alumnos de Educación Primaria, en un camino similar a este, se propone un espacio de trabajo de verano que combina recursos académicos con otras actividades de perfil más lúdico.

También os invitamos a consultar el libro específico de la escuela de verano y a visitar la web www.betania-patmos.org.

Aparte de los servicios imprescindibles para una escuela como son la recepción, la administración, la secretaría académica y el mantenimiento, BetàniaPatmos ofrece otros servicios que se resumen a continuación. Los tres primeros son universales, los tres siguientes, opcionales.

SERVICIO PSICOPEDAGÓGICO

El centro cuenta en su plantilla con un **equipo de tres psicólogas**, una para cada etapa educativa, la tercera de la cuales abarca ESO y Bachillerato. El equipo colabora en el seguimiento de los alumnos a través de un intenso trabajo de observación y de prevención, realiza pruebas psicopedagógicas grupales o individuales, asesora a los tutores en su acción de orientación a los alumnos y colabora con las familias en el abordaje de situaciones difíciles que pueden tener un fuerte impacto emocional, como separaciones, pérdida de un familiar, enfermedades graves o, simplemente, cuestiones de interés general relacionadas con la formación integral de las personas en las etapas de la infancia y la juventud.

El **equipo psicopedagógico**, como ya se ha explicado anteriormente, **forma parte de las comisiones de atención a la diversidad** y trabaja estrechamente en la programación, desarrollo y evaluación de sus objetivos. Asimismo, hay un importante trabajo de coordinación con servicios externos, profesionales del sector que pueden intervenir desde fuera del centro, ya sean logopedas, terapeutas, reeducadores, psicólogos o médicos, para realizar una actuación lo más consensuada posible.

Es importante saber que el trabajo del equipo psicopedagógico no solo está dirigido a aquellos alumnos que en un momento determinado puedan tener unas necesidades específicas, sino a todos, ya que se entiende que esta es la mejor manera de prevenir la aparición de dificultades y de orientar a los chicos en su futuro académico y profesional.

SERVICIO DE ENFERMERÍA

En el centro hay **dos enfermeras para atender cuestiones básicas de salud**. En caso de enfermedad o accidente, la atención se dirige a identificar el problema y a atender los síntomas o lesiones que el alumno presente. Si el problema es menor, se le prestan las medidas de confort adecuadas para que pueda seguir la actividad en el centro. En caso de que no se vea mejora o se crea conveniente una consulta médica, nos ponemos en contacto inmediatamente con la familia para que esta, siempre que sea posible, acompañe al afectado al médico. Si el accidente se ha producido dentro del recinto escolar, el servicio se ofrecerá a realizar los trámites oportunos para que el alumno sea asistido por la mutua del centro.

Por otra parte, si el alumno requiere un medicamento puntual, tiene que ir a pedirlo a la enfermería. Si es necesario un tratamiento continuado, la administración y el registro se llevarán a cabo desde el servicio, en cuyo caso es imprescindible disponer de la receta médica o del informe del médico que lo ha prescrito. En cuanto a la administración de vacunas, la enfermería del centro se coordina con el equipo de salud pública del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.

Una última observación: la enfermería se convierte en un lugar donde muchas veces se detectan ciertos conflictos o incidentes que, aunque su fuente o motivo no sea un problema de salud, la persona los somatiza. En ese caso, se informa al tutor.

SERVICIO DE BIBLIOTECA

El centro tiene a disposición de sus alumnos una biblioteca para Educación Primaria y otra para ESO y Bachillerato, ambas gestionadas por una bibliotecaria titulada. El **fondo bibliográfico consta de unas 25.000 entradas** y se va ampliando de acuerdo con las demandas que se realizan. También cuenta con una importante circulación de revistas especializadas en temas de educación, de enseñanza y de cultura general. La biblioteca de secundaria, abierta cada día hasta las 18:30, dispone de ordenadores conectados a la red y de cuatro espacios aislados de seis plazas destinados al trabajo en grupo o en silencio.

SERVICIO DE PERMANENCIA

Las familias de Educación Infantil y de Educación Primaria que lo necesiten pueden acogerse al servicio de permanencia por la mañana, **de 7:30 a 8:30, y por la tarde, de 16:30 a 18:00**. Este servicio puede ser permanente o puntual, según las necesidades de conciliación familiar.

SERVICIO DE COMEDOR

El centro dispone de 230 m² de cocinas propias que dan servicio a los 1.400 alumnos y a todo el personal del centro. Hay un comedor para la etapa de Educación Infantil y otro para Primaria, ESO y Bachillerato. **Toda la comida se elabora diariamente en nuestras instalaciones y nunca se sirve comida precocinada.**

El servicio, tanto de cocina como de monitores de comedor y patios del mediodía, corre a cargo de una empresa especialista en restauración colectiva. Los menús se elaboran de común acuerdo entre la dirección de BetàniaPatmos y la empresa, con el asesoramiento de los **responsables nutricionistas** de esta empresa.

Diariamente se recogen muestras de todos los platos elaborados, las cuales quedan a disposición de la inspección sanitaria. A los alumnos de ESO y de Bachillerato se les ofrece la posibilidad de elegir entre dos menús: dos primeros platos, dos segundos y dos postres. En la web del centro se publica el menú mensual y al mismo tiempo se sugiere diariamente a las familias la cena adecuada para completar el equilibrio nutricional.

Para obtener más información sobre el menú diario y posibles recomendaciones para la cena, podéis consultar la web www.betania-patmos.org.

SERVICIO DE TRANSPORTE

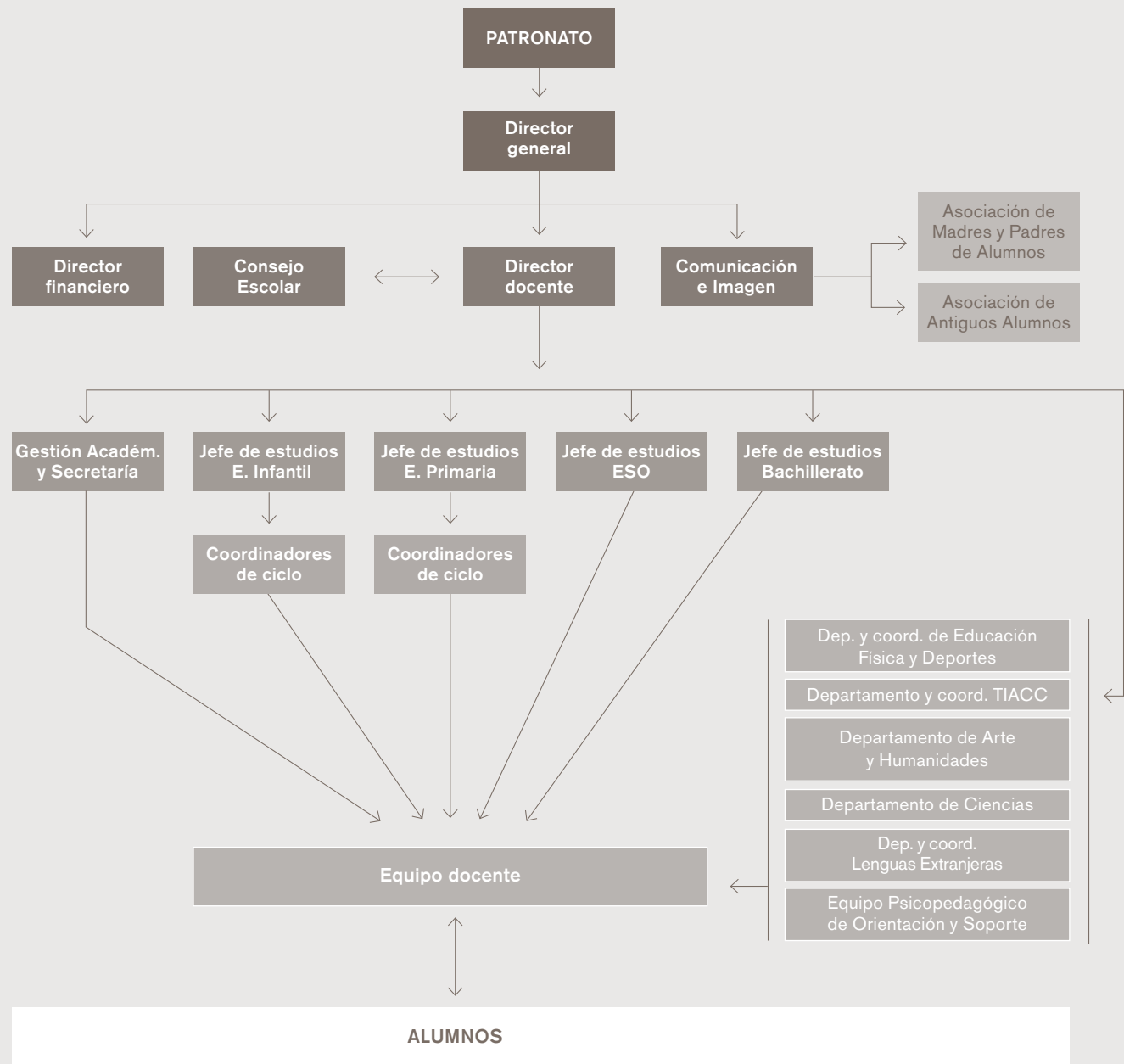
El centro pone a disposición de las familias varias líneas de transporte escolar. Los recorridos se ajustan anualmente en función de la demanda y de los domicilios de los usuarios. El contrato de este servicio es anual y puede incluir uno o dos viajes diarios.

ORGANIGRAMA GENERAL

Cuando el centro se encuentra en su máxima actividad trabajan en él más de ciento setenta personas, aparte del personal encargado de la cocina, del comedor, de la limpieza y de la seguridad. Con ellos nos acercamos a las doscientas personas. La gestión de todos estos profesionales, es decir, la selección, la contratación, la acogida, la organización, la formación y el seguimiento exigen una dedicación y una atención muy elevadas. Además, a ello debe añadirse la relación y la coordinación con los servicios externalizados.

El Reglamento de régimen interior del centro regula, en buena parte, toda la actividad con la definición de los órganos de gobierno unipersonales y colegiados, y sus funciones, la descripción de cómo se organiza el centro para elaborar, aplicar y evaluar el proyecto educativo, y la exposición de los derechos y los deberes de los distintos sectores de la comunidad educativa. A continuación, mostramos un organigrama que refleja esquemáticamente el gobierno, la dirección y la gestión de BetàniaPatmos. El Reglamento de régimen interior se puede consultar en la web www.betania-patmos.org.

Un último apunte. Todos los planteamientos, todas las formas, todos los esfuerzos, es decir, todos los caminos representados a través de las flechas del organigrama se dirigen hacia los alumnos. Esta es nuestra razón de ser, la idea y la herencia fundacionales que nos obligan a pensar continuamente en la mejora del proyecto, un ideal honorable que también queremos compartir con todos vosotros, lectores pacientes de este documento, que solo quería expresar con cierto detalle cómo somos y cómo trabajamos en BetàniaPatmos, a extramuros del Real Monasterio de Santa María de Pedralbes de la ciudad condal de Barcelona. **Gracias.**

EDUCACIÓN INFANTIL DE 2 AÑOS (EI 2)

A partir del horario marco de 8:30 a 16:30, los más pequeños pueden llegar tranquilamente al centro hasta las 9 de la mañana. Igualmente, si alguna familia lo pide y así se acuerda, se puede diseñar un proceso de adaptación más lento a lo largo del primer trimestre.

EDUCACIÓN INFANTIL DE 3 A 5 AÑOS (EI 3, EI 4, EI 5)

De 8:30 a 16:30

EDUCACIÓN PRIMARIA DE 6 A 12 AÑOS (1.º EP, 2.º EP, 3.º EP, 4.º EP, 5.º EP Y 6.º EP)

De 8:30 a 16:30

EDUCACIÓN SECUNDARIA OBLIGATORIA DE 12 A 16 AÑOS (1.º ESO, 2.º ESO, 3.º ESO Y 4.º ESO)

De lunes a jueves, de 8:15 a 16:35
 1.º y 2.º ESO, viernes de 8:15 a 15:35
 3.º y 4.º ESO, viernes de 8:15 a 13:40

BACHILLERATO DE 16 A 18 AÑOS (1.º BACH. Y 2.º BACH.)

1.º Bach.
 Lunes, miércoles y viernes, de 8:15 a 14:40
 Martes y jueves, de 8:15 a 16:35

2.º Bach.
 De lunes a viernes, de 8:15 a 14:40

DIRECCIONES, CONTACTOS Y PÁGINA WEB

C. Montevideo, 13
08034 Barcelona
Teléfono: 932 521 900
Correo electrónico: info@betania-patmos.org

Educación Infantil

C. Bisbe Català, s/n
08034 Barcelona
Teléfono: 932 039 995
Correo electrónico: infantil@betania-patmos.org

Asociación de Madres y Padres de Alumnos

Correo electrónico: secretaria@ampa.betania-patmos.org

Asociación de Antiguos Alumnos

Correo electrónico: sruiz@betania-patmos.org

<http://www.betania-patmos.org>

**Educational Programme
for 2 to 18 year-olds
Escola BetàniaPatmos
Barcelona**

ENGLISH VERSION

Fundació Privada BetàniaPatmos
Barcelona, 2014

**SOM
AIXÍ
I
FEM
AIXÒ!**

CONTENTS

130	Presentation	157	Evaluation and Improvement
132	The keystones	159	The School & Facilities
134	The Educational Principles	160	Out-of-School Activities
136	Education for 2 to 18 year-olds	161	Summer School
	Infant Education for 2 to 6 year-olds	162	Other Services
	Primary Education for 6 to 12 year-olds		Counselling & Guidance
	Secondary Education for 12 to 16 year-olds		Infirmary Service
	Sixth Form for 16 to 18 year-olds		Library Service
	Academic Coordination		Out of hours Supervision
	Class Tutors		Catering Service
			Transport Service
143	The Core Elements	164	General Organizational Chart of the School
	Communicative Skills	166	School Hours
	Modern Languages: English, French, German & Chinese	167	Addresses, Contacts & Website
	Mathematics		
	Experimental Sciences		
	Physical Education, Sport & Health Sciences		
	Arts, Crafts & Music		
	Universal Culture: Listening, Reading & Travel		
	Information Technology		
	Personal Initiative		
	Special Needs		
	Speech-making & Debating		
	Personal Values & Team Spirit		
152	The School and the World at Large		
	Cultural Visits & Stays		
	Staff Training		
	Total Language Immersion Abroad		
	Collaborating with Charitable Causes		
	Universities & Research Centres		
	Group Events, Contests & Sports Competitions		
	Key Projects such as Civic Commitment or the MUN		
	Organizations associated with the World of Education		

PRESENTATION

Escola BetàniaPatmos is a private institution which was founded in 1975 after the merging of two schools: Betània and Patmos. Betània School was inaugurated in 1941 in premises located in carrer Descartes while Patmos School was set up in carrer Bisbe Català in 1959. In 1960 a new Betània school was opened in Sabadell which subsequently became fully independent and was renamed Sant Nicolau. Between 1961 and 1963, the two original schools moved to the neighbourhood of Pedralbes to the site where the school now stands and was legally constituted as AGES (a non-profit making Educational Trust).

Betània and Patmos jointly collaborated in the setting up of Moncau-La Mola School in Matadepera and the Montagut School in Vilafranca del Penedès. At the same time AGES gave economic support to the Tramuntana School which came about from an original initiative of the Cottolengo (Children's home) of Father Alegre.

In 1975 changes in the political situation gave rise to coeducation and the two founding schools merged to become BetàniaPatmos. In 1951 the founding members of the schools kindly transferred the property and facilities to what was to become a Private Foundation and thus ceding all economic investments they had previously made.

BetàniaPatmos Foundation was founded on the 21st December 1984 and is included in the Register of Foundations of the Autonomous Government of Catalonia (n°160) according to Act of 2nd May 1985 and is classified as an educational trust as defined and approved by the Minister of Justice on the 23rd December 1985.

The foundation has opted for the Special Tax Plan established under the *law 49/2002 of the 23rd of December for non-profit making entities with tax advantages, as it met all the necessary requirements.*

During the 1993-94 academic year the foundation, with the full approval of the board of governors, opted to become a grant-maintained school which is controlled by the Autonomous Government of Catalonia. From the outset, both the Board of Governors and attending members of subsequent meetings of the Parents' Association gave their consent to the decision taken, provided that this would not mean a qualitative or quantitative reduction in the educational agenda of the centre, and, to the contrary, should indeed be used to improve it.

One of the consequences of becoming a grant-maintained school is that the centre must offer compulsory education on a cost-free basis, on the supposition that the public funding provided covers the totality of all expenses incurred. However, the fact is, that as it stands today the system covers on average only half of the total real cost, as acknowledged by both the autonomous government itself and experts in the field.

It is for this reason that BetàniaPatmos Foundation asks those families who opt for this educational system to collaborate with top-up fees for the real cost of the teaching provided by the centre, which although is legally of a voluntary nature, is totally necessary to maintain the standards we have set ourselves.

The governing body of BetàniaPatmos Private Foundation has expressly decided that the annual accounts should be audited externally.

Thanks to its assets and the sound financial management of the institute, in 2002 the foundation was able to acquire an adjacent plot of land to the grounds of some 6000m². At the present time, the total area of the property, some 32,000m², is land designated as being apt for redevelopment and designs are underway for the development of facilities that education in the XXI century demands.

With this goal in mind, the foundation has constantly invested in the improvement of the facilities and purchase of resources. Fine examples of this are the new sixth form building and administration block; an auditorium with a seating capacity of 200; the refurbishment of the swimming pool and the dining hall; the outdoor amphitheatre and all of the surrounding gardens; the refurbishment of sports facilities and the installation of interactive digital whiteboards (IDW) in all of the classrooms.

BetàniaPatmos wishes to offer families an all-round, varied and rigorous education for their children. This project entails, apart from the minimum compulsory education required by the ministry of education, a whole range of complementary activities which form part of the curriculum, as well as a variety of extracurricular interests. All of this, together with a series of backup services, are not only recommendable in this day and age, but absolutely necessary for a broad education for children and young adults alike.

From a legal point of view, although these complementary activities in the grant-maintained sections of the school are of a voluntary

nature, we encourage all parents to motivate their children to participate in our educational project to the full, and this has indeed been the case of all families implicated as of today.

We sincerely hope that our project satisfies your expectations. To this end, we invite you to read the document you have in your hands which tries to summarize in a few pages our aims and how the centre really works. Above all, we welcome you to join in with us and participate in this passionate journey together with your children. They are really the ones who take on the leading role in this long but unremitting journey of their education and learning.

In 1975 the two founding schools merge under the name of BetàniaPatmos

THE EDUCATIONAL PRINCIPLES

The essence of the following statement of goals is that it helps as a guideline to all those who work in the foundation as well as to all those families who are well aware of the need for a quality education for their children and have decided on this school because they are willing to give their backing with enthusiasm.

The Board of Governors does not only oversee the fulfilment of the educational philosophy behind our goals but also pays special attention to the teaching environment and teaching practice so as to introduce improvements and implement even the most demanding requirements, as has been done throughout the history of our school, without losing the essence of its origins.

Escola BetàniaPatmos is a private school, of Christian ethics, non-denominational, Catalan and attentive to the social and cultural scenario of our times. Coeducational at all levels, the school aims

at giving a comprehensive education to its pupils through a demanding work ethic so they are prepared for the challenges of the modern world whilst also being aware of the importance of freedom and to act with integrity and responsibility; austere; socially open-minded and democratic, founded on respect for others and encourages the rights of the individual.

The school aims to give its pupils an education based on active teaching methods forging respect, austerity, a critical spirit, creativity, freedom of expression and the wish to help others become full members of society. There is a spirit of satisfaction of a job well done, individual and collective awareness of the real world and there is an established code of moral ethics. We try to fulfil these goals in an atmosphere of cordiality where discipline, independence and personal responsibility are all compatible.

The school is defined as being inspired on the Christian ethos and bases its educational agenda on the overriding importance of the individual which, in turn, calls for a sense of fraternity towards others. For this reason religious culture is taught without this necessarily implying the acceptance of the message of the catholic doctrine.

As a Catalan institution, the school considers it essential that pupils know their own language and all that concerns Catalan culture and identity. Given the linguistic reality of our country, our aim is for our pupils to become totally fluent jointly in Catalan and Spanish while valuing and using both languages.

Apart from implementing the educational curriculum to a high level of success, the school encourages the appreciation of the arts and humanities and the implicit values involved; the latest advances in science and technology; the learning of other languages which is essential for living in today's global economy; the participation in sports activities, not only as a way of keeping fit but as an element of a comprehensive education which implies individual effort and the forging of a team spirit.

The school calls for parental support and collaboration. This can be consolidated via the Parents' Association which is organized into various working committees.

This mission statement should be perused and accepted with the commitment of all those that form part of the educational community: parents, teachers, management and personnel in general.

This statement of principles may be updated whenever necessary without modifying its essence as stipulated in paragraph three of this section.

BetàniaPatmos is a school which aims to give its pupils a comprehensive education in preparation for the challenges of a modern world through a demanding work ethic, awareness of the importance of living in a free society and by acting responsibly

THE KEYSTONES

Upon the foundations set out in the above educational principles, BetàniaPatmos has constructed an educational project that is based on seven pragmatic ideas that support and develop the whole educational policy.

1 We promote a broad based education aimed at giving pupils the **necessary skills to meet the challenges of a modern world** through rigour in their work, an awareness of the importance of living in a free society and the need to act responsibly, all with the overriding aim of achieving excellence by overcoming difficulties through personal effort, initiative and self-discipline.

2 We base **our educational philosophy on the far-reaching personal and collective values** of friendship towards others. We aim to help our pupils to be upright, generous, mutually supportive and respectful, free and responsible, austere, to be of service to others, creative and to have a critical spirit.

3 We consider the **school to be a place which facilitates self-reliance**. It is the pupils themselves who take maximum responsibility for their outlook on life and only they can generate the necessary motivation and self-esteem that will lead them to personal development and authentic learning in an atmosphere of independence.

4 We join forces to foster an atmosphere of friendliness which we believe is essential so that pupils feel protected and accompanied, are willing to give rein to their intellectual curiosity and strive to learn through constant effort. **We feel that both cordiality and rigour should be constant factors in the day-to-day** running of the school and that mutual confidence and affection are compatible with determination, respect and order. In short, to collectively find a balance between authority, freedom and personal responsibility.

5 In this context we wish to closely monitor the individual needs of each and every pupil throughout the learning process with the implication of the entire educational community. **We understand that the attention to specific needs is a key element** in accompanying pupils through the learning process especially at those ages when specific help is most effective.

6 From the academic point of view, **the school orients pupils towards a university education** as this is the perspective of the vast majority of parents. We want our pupils to have the necessary maturity and skills to be able to face such a challenge with confidence and to have the capacity to reach their goals. It is for this reason that we procure that all pupils reach their full potential in the skills acquired.

7 We believe our educational programme cannot be successful without the total collaboration between the family and the school, that is to say, the whole educational community. This collaboration is based on the undertaking to share and implement an educational model by mutual accord and to especially **encourage fluid two-way communication via positive and committed meetings between parents and the class tutor**.

The careful reading of the seven above-mentioned keystones highlights specific values upon which our educational agenda is based and creates a climate of mutual confidence. These values bond together the whole educational programme which is implanted in the four sections of the school.

EDUCATION FOR 2 TO 18 YEAR-OLDS

Betânia Patmos offers an all-through education from 2 to 18 years of age and interconnects the four educational stages of Infant School, Primary School, compulsory Secondary Education and Sixth Form in a logical manner. Nevertheless, each of these stages has its own personality and distinctiveness, with different aims and dynamics which give them their special nature and are able to attend to the needs of the pupils.

INFANT EDUCATION FOR 2 TO 18 YEAR-OLDS

Infant School, for 2 to 6 year-olds, is organized into four courses: EI 2, EI 3, EI 4 & EI 5. This stage of education has its own particular identity as it is where infants structure and integrate social, cognitive, emotional, creative, moral and kinetic aspects. With these objectives in mind we employ a global learning approach whilst paying particular attention to discovery, experimentation and, naturally, repetition.

The founder of Patmos School, Emili Teixidor, always said that teaching is basically “patience and repetition”. We base the learning process on play, which is a very enriching tool with enormous teaching potential. It is not only a powerful instrument of socialization and moral development but also a tool for expression and emotional self-control. **We learn by playing and we play to learn.** Through play, infants build up relationships, use their imagination, make sense of the world around them and express themselves freely.

Infancy is the stage in life when we find the greatest diversity in the maturing process due to the age of the pupils. This is one of the

reasons why the school has set up a special needs commission (CAD) made up by a team of teachers and the team of child psychologists. Together they form the Special Needs & Counselling Team. This team, which is in constant contact with all of the teachers of each section of the school, work together with the children to attend to their different learning rhythms by way of reduced groups, split classes, and, if required, individual attention. The aim of this is to closely monitor the development of each and every child.

Upon entering the school, the infant encounters a warm and friendly atmosphere and feels wanted and accompanied by the teachers. This allows them to establish an affective bond necessary for any relationship and will be the basis for future learning and changes within the stages. At the same time, the child encounters structured and organized surroundings depending on behavioural patterns that certain procedures require. These habits and routines give a sense of security to the infants and encourage them to be more self-reliant and take on more personal initiative.

There is an education in values and emotions behind all of the teaching that the infant experiences. Based on this scenario, we work on numerous aspects that the child’s character slowly incorporates throughout the process of becoming an individual, for example, to learn how to be oneself, to learn how to do things and to learn to live together in harmony.

We learn by playing and we play to learn. Through play infants build up relationships, use their imagination, make sense of the world around them and express themselves freely

During the stage of infant school, **language** takes on enormous importance as it is at these ages when it develops most and becomes structured. Language is essential for the building of knowledge and this is why we teach them to speak and structure their thinking on an individual and collective basis. With this goal in mind, we work exhaustively on phonological awareness which

There is an education in values and emotions behind all of the teaching that the infant experiences

serves as the foundation for the development of consciousness and communicative skills.

Two recurring and essential practices during these years are, on the one hand, reading and nurturing reading habits, and on the other, the necessary manual dexterity to develop writing skills.

During this stage it is noticeable that when working on **class projects** or assignments, the connection between the different subject areas helps their character to develop as a whole and to understand the world that surrounds them. This type of work allows infants to acquire the procedures to be used when working in a group, where they have to search for, select, understand, compare and assimilate information, and in short, convert it into structured knowledge.

We base **mathematical** learning on everyday contexts used as an instrument for acquiring knowledge and analysis of real-life situations, reasoning and interpretation of the world they will live in.

Infant school is where pupils have their first contact with the **English language** through *Splash into English*, at the age of 3, and daily classes of *language showers* from 4 to 5. *Splash* classes give them the opportunity to come into contact with the phonetics of a new language in a natural way while with *Showers* they get used to using another language for oral communication in a class environment.

We believe that the **latest technology** that has become available is a practical resource for assimilating many different learning processes but without forgetting that we are at a stage where there is a lot of hands-on experimentation and craftwork. To this end, the tools we work with are mainly interactive so as to help the children develop their creativity. This creative aspect is something that **arts, music and PE** also encourage and which helps to set the infant on the road to generating ideas.

A final element that deserves special mention is the setting the children are in during this educational stage. The infant school is

inside the grounds of the Monastery of Pedralbes, in what was a large vegetable garden, which is located on the outskirts of the city and quite close to the Collserola nature reserve. This is an idyllic spot for observing the distinct facets of the human condition: nature, culture and harmony. In fact, it is **an oasis from the hubbub of modern life.**

PRIMARY EDUCATION FOR 6 TO 12 YEAR-OLDS

In Primary education (EP) we continue the journey along the road that began in infant school. Throughout the six years, from grade 1 to grade 6, we work with our pupils, not only to expand their knowledge, but to mould them into emotionally balanced youngsters who will be prepared to understand and express their inner feelings. They should be resilient and also have the necessary social skills to be able to feel confident within diverse social and cultural circles. We aim to educate them so they are ready to make a real commitment to their society and environment while also being self-reliant as learners, being able to rise to challenges by making an effort and, similarly, accepting and overcoming failures when they arise. We help them to be tolerant and flexible with others while giving them every opportunity to meet all pupils and make lasting friendships by redistributing class groups on two specific occasions during the six years of this stage, that is to say, when they change from 2nd to 3rd grade and from 4th to 5th grade.

We believe that the most important players, not only in this stage but others as well, are the pupils themselves. To this end, we provide the stimulus and the challenges that give them the opportunity to broaden their knowledge, abilities and skills. To assimilate this learning, the pupils take part in activities where they can develop their **learning strategies in teams**, or in cooperation with others, without forgetting the importance of **personal reflection and personal study**. To sum up, the balanced combination of these two categories is essential for them to develop confidently, which will be crucial for their future lives.

Reading and writing continue to be strong points in 1st and 2nd grade of primary education where we work intensively on these skills as they are the foundations for the forthcoming courses. Within the classroom, the pupils practice reading in silence, reading with the teacher and collective reading when comments and

opinions can be given. However, as in the previous stage, the family plays a predominant role. **Reading should be undertaken at school and at home**, during the day and in the evening.

We realize the importance of our pupils gaining a high level of **English** by the end of compulsory education. With this in mind, we start

We provide the stimulus and the challenges that give them the opportunity to broaden their knowledge, abilities and skills

giving the environmental science classes in English from 3rd grade of primary education and, likewise, for natural sciences as a continuation. This has been undertaken since the 2002-2003 academic

year under the project named "An Integrated Approach to Content & Languages" (EICLE). Likewise, the school has also wished to improve the pupils' acquisition of a second foreign language and, to this end, has moved forward the introduction of German and French classes to the last two years of primary education (5th & 6th grade).

The school gives pupils of 5th grade primary the opportunity to go to a boarding school for one month in **England**, either to Barnardiston Hall or Riddlesworth. This linguistic immersion programme gives pupils their first personal experience of staying for a considerable length of time in a foreign country, something which is useful for forging their sense of independence.

As far as **new technologies** go, they are fully implemented in all areas of the curriculum either in the classroom itself with interactive whiteboards (IW), in the computer room or when using netbooks and ipads, which the school provides for individual or group tasks.

We aim to give each and every pupil what he needs while understanding that they are all different and have diverse ways of learning. To be able to fulfill these differing demands and to monitor the child's progress in collaboration with their families, we have several study methods available to meet the objectives set for those with special needs. There are split classes where two teachers can work with one class group, workshops in core subject areas and support and enrichment workshops, all of which are coordinated by the counselling and support team.

School life in primary education goes on in a friendly atmosphere where there is a general sense of **order, respect, rigour and well-being**. The feeling of being part of the school in the larger sense of the word is reinforced, above all, in those activities where there are

relationships between different age groups.

It is in this environment where pupils have the real opportunity to develop their characters in a meaningful way.

SECONDARY EDUCATION FOR 12 TO 16 YEAR-OLDS

The final stage of compulsory secondary education, between 12 and 16 years of age, is the so called Obligatory Secondary Education (ESO) and is characterized by being the breaking point with primary education and ongoing studies. The pupils change from a learning model where the class teacher is the focal point to a model coordinated by a class tutor but involving specialist teachers. Together, the section is made up of four years from 1st to 4th ESO.

By way of the class tutor, the school helps the pupils and families to integrate into secondary school, to consolidate the new groups and give personal and academic guidance so that the new pupil can face up to **more complex learning processes while becoming more independent in taking personal and academic decisions**. Class tutors are designated seven hours of time to attend to their group both in ESO and Sixth Form.

The school clearly orientates its pupils to higher education, and thus, ESO advances towards an excellent all-round education

which is consolidated in a climate for learning, intellectual curiosity, personal effort and academic rigour.

The school wants its pupils to attain a high level of communicative skills and, as mentioned above, we have successfully introduced the teaching of other subjects in English (EICLE) over and above the normal English classes in the curriculum. Furthermore, we encourage pupils of 2nd year ESO to participate in a term-long stay in selected schools in the UK in collaboration with an external organization. To this end, one of our final goals is for all pupils to pass the *Cambridge First Certificate in English* by the end of 4th ESO. Obviously, pupils continue studying a second foreign language, German or French, which began in 6th grade of primary education.

It is our firm belief that the knowledge of languages will be of the utmost importance in our pupils' lives and that this language acquisition should be complemented with formal **oral skills** in Catalan, Spanish and English. To this end, speech-making is an important part of the curriculum with the aim of all pupils being able to speak in public correctly and efficiently either in public lectures, presentations of work assignments, reciting, poetry or, in fact, any required situation, even outside of the school or before an unacquainted public.

The school's policy on **information, learning and communication technologies** is that they should be freely available to our pupils, and as such, their use in classes and workshops is on the rise.

One of our final goals is for all pupils to pass the Cambridge First Certificate in English by the end of 4th grade ESO

technology as an essential tool for expanding skills in specific learning areas and is not just an end in itself.

Basic computer skills, which are essential in any academic or professional area, are consolidated at this stage and are the stepping stones towards **programming skills** that will be used in technological applications associated with robotics. High levels of audio-visual skills are also attained and used in any of the numerous projects at hand via laptops, ipads or interactive whiteboards.

We want our secondary school pupils to take control of their personal identity within the framework in which they live

The learning process is closely linked to projects that are in collaboration with the IT department and other subjects in such a way that those who come up to secondary school use this

With the aim of contributing to the learning process and attending to special needs, BetàniaPatmos has support programmes in reduced groups for pupils with specific educational needs in Mathematics, English, French, German, Speech-Making, Natural Sciences, Physics, Chemistry, Technology and Laboratory work. For those pupils who spend a considerable time abroad, a revision programme is being considered to help them catch up with their classmates and with the general pace of the course.

An all-round education should not forget how important **Physical Education** is in the syllabus. Pupils are coached in swimming, encouraged to take part in after-school team sports and receive a wide range of information on nutrition, health and eating habits in collaboration with the Alicia-Món Sant Benet Foundation.

We want our secondary school pupils to take control of their personal identity within the framework in which they live. It is for this reason **we motivate them to take part in competitions, exchange programmes and external exams** to put themselves to the test, to take part in enriching encounters as it gives them the opportunity to share their experiences with the rest of their colleagues or with those in other organizations. It is here, for example, where they participate in charitable sporting events and these intrinsic values are shared amongst all.

In this manner, we also participate in other projects associated with the Tr@ms Foundation; we have taken part in the First Lego League of robotics; we encourage pupils to take the DELF French exams or *Fit in Deutsch*, in German; we incentivize them to participate in Maths tournaments organised by the Catalan Society of Mathematics which comes under the Catalan Institute of Studies; we help to make other musical and sporting interests compatible with their studies based on the guiding principle of offering diversity in education. In general, we give them the possibility of learning about and participating in any activity that our cultural environment offers.

To sum up, this multi-faceted search for knowledge is an on-going process where the distinct horizons of the child can find the balance between carefully observing reality and generating suitable answers while always taking into consideration how decisions will affect others.

SIXTH FORM FOR 16 TO 18 YEAR-OLDS

Sixth form is a two year non-compulsory course for those wishing to go on to higher education.

This stage of education is characterized by the progressive construction of a profile of a student who intends to pursue a university education where **research and involvement** are fundamental in a complex world.

According to the official curriculum, a pre-university course should encourage life-long learning. Youngsters should have an all-round education with the knowledge and skills that enable them to continue learning and combine studying and training with a career

A pre-university course should encourage life-long learning

or other interests. This stage is made up of two academic years, lower and upper sixth, and in three distinct modules that the school offers: Science &

Technology Module, Social Sciences & Humanities Module and the Arts Module. As this is a non-compulsory stage and of a voluntary nature, we believe that the cornerstones of a pre-university course are freedom, responsibility, commitment, trust and the urge to succeed in their chosen option. This choice will be closely linked to the degree they wish to subsequently take.

What does the school understand by the profile of a future academic, researcher or artist? Which traits do we consider to be essential in their education? Basically, those which are mentioned below, while bearing in mind that this is only a synthesis without details or subtleties.

Intellectual curiosity is essential in a constantly changing and unpredictable world. For this reason, this stage of education must ensure access to the fundamentals of science and technology; the increased sensitivity to the arts and literature; the importance of sport and physical education to favor personal and social development; and, of utmost importance, the practice of reading and writing to continue the social processes of dialogue and mutual understanding and to stimulate one's imagination by way of analysis, understanding, discussion, reflection, sensitivity and creativity.

University assumes that students have developed the **capacity to rise to and overcome difficulties** through the devotion of time, effort and the use of a methodology and technologies appropriate

for study. These practices mean a constant increase in decision making which is every day more and more important for a youngster's future. Pupils may remain behind in their classrooms after their official timetable for study purposes or on agreement with a member of the teaching staff so that help or guidance can be given on a more personal basis.

On the other hand, it is important to encourage a **critical and responsible attitude** to find answers through knowledge and sensitivity in a rich and complex world but which is, at the same time, full of inequalities, biased and conflictive. In the so-called society of information the capacity to analyze with rigorous objectivity between mere opinion and simply beating the drum for the mass media is more relevant than ever.

Intellectual curiosity is essential in a constantly changing and unpredictable world

Teamwork is another strong point of this stage, whether it be setting yourself questions, speaking to others or even to the world at large. We consider that being demanding on oneself while showing flexibility and respect for others are essential elements for a professional of the future. Furthermore, we believe that fluency in one's own language, as well as others, is an essential requirement. In a global society multilingualism is essential and there must be greater awareness for the need of open-mindedness and understanding of other cultural realities, whether real or perceived. Apart from Catalan and Spanish, pupils at BetàniaPatmos have a very high level of English and have the opportunity to consolidate the fundamentals of French and/or German. In line with the EICLE Project, the subject of Science for a Contemporary World is given in English.

A **solid intellectual education** must always maintain close links with the outside world, either through an understanding of the urban landscape encompassing tradition, modernity and diversity; either by establishing connections with universities so as to be informed about establishments of higher education; or, above all, to continue with the idea of finding a gateway to the outside world via conferences, outings, publications, film societies, science clubs or projects on an international dimension such as Model United Nations (MUN) which is a gathering of youngsters from all over the world who debate on international current affairs and immediately write out draft resolutions which are then sent to the United Nations.

In conclusion, the aim is to slowly mould the way in which an individual becomes a respectful **free thinker**, closely rooted to European culture, against any type of dogmatic authoritarianism and who strongly believes in solving conflicts in a non-violent way so as to construct a world of diversity and free from strife. To this end, we listen to and back our pupils' initiatives as we understand education as being a journey with multiple routes where they will undoubtedly be the real interlocutors. If not the young and well educated, who else will take on the leading roles in their future lives?

The main aim of the sixth form in our school is to achieve a balance between a **demanding academic curriculum and unlocking doors to the outside world**. Academic rigour converts into the search for excellence when confronting difficulties by way of an investment in effort, time and methodology. Going out into the world intrinsically means accepting its diversity and richness, but also its contradictions and conflicts.

If not the young and well educated, who else will take on the leading roles in their future lives?

Our collective wish is to **empower the future university student, professional and citizen of the world** to be a free thinker and take

an active part in society as it stands, accepting its richness and its weaknesses, with the commitment to transform and improve it but based on solid moral values and respectful dialogue with others: that is to say, the complex contrasts between intellectual capacity and sensitivity or between academic excellence and human benevolence.

COORDINATION OF THE ACADEMIC STAGES

Each of the academic stages in the school is coordinated by a head of studies who organizes and supervises the work and teaching aspects of the entire staff under his/her responsibility. This coordination is undertaken hand-in-hand with other members of the teaching staff whether they be heads of departments, stage coordinators or those responsible for specific tasks.

The heads of studies meet periodically with the school management to continuously monitor the educational process, all the services, and, in general, all aspects which affect the centre in some way. This relationship is essential so that the global project of the centre is coherent and clear. In this sense, we undertake projects that give pupils the chance to come into direct contact with each other from distinct sections of the school with the goal of not only establishing referential links but to, above all, encourage teaching and learning between equals: those from ESO help those in primary school to prepare laboratory classes, pupils from primary act as reading mentors for those in infant school and the smallest ones in infant school explain how they look after the vegetable garden to those who are a little older. These are just three examples of many others that could be given.

Maintain and, if possible, improve standards of services, especially those concerning education

Before the academic year begins the heads of each section propose six especially important objectives for the course that is about to begin. This document, which is presented to the entire teaching staff, the school council and the board of governors, is a review of the work undertaken during the previous year and an improvement project in line with the periodic strategic planning policy summed up in **action, control, implementation and improvement**. One of these six objectives is the same for all the sections and specifically states: "Maintain and, if possible, improve standards of services, especially those concerning education".

CLASS TUTORS

El desarrollo de toda la actividad del centro no es posible sin la The implementation of all of the activities in the centre would not be possible without the presence and effectiveness of the class tutors whose mission it is to attend to the all-round education of each and every pupil, monitor their day-to-day learning process and how they are maturing personally while also keeping an eye on their general welfare in the centre.

Each group of pupils in BetàniaPatmos has either a class teacher or a class tutor who is responsible for carrying out the aforesaid mission with his/her group. The tutor is the keystone for organizing and maintaining the relationship between the pupil, the teaching-learning process, the teaching staff and the family.

To this end, the tutors in our school are attentive to the real situation of each pupil and encourage an atmosphere of cordiality, collaboration and self-improvement within the class. At the beginning of the course, those responsible for each group hold an informative meeting with all the families where the structural aspects and objectives are explained. Furthermore, constant communication is maintained with the parents of the pupils to inform them of their child's progress or those aspects which could prove to be problematic.

Class tutors of the same course meet periodically with the head of studies to share views on the Tutorial Implementation Plan (PAT), that is to say, the set of objectives that have to be implemented

throughout the year. The PAT provides solutions for different age groups but it always monitors measures taken in tutorial sessions to support an education in values and an emotional education. It also concentrates on academic and professional guidance in higher courses as pupils have to begin to select their own pathways depending on the options and modules available, degree course available and their personal preferences and goals.

Without an attentive and cordial tutorial system where the educational goals are shared and obstacles are overcome, it is no easy task for a pupil to go through fifteen or sixteen years of schooling from infancy to adolescence without coming across difficulties. At BetàniaPatmos we sincerely hope that this voyage is undertaken with the aid of **constructive dialogue between the pupils, teachers and families**.

The class tutor is the keystone for organizing and maintaining the relationship between the pupil, the teaching-learning process, the teaching staff and the family

The following is an introduction to the core elements of the educational process in BetàniaPatmos. They do not appear in any order of importance, in fact, it is this interwoven aspect which is its greatest value. No matter what type of subjects are being taught today, it only makes sense if they are capable of interlinking and complement each other while being able to tackle present day and future problems.

Having previously mentioned the heads of studies of the various stages of the educational process, it is now time to comment on those responsible for specific subject areas. These general subject areas in BetàniaPatmos are in fact forums where aspects of the syllabus and learning methodology are researched, planned and organized. The follow-up comments are essential day-to-day facts covered at a particular level, in a particular class or on a specific pupil.

Like the heads of sections, departmental heads also present their annual plan to the teaching staff, the School Council and the Board of Governors. These annual plans summarize their own specific educational objectives and how they are to be fulfilled. Upon terminating the academic year, the proposals are analyzed to specify which improvements are to be made and, as such, set the guidelines for the forthcoming course.

The general subject areas are in fact forums where aspects of the syllabus and learning methodology are researched, planned and organized

COMMUNICATIVE SKILLS

BetàniaPatmos is committed to giving a quality education to its pupils and one of the cornerstones is the learning of various languages. One of our main aims is that pupils of our school acquire a **high level of oral and writing skills in Catalan, Spanish and English**. It is also a goal to obtain a solid base in a fourth European language, being either **French or German**.

However, before talking about specific languages, we would like to reflect on language itself and the **essential need we have to communicate**, that is to say, the need to dialogue. Today, no one disagrees on the importance language has in developing individual awareness, nor in its strategic function in acquiring knowledge. The relationship between language, thinking and society is all-embracing, as language expressly organizes human experience and allows dialogue between people, whether face to face or not. The human condition searches for a link between past memories, present perceptions and future projections, all of which gives sense to its very existence. This progression is slowly constructed from thousands of dialogues with oneself, with others and with life itself. The better the communicative skills of our pupils, the richer and more diverse their lives will be. Furthermore, we must never forget that the negative side of dialogue and language is the monologue and neglect.

For all of these reasons it is essential for our pupils to acquire a **high level of communicative skills** according to the theories of textual syntax. In a nutshell, we could say that it is to do with the acquisition of linguistic knowledge of the language, that which

is traditionally referred to as phonetics, morphology, syntax and vocabulary; but it is also the capacity to **adapt to different communicative situations**, above all, speaking skills. In other words, it is the ability to understand and create a wide variety of texts. Reading, analysis, production and correction of texts of all shapes and sizes must be the main strategies for the understanding of a language and to further build on the pupils' communicative skills, initially in their mother tongue and later on in foreign languages.

As the **instrumental language of the centre is Catalan**, the learning of this language is

totally assimilated by pupils as it is used as the principal language in a large number of subject areas. As far as Spanish is concerned, it should be mentioned that the social-linguistic reality of the country means that it is used with total normality in the school. In fact, **our pupils receive a total of 875 hours of Spanish language** during primary education, the same that the educational decree stipulates in Spain for autonomous regions without their own language. This total number of hours is the equivalent of not two or three hours of classes per week but four or five hours, depending on the course. Moreover, a variety of annual external exams set by the Department of Education show that the average level of linguistic skills concerning the two co-official languages is totally satisfactory.

Obviously, when we talk about communicative skills we do not only refer exclusively to those areas of language and literature. On the contrary, we refer to all of the areas and not only those for learning specific concepts, but all communicative actions that we undertake during the day. It is said that it is all about transversal skills; but we might say that, in essence, it is a basic need of the human condition. All in all, if this **can be undertaken in a multilingual environment**, then, so much the better.

FOREIGN LANGUAGES: ENGLISH, FRENCH, GERMAN AND CHINESE

As far as other languages are concerned, pupils take English as the compulsory foreign language from infant school (3 years of age) right through to the final pre-university year (17 years of age) with ever increasing exposure to the language and a gradual incorporation of the distinct skills: oral comprehension, speaking, written comprehension and writing. Furthermore, in 2002, as mentioned

previously, the EICLE project was progressively introduced from 3rd grade of primary school with the subject of *science, technology* in secondary school, and *sciences for the contemporary world* in Sixth form.

Oral skills are developed in infant school by way of short daily exposures to the language (*splash into English* of 15 minutes at E1 3 and *language showers* of 30 minutes at E1 4 & 5), beginning with routines and songs and continuing with storytelling and vocabulary acquisition, among other activities. Pupils continue with *language showers* in the first two years of primary school which now last a complete hour. Pupils receive **four hours per week of English from 2nd grade to 6th grade of primary school**.

Secondary school pupils receive four hours per week of English language while those in the sixth form receive three hours tuition per week.

The pupils in secondary school and sixth form receive four and three hours of English language respectively. All the necessary skills are practiced in preparation for the First Certificate in English of the University of Cambridge (level B2) at 4th grade of ESO (secondary school) when the exam can first be taken through the school. It is for this reason that special attention is paid to text analysis and cultural and literary assignments to improve the learning of the language. As has been mentioned previously, pupils also take **the subjects of science (1st & 2nd grade ESO), technology (3rd grade of ESO) and sciences for the contemporary world (lower sixth)**.

With the aim of reinforcing the use of English outside of the classroom, such as at recess or at lunchtime, the school has the help of three language assistants, one for infant school, another for primary education and the third for secondary school. None of them have any knowledge of Catalan or Spanish. Clearly, they can also give support in normal language classes, either with reduced groups or by helping out with specific tasks during the lesson.

Pupils also begin learning a second foreign language in 6th grade of primary education with two classes per week. They can choose between French or German and must continue with this language throughout secondary school where they receive two hours per week from 1st to 3rd grade of ESO (secondary education) and a

third hour is added in 4th grade of ESO. It is here where they have

Pupils begin learning a second foreign language during the final two years of primary education, either French or German

the opportunity to sit an official exam at A2 level. Pupils may continue with this second European language option into lower sixth form. If their chosen module does not include a second foreign language they may opt to participate in the recently established lunchtime chats in French or German, which is very popular with pupils.

Language activities outside what is strictly the syllabus also includes **Chinese**, being the language with the largest number of native speakers in the world. The difficulties implicit in the learning of a language which is totally different from ours (vocabulary, grammar, the alphabet or writing) underlines the importance of initiation at an early age. The activities are undertaken by native Chinese teachers.

MATHEMATICAL SKILLS

The Science Department is responsible for the teaching of mathematics and aims at finding a balance between the essential aspects in this field of study: **calculus, geometry and algebra, all being the backbone to deductive reasoning**. Furthermore, priority is given to everyday applications and the interrelationship between subjects while always bearing in mind the required level at each and every grade. The goal is to reach a level of excellence that can be confirmed by way of diagnostic assessment tests of skills designed by the Department of Education.

However, the Science Department also has its own resources to assess the level of comprehension in the subject. Over the last ten years or so, all secondary and sixth form pupils sit a demanding internal mathematics assessment test every year to evaluate the level of skills attained. The results allow us to check the abovementioned essential aspects and, if should be the case, redress the situation at the beginning of each new academic year, while always taking into account the pupils themselves and our own yardsticks.

In infant school, the subject is taught by way of projects where emphasis is given to mathematics in the world around them. In primary school more **questioning procedures are encouraged when**

We have introduced flexible study groups so that we are able to diversify the type of work undertaken and improve knowledge in an efficient manner

problems are set. These work methods and reasoning strategies help pupils to accomplish demanding mental activities and, as a scientific method, is applicable to any science when searching for ways to solve any type of problem or task which does not count on a simple logical process.

Given that we are constantly aware of the fact that throughout compulsory secondary education pupils learn mathematical skills at different paces, we have introduced flexible study groups so that we are able to diversify the type of work undertaken and improve knowledge in an efficient manner. Links are also established between higher and lower courses where pupils can share mathematics classes together. This is especially so between the last year of infant school (E15) and 1st grade of primary education, and likewise, between 6th grade of primary and 1st grade of secondary school (ESO).

In line with our policy of encouraging pupils to gain experience in other spheres outside the school, we also participate in external mathematics championships such as "FemMates i Proves Can-gur", associated with the Catalan Mathematics Society under the auspices of the IEC (Catalan Institute of Studies) with the aim of stimulating reasoned thought and going beyond the simple mechanical process.

EXPERIMENTAL SCIENCES

The Department of Science encourages **experimental science** at all grades and in all subject areas, but especially so in those related to the environment and technology. It is clear that science is, in every aspect, **observation, manipulation and reasoning**, and it essential to apply this to everyday life so that explanations and answers can be given to the mysteries of the natural world. All of this, without forgetting the conceptual aspects, rigour and scientific language that are appropriate for the level the pupil is at.

Projects and small experiments are already undertaken in infant school either in class itself, outdoors or in the special classroom

given over to experimental activities. In primary education there is a specially prepared classroom and a defined series of experimental projects from 3rd grade onwards and, in accordance with the

EICLE Project, are given in **English**. In secondary education (ESO) pupils do experiments on a weekly basis in the specific laboratories and workshops available for each subject area.

With *sciences for the contemporary world*, a core subject for all sixth form pupils, we come to the end of the process of **acquiring a contemporary global scientific knowledge** base by dealing with social/environmental topics of interest in close collaboration with university students and academics. In fact, a wide range of researchers collaborate in the conferences within the framework of *Vine a fer un café amb...* (Come and have coffee with...), seminars where one can exchange views with specialists on a variety of current topics or specific research projects that the department finds of particular interest.

PHYSICAL EDUCATION, SPORTS & HEALTH SCIENCES

The main objectives of physical education in BetàniaPatmos are to **facilitate personal development, improve well-being, defend one's personal dignity and encourage fraternity**. With these goals in mind, physical education and sport play an essential role in the development of skills based on the learning and acquisition of long-lasting and healthy habits, the values of respect and generosity and the constructive use of free time through sports and physical activities.

We believe that pupils should understand their physical abilities

as an instrument of communication, creativity, interpretation and expression of feelings, and, based on their evaluation and acceptance of their physical capacities, are able to make the effort to improve their physical fitness and their level of performance in a particular sport.

To meet these objectives we commence with the theoretical framework that physical education and health sciences are based on: **physiology, anatomy, biomechanics, nutrition and the theory behind training techniques**. These disciplines confirm what the responses, changes and benefits are in an organism as a consequence of regular, controlled physical activity. This may all apparently seem very theoretical but when these sessions are carried out with the eldest pupils in the school these concepts form an integral part of their stock of knowledge.

The bottom line is that physical education hopes to contribute to an all-round education through the specific mechanism of movement. Through a practical and theoretical learning process, the aim is to teach them to regulate the level of effort made, improve their conduct, control their impulses, look after their own bodies and show respect to others. Once these are learnt we believe that the pupils will be better prepared to confront situations in life where decisions have to be taken, where they have to face adversity, share success or difficulties, or know when it is simply best to back down in the interest of the majority. These are, to be precise, values.

In practice, all of this subject matter is developed in the following way. Two hours per week are given to psych motility in infant school and to physical education in primary, secondary and lower sixth form, and a third **complementary hour is given over to swimming from 3rd grade of infant school to 2nd grade of secondary school**. Within the academic timetable pupils play certain sports which vary according to age and the syllabus. There is a wide range of sports and activities available to all pupils outside school hours: five-a-side football, basketball, swimming, synchronized swimming, cross-country running, judo, skating, tennis, dance and specific sports training academies. All activities are organized by the sports departments in the school and conform to the official criteria set out by the Department of Physical Education & Sports.

The objectives of physical education are to facilitate personal development, improve well-being, defend ones personal dignity and encourage fraternity

As BetàniaPatmos is a cardio-protected school the pupils are aware of its importance while the eldest pupils receive specific training included in the syllabus so that the required action can be taken should a situation of cardiac arrest occur.

ARTS, CRAFTS & MUSIC

The cerebral cortex responsible for visual stimulus is the most extensive in the brain, being much larger than its auditive counterpart. As such, any activity related to vision can be useful to improve school performance: seeing, observing, touching, comparing and drawing, all in the interest of gaining knowledge. We learn in this manner, and we learn a lot! With this in mind, here at Betània Patmos **we stir and maintain artistic creativity and sensitivity throughout their education**. Firstly, it is an excellent way to participate in the ongoing perception of the world through a multitude of languages, whether they be painting, music, dance or other forms of artistic expression; secondly, it is also an excellent way to collaborate in the unending field of creativity, much needed in today's world and unlike its opposite, that of destruction which at times occurs due to a simple lack of awareness or by systematic negligence. Sensitivity and creativity construct the duality of broadcaster and receiver, likewise, readers and authors, observers and creators. Several of the annual publications by the school, specifically the *Llibre de Sant Jordi* and the magazine *Generacions*, are clear examples of this proposal.

As for craftwork, infant and primary school get the most out of the pupils' **manual skills and dexterity with the discovery of new materials and techniques** while giving priority to their own personal creative capacity.

Seeing, observing, touching, comparing and drawing, all to gain knowledge

In secondary education, special attention is given to the incorporation into the syllabus of the visual arts from a technology point of view (photography, video or the cinema) and to genres and styles of great interest in the lives of adolescents today, such as advertising or short films. Moreover, the Department of Humanities and Arts gives priority to interdisciplinary collaboration by actively participating in projects of other academic areas, no matter what it involves, through reports, filming, a visit or the presentation of new products in external events.

Creativity is part and parcel of the syllabus right up to sixth form with the incorporation of the arts module. This gives pupils the opportunity to delve deeper into the distinct artistic fields and even put on exhibitions of their own works.

As for music, we hope to bring out and **develop the musical sense within the children and youngsters and encourage a taste for beauty and creativeness**. At the end of their education the children should be able to interpret traditional Catalan songs as well as those from other parts of the world; they should have learnt to vocalize correctly, either by singing or speaking;

they have to show they have developed a good ear that allows them to recognize and distinguish the basic elements of a musical score; they should have become accustomed to listening with a responsible attitude; they should have acquired the basic knowledge concerning instruments, orchestras, works, styles and composers which allows them to enjoy listening to musical pieces; they should have taken part in the musical scene in the school and, finally, they should know how to use computer and electronic tools necessary for sound editing and creative processes.

Listening, imitating, recognizing, reproducing, creating and improvising, so as to finally perceive

The internal learning process needed to inwardly assimilate musical content consists in listening, imitating, recognizing, reproducing, creating and improvising, so as to finally perceive. This process must be present in all musical activities and at all stages. In infant school music is taught in a sensorial way and play is often used as a tool; as the child grows this sensorial learning gradually becomes more intellectual.

Classes are organized according to **four fundamental blocks of content: song, auditory education, rhythm & movement and audition**. Furthermore, after primary school there is a sixth block which consists of musical language, reading and writing which prepares them for taking up a wind instrument – the recorder. In this way we widen their interpretive skills with an instrument that is different from their own voice. Two hours per week are given over to music in infant school and one hour per week in primary.

Music in secondary education must try to develop intellectual, social and affective resources in three important areas: meaningful listening, vocal and instrumental interpretation and musical

creativity. In this way we aim to continue and expand all the work that began in previous years so as to complement it with musical knowledge in social and cultural contexts throughout history.

The curricular content of the subject in secondary school is organized into three sections: listening and understanding, interpretation and creativity; and analysis of the social and cultural effects of music. These contents are divided between two grades; three hours per week in 1st grade of secondary school (1 ESO) and one hour per week in 3rd grade (3 ESO)

On Saint Celia's day musical notes and sounds abound in all corners of the school. All pupils have the opportunity to play, as soloists or in groups, the pieces they have been practicing to celebrate the universal joy of music, being one of the most extraordinary languages that mankind has created.

UNIVERSAL CULTURE: LISTENING, READING & TRAVELLING

Is it possible for a citizen to understand the world we live in, either our immediate surroundings or those of distant cultures, without a minimum of cultural baggage? Is it possible for this citizen to act rationally and with responsibility without knowledge of the historical, social, religious or way of thinking of this or that society? Our response is, clearly, that it isn't. On the contrary, we believe it is **essential for our pupils to recognize that they form part of a specific culture**, although this means the acceptance of differing viewpoints, and that they are also **prepared to learn about and are ready to accept that there are other ways of understanding life in the world** around us.

The strength of these ties to what is closest to us strongly binds us to life, while the ability to have dialogue with other countries and traditions opens up the world to us. These aspects form part of the educational process in BetàniaPatmos in three basic ways: listening, reading and travelling. **Listening, reading and travelling** are three very powerful ways of perceiving reality, exploring it and laying down the foundations little by little. To this end, we encourage families to help us promote these three issues above and beyond the constraints of the academic timetable and calendar, precisely so as to not confuse them with strictly educational objectives.

When we talk about listening, we refer to the capacity to be attentive and concentrated during a presentation and explanation of historical events, of planetary diversity, of the history of philosophical thought, of religious faiths and ethical questions, of economic questions, or, of the eternal creative atlas of literature, art and music.

These immense flows of information are dealt with in areas such as the discovery of our surroundings, environmental studies, social sciences, history and geography, literature, philosophy, religion and history of the contemporary world, all of which is given by the teaching staff. However, sometimes it is external specialists, who are disconnected from the world of education, that come to give a lecture to one or two hundred curious pupils on a specific topic. The discussions that are generated once

Is it possible for a citizen to understand the world we live in, either our immediate surrounding or those of distant cultures, without a minimum of cultural baggage?

the conference has finished are a clear example of the intellectual maturity of BetàniaPatmos pupils.

When we speak about reading we refer to an attitude of curiosity, observation and dialogue about all that surrounds them but especially that concerning books. To us, reading forms part of a lifestyle which is actively related to opinions that go beyond specific times and specific places, echoes that reverberate in the silence of libraries, whether they be in the school, in the neighbourhood or at home. **Reading undertaken by infant school pupils under the auspices of elder pupils from primary school, classroom libraries, travel books, reading the press in class time, Saint Jordi literary contest, the lending library, or the reading of reviews are all different mechanisms available in the school to stimulate reading habits.** But the most efficient way to bring

up good readers is to begin at home from a very early age. Reading together between parents and children creates unforgettable moments because it relates child, reader and text (when they are older, this reading will become individual and silent reading); it encourages the acquisition of communicative skills, it improves attention spans; it stimulates the imagination and creativity; it develops the pleasure of learning; it promotes reflective thinking and helps to develop respect. According to studies undertaken by the OECD on education, having and maintaining a library of 500 books at home is a determining factor for the acquisition of a high level of knowledge.

As for travelling, we refer to the exercise of going somewhere and coming back with enriching experiences, that is to say, returning a little less ignorant. The trips can be very short, a cultural outing to Oreneta Park, or very long, a stay in a foreign country to learn the language. It does not matter what type of trip, as they are all valid. In this respect, the school feels it should be in constant contact with the outside world in one way or another. As mentioned above, this connection is maintained in many ways in BetàniaPatmos, and here the family also plays a leading role.

The pupils in our school **listen, read and travel**, often with an exercise book to make comments and take notes on nature; the teachers show them how to do it; at home, parents practice with them. Together we construct the basic cultural foundations to go out into the world, read about it and understand it.

INFORMATION TECHNOLOGY

The IT department (Technologies of Information, Learning, Knowledge and Communication) is a transversal department inasmuch as it not only provides educational services for the whole school from the 2-year-olds to the upper sixth, but also in other fields such as administration and communications. From the technical side, it is made up of two computer system engineers; from the teaching side, by the whole teaching staff of the centre.

The basic aim of this department is to give impetus to the progressive **integration of information, learning, knowledge and communication technologies** into the teaching and learning processes.

The department works in collaboration with the teachers of the distinct sections of the school through the figure of the IT coordinator and by way of different educational projects that guarantee the acquisition of computer skills by our pupils. For a number of years, all the projects and the computer skills we work on have been integrated into the curricular areas in an interdisciplinary and collaborative manner, being based on different working models that pupils will encounter later on in society.

There are some fifty interactive digital whiteboards in the classrooms. Infants have a computer corner, while those in primary, secondary and sixth form have permanent computer rooms and cupboards containing laptops, either in the classrooms or specialized areas such as the library, the technology or robotic labs, while ipads are being used in all parts of the school. These tools sometimes allow us to be connected up with educational communities of other schools where we can exchange experiences, events, knowledge and values. This is the case of the Tr@ms group, an association of some twenty schools with whom we collaborate, reflect on and experiment with the never-ending introduction of technology in education.

PERSONAL INITIATIVE

Pupils in Betània Patmos are neither passive receivers of information nor do they reproduce their learning in a verbatim manner. As mentioned above, if our aim is to help pupils develop into **active and critical participants**, the school needs to encourage this ac-

tive and productive dimension of its principal players. Infants and youngsters must gradually develop their personal intuition, that is to say, the capacity to generate information based on a dialogical project and a monitoring process to solve possible difficulties. This project should be brought to an end with a public presentation, which could simply be a talk in the corridor or a prepared and well-documented speech before a wide variety of different audiences, maybe even totally unfamiliar.

The sense of initiative empowers the relationship between the distinct areas of knowledge which has an interdisciplinary effect; it encourages cooperative work; requires the use of differing working methodologies and demands a **proactive attitude**. From infant school, with their work projects, to sixth form and their research projects, together with interdisciplinary projects in primary school and the integrated projects and research projects of secondary school, there is a graded progression of educational scenarios where pupils can demonstrate their enterprising abilities. Furthermore, this also happens in laboratory sessions when they change from primary to secondary school, in speech making activities or reading mentors, to mention just three situations where pupils take on the roles of guides to the youngest pupils to show them how to do a scientific experiment, how to express themselves in public or how to read correctly. There are also external collaborators, for example, the Enterprising Schools Foundation, thanks to which, students of economy in sixth form collaborate and participate in a business studies project in English for two sessions in small groups under the supervision of an expert in the field. The end result is the presentation of a product in public. Furthermore, in recent years a

number of secondary school pupils give a presentation of general interest of an educational experience during a part of the Parents' Association meeting. Under the project European Financial Education Partnership, the Catalan Institute of Management and the Institute of Financial Affairs also collaborate with the school by giving sessions on business and entrepreneurship.

From a very early age, the pupils take on roles of responsibility within the classroom. When they are older, apart from maintaining these roles, the figure of the class delegate takes on importance, as they represent the class group on occasions when important decisions have to be made, such as examination dates, when they represent the school in external events such as in the Agenda 21, or any aspect that may affect school life. Two of these delegates

form part of the school council where topics are discussed and decisions are made that affect everybody in the educational community, including, naturally, the pupils themselves.

SPECIAL NEEDS

Attending to special needs is one of the main objectives of the educational principles of BetàniaPatmos. The school works intensively on the acquired knowledge of all its pupils to be able to detect any special educational needs. It also designs and puts into practice all those **educational measures** that help pupils to develop the regulated curriculum, especially the acquisition of syllabus content of the centre. To be able to fulfill these abovementioned proposals, the school proposes that the pupil should undertake assignments using a variety of **educational methodologies and classroom organization that allows each pupil to assimilate the suggested content in the best way possible**. By taking a wider view of the pupils we can adjust the demands made on them with the final aim of maintaining the quality of the education the school provides.

The special needs commissions at each stage of the school work hand in hand with the **educational psychology team** who design the strategies for detection and improvement. The school has maintained contact for many years with external specialists and recognized associations such as the ONCE (Spanish Association

for the Blind) who have designed specific strategies and protocols. At present they dedicate some 300 hours to special needs. To this end, the school is immersed in continuous training and wishes to continue progressing in this field.

Attending to special needs is a marvelous field for educational transformation

philosophy and structure, and, above all, the cooperative work undertaken by the teachers and the whole educational psychology team, unveil powerful tools for renewing methodologies which can refocus the day to day work with the pupils.

Attending to special needs is a marvelous field for educational transformation because when faced with difficulties one has to fine tune the design and implementation of methodological strategies much more. The collection and analysis of the most extreme idiosyncrasies unveils one of the basic elements that helps to keep the school active and attentive. It is evident that these changes require serious reflection but there is no doubt whatsoever that education and teaching in the XXI century demand new ways of understanding the role of teachers and pupils, the resources, the methodology, the content and the spheres of action. The interdisciplinary work and the link between different areas of knowledge produce new challenges which make us realize that meaningful teaching emerges when pupils are able to decontextualize their knowledge to apply it to the real world – that instance of lucidity and joy when knowledge becomes a positive action.

SPEECH MAKING & DEBATING TECHNIQUES

With the aim of improving **oral communication skills** in our pupils the school began to introduce speech making as a subject in secondary education in the 2007-2008 course. The introduction was gradual and today all pupils systematically receive **one hour per week of speech making from 1st through to 4th grade of secondary school** in reduced groups of fifteen pupils and **in combination with Catalan, Spanish and English** languages. It is designed to practice the basic features of phonation and articulation of sounds, to learn the basic elements of non-verbal communication through analysis of external or personal situations, to gener-

ate different types of discourse and practice it through dialogue, discussion and persuasion. The activity follows clear and practical guidelines and takes advantage of a diversity of school activities to demonstrate the oral skills of the pupils, from festivals to academic projects, and clearly in agreement with the concept of an interdisciplinary education.

The syllabus in upper sixth allows pupils to take the option of techniques for elocution which goes deeper into what they studied in the four previous years with a clear tendency towards **dramatic arts**. With four hours per week throughout the course, the youngsters think up, design and rehearse a play which is performed with due ceremony on Saint George's day. Dramatic art is also present in previous years and special attention is given to the possibility of attending performances by professional theatrical companies, either in the auditorium of the school or theatres. One learns a

lot when **watching and listening to theatrical plays especially when the actors are able to let their emotions run wild and the audience responds with enthusiasm**.

PERSONAL VALUES & TEAM SPIRIT

The universe of BetàniaPatmos is made up of a constellation of values that have been used throughout the pages of this text. In fact, the initial chapters of this document, and especially the “keystones” of our educational project, define this conceptual structure but there is no need to repeat them again. This is because the different sections, with their theoretical points and the examples given of everyday teaching practice, are a direct and tangible reflection of their own particular culture and character. **This is in fact what we do every day**.

This shared experience also has its special moments for **celebration in numerous festivities throughout the year**, and all leave lifelong memories. Some of the festivals that this small community celebrates are Halloween, Grandfather's Day, Saint Cecilia's Day, Christmas, Peace & Non-Violence Day (DENIP), Science Day, Carnival, Saint George's Day, School Open Day and Graduation Day for sixth form students who are leaving after their long and winding journey through school and who are moving on to new pastures.

At times educational institutions seem somewhat disconnected with the real world as though their mission could be separated from the rest of society. This is a monumental error, as it causes claustrophobic temperaments and diverging routes. In BetàniaPatmos we think just to the contrary and this is quite significant: the school only makes sense if it is connected to the outside world. This does not mean we are dependent on it, but, it should be seen as an opportunity to help humanity progress. There are numerous relationships and just a few of them are mentioned below.

CULTURAL VISITS & STAYS

Pupils go on numerous cultural visits throughout the academic year and their character depends on the age group and the curricular interest. There are cultural outings of every type: the city of Barcelona or other towns, private centres of cultural interest or nature reserves, private companies or public research centres, theatres or auditoriums, other schools or the cinema; day outings or sleeping out in youth hostels for a couple of nights, to Spain or other European countries, to emblematic cities such as Rome, Paris or Berlin. And so on. If all of these outings were summed up over the seventeen years in the school they would total more than a hundred days off the premises. If we also include longer stays, the total number of days would total almost a whole academic year. One out of the seventeen years visiting dozens of places of enormous cultural richness and real learning potential. The atlas of cultural visits and stays organized by the school is a sort of chronicle that we should publish one day.

STAFF TRAINING

Ongoing training takes on multiple forms and strategies and is one of the fundamental pillars of the staff, especially those concerned with teaching aspects. Furthermore, it is also a way to not fall into the trap of institutionalized lethargy nor methodological inertness.

The school actively promotes ongoing training of its professionals by giving support to individual initiatives, organizing tailor-made courses for reduced groups on a specific topic, or by setting up general training that affects all of the teaching staff, such as the introduction of a new communication and management platform. In recent years each member of the teaching staff has attended 30 to 40 hours of training sessions per year on average from a wide spectrum of specialties and modules. In certain cases, it is the staff of BetàniaPatmos themselves who give the training course or ask colleagues to participate in congresses or workshops of an educational nature.

TOTAL LANGUAGE IMMERSION ABROAD

While at the school, pupils have the opportunity to participate in two linguistic immersion programmes abroad to improve their English. The first is in 5th grade of primary when they can stay for one month in either Barnardiston Hall or Riddlesworth Hall in England. This initial experience not only helps them to improve their self-confidence but also reinforces their knowledge of the

language. The second opportunity is in 2nd grade of secondary school when they can stay for a whole term in one of a variety of schools in the UK that have an extremely low intake of foreign students, which means that the immersion programme is totally effective. At present the school is studying the possibility of a third option focused on sixth form students who have attained a high level of fluency and wish to attend a centre internationally recognized for their high academic achievements.

COLLABORATING WITH CHARITABLE CAUSES

Apart from specific events that come up from time to time, depending on the circumstances, the school collaborates with charitable causes on six different occasions throughout the year, some of which have been taking place for a long time, while others are more recent. By way of the social action committee of the Parents' Association, there is ongoing collaboration with the Labouré School in Barcelona which consists of giving academic advice after the school day on a voluntary basis to pupils of the aforementioned centre.

Specific days are set aside almost every term for three collection days, while another is on an all-year-round basis. The first collection is in autumn when basic food products are collected in collaboration with the Food Bank Foundation; the second is just before Christmas when there is a collection for toys in association with the Nau Civic Association; and the third is in spring when clothes are collected for the Working & Technical Training Foundation of Caritas Diocesan. A team of pupils collaborate in the three campaigns and they are responsible for promoting the causes and organizing the collections which are continuously growing year after year thanks to the support of the families. The ongoing collection of plastic bottle tops is done by way of collection boxes distributed throughout the school.

Finally, we must mention the collaboration with the Blood & Tissue Bank with the aim of encouraging blood donation. This is something which is essential for the efficient running of our health system in general, and especially so for operations, organ transplants, oncological treatment or other illnesses. This event, which is also organized by the social action committee, is held on the school open day and an area is specially designated for blood donations.

UNIVERSITIES & OTHER RESEARCH CENTRES

The BetàniaPatmos Foundation has maintained many links with various universities for many years (Ramon Llull University, University of Barcelona, Polytechnic University of Catalonia, University of Vic, Pompeu Fabra University and Autonomous University of Barcelona, amongst others) and various teacher training schools and research centres. These institutional relationships are focused on three areas: interchange of practicums, advice and collaboration in research projects.

As far as practicums or student-teacher work placement schemes are concerned, the school has signed three agreements of collaboration with universities and is a well-known centre where future teachers can gain essential practical experience. Moreover, this activity has a bidirectional aspect because although the school provides future teachers with the opportunity to gain experience, they also help the centre with their critical and up to date points of view. On the other hand, these undergraduates could one day form part of our teaching staff if their internship is of a high standard.

When it comes to professional advice, the school looks for renowned authorities in their fields whenever it is faced with important decisions. These specialists can advise us when strategic decisions have to be taken, as is the case of the treatment of disorders such as dyslexia or attention deficit hyperactivity disorder, and more recently with experts from UPCnet to carry out a technological diagnosis of the centre. As can be seen, the source of expert knowledge is not just university faculties but also specialized health centres or any other area of scholarly knowledge.

Finally, collaboration in research projects should be mentioned. Universities themselves or other centres frequently come to an agreement with us so that the school can be used as scenarios for research and analysis. This has been the case, for example, of Helena Roquet's thesis, *A Study of the Acquisition of English as a Foreign Language: Integrating Content and Language in Mainstream Education in Barcelona*, presented to the Pompeu Fabra University, where all the field work centred on the process of introducing the EICLE in BetàniaPatmos.

Above and beyond the collaboration with universities, there are now many important projects of collaboration underway such as the Breathe project with Environmental Epidemiology Research Centre (CREAL) or the TAS project on the acquisition of good eating habits and physical activity in collaboration with the Alicia-Món Sant Benet Foundation. In both projects the participation of the pupils themselves is a key aspect and absolutely essential.

GROUP EVENTS, CONTESTS & SPORTS COMPETITIONS

The pupils frequently participate in activities with children from other centres. These meetings come about in all shapes and sizes and in a diversity of situations. After working together on cooperative projects for the best part of a year online with other schools in the Tr@ms association, either through videoconference or email, the pupils organize a meeting where they can eventually see each other in the flesh. It is also not uncommon to receive visits from students abroad who take advantage of their stay in Barcelona to get an insight into a school of prestige.

Musical events are especially emotional as they express the sum of much individual effort made during rehearsals. In this respect, the school participates in two unique experiences, Cantània and the Barcelona Ciutat-Concert festival. Cantània is an activity that was proposed by the Department of Pedagogy of the Auditorium of Barcelona, the Educa Auditorium, aimed principally at pupils from 8 to 12 years of age all over Catalonia, with specific help from other European educational services; the goal is to organize a multitudinous cantata that will become an important and unforgettable musical experience for all concerned. Barcelona Ciutat-Concert is a simultaneous event which transforms the city of Barcelona into more than fifty emblematic sites where you can listen to music

of more than three thousand musicians, the boys and girls from BetàniaPatmos being among them.

Contests and **sporting competitions** are also excellent ways to meet other people and learn about oneself. As mentioned previously, the school competes in various mathematics tournaments, robotics fairs, literary and artistic contests. However, what is especially relevant is the participation in sports events given the extremely dynamic interest in sport within the centre. More than forty teams participate in the numerous football and basketball competitions organized by the Barcelona Sports Council for Schools (CEEBS), while many others take part in a popular athletics competition organized each year by the Claror Foundation. The conceptual basis, the team of coaches, constant training and, above all, the fundamental idea that when the pupils of BetàniaPatmos play a sport they must be, more than anything else, polite and respectful, has borne fruit in a spectacular way from both an educational and sporting point of view.

KEY PROJECTS SUCH AS CIVIC COMMITMENT OR MUN

We would like to highlight participation in the following two projects because of their global aspect and their profound ethical basis. The school has been participating in the Agenda 21 programme since 2004. This programme, which is organized by Barcelona City Council, is designed to implicate the educational sector in the global project of **imagining and constructing a better and more sustainable world** beginning with interventions in our local environment. A short time ago, the centre actively participated in the inaugural ceremony of Civic Commitment for Sustainability

2012-2022 in Barcelona. A group of teachers from all sectors of the school is responsible for developing a programme together with two green commissions made up, on the one hand, of pupils from 6th grade of primary school, and on the other, of pupils from secondary school and the sixth form. This Environmental Education Team proposes a series of objectives every year which are then set out and put into action throughout the school. Examples of these ideas are the organized collection and ecological recycling of aluminium foil in the school and the recycling of old mobile phones, all in collaboration with a campaign organized by the Red Cross. The school actively participated in the International Youth Conference on Looking After the Planet (CONFINT), and new objectives are in the process of being set.

The school also decided to form part of the international project Model United Nations (MUN) during the 2011-2012 course. Meetings are held all over the world with participants from numerous countries where debates are held on current world affairs and, subsequently, resolutions are written up and sent to the United Nations. The first time we attended, the meeting was held in Sindelfingen, Germany under the name of MUNOG, Model United Nations of Goldberg. The conclusions of the ten sixth formers who attended were extraordinarily positive which has encouraged us to continue participating. **MUN is not only the physical launch pad but also has a time aspect; that being that youngsters today actively participate in the solution of complex problems.**

ORGANIZATIONS ASSOCIATED WITH THE WORLD OF EDUCATION

The school is naturally in close contact with various associations in the sector, specifically the Catalan Foundations Coordinating Body

and the Catalan Educational Society, the AEC, while being a founding member of Tr@ms schools association. We are also members of several other associations mentioned at the end of this section.

The **Catalan Foundations Coordinating Body** was established in 1978 thanks to public interest and initiative. This body has always worked with the same spirit to strengthen and promote Catalan foundations for the future by providing a number of specialized services. These are implemented through a network which all members have free access to and the body acts as an umbrella organization. All members have their own voice and to date there are more than 500 associated. The coordinating body provides services and acts in a representative capacity of all members so that we can work more efficiently, more effectively and are able to join forces for specific ends whenever it is in the interest of the foundations. The goal of the Catalan Foundations Coordinating Body is to act as a channel for services and advice for Catalan foundations, coordinate activities and to facilitate relationships with the public administration and other entities.

The **AEC** is an association of schools established in 1996 whose main aim is to share experiences and generate projects in the field of education so as to offer a service of general interest and maximum quality in Catalonia. Presenting the debate on education as it stands today as a fight between the private and public sectors hides the principal points on which the discussion should turn: these being the general tendency towards mediocrity, excessive ideological assimilation, scarcity of resources and a lack of independence. It is precisely these disadvantages that stimulate the AEC to defend an education based on excellence, to introduce processes to improve the models now in place, to promote supplementary funding from families while the authorities are unable to

solve the inadequacy of grant-maintained education, and lastly, the self-management of centres based on self-criticism, self-responsibility and creativity. At present there are a hundred members in the association, basically cooperatives and foundations, and Betània-Patmos is one of them.

Tr@ms is a non-profit-making teachers' organization which has set up a project of mutual collaboration and brings together a group of schools especially interested in making innovation the hallmark of their centre. In just a few years they have achieved high levels of excellence with the introduction of innovative teaching methods in the classroom thanks to the collective effort of member schools. The association collaborates with educational centres, universities and technology companies with the aim of globalizing innovation. Today, the Tr@ms Foundation unites more than 12,000 pupils and more than 900 educational professionals from twenty schools around Catalonia.

Apart from the abovementioned associations, the school maintains contact with other institutions such as the Catalan Association of Science & Arts Graduates, the Taules research and publishing house, and naturally, the Department of Education and specific sub-sections such as the school inspectorate, the directorate general for education or the Board of Schools itself.

THE MONASTERY OF PEDRALBES

We have been talking about external aspects of the school for quite some time now and we have to return to our place of origin, the white stone of the quarry. This is the main setting of all of our activity, it is the kernel from which all of the abovementioned connections spread out and flow and ebb incessantly. Being called both Betània and Patmos at the same time is a jewel of enormous responsibility. Emili Teixidor illustrated this well in the book *The Symbolism of Names*, with the poems of Carles Riba, "The Resurrection of Lazarus", and "Patmos" by Friedrich Hölderlin: these are the two most powerful cradles of culture and thought in western society and stand in harmony at BetàniaPatmos which stands in the shadows of the Monastery of Pedralbes. Rafael Patxot sensed this when he built the observatory tower which seems to crown the top of the property and from where he could contemplate the architecture of Barcelona and the immensity of the universe

It is for this reason that the school is a member of the association, Friends of Pedralbes, and encourages activities within the syllabus so that all pupils of the centre can discover and appreciate this unique and peculiar historical site.

This is the first and last connection that we enjoy every day next to the Saint Clair's sisterhood which is a paradise of silence and tranquility crossed by underground streams that never run dry. It is here where the classrooms of the infant school stand, on what was once the vegetable gardens of the nuns. **Pedralbes, Betània and Patmos: three places in the same field of worship, culture and knowledge.**

EVALUATION & IMPROVEMENT

We have read in the presentation of this document that the Board of Governors of BetàniaPatmos decided to have an external audit of the annual accounts of the Foundation long before this became a legal requirement. This freely taken decision is not an anecdote. On the contrary, it shows that there is a clear stance when it comes to defending the need to reflect seriously on actions taken, the processes and the results obtained. Without joint analysis it is very difficult for any organization to correct its errors and, above all, establish mechanisms for improvement. The evaluation of situations and results is a tool of renewal that closes the annual cycle of proposals of ideas, programming, implementation and gathering of results. All of this is essential in a school.

We have read that at the beginning of every course the head of studies of each of the four sections of the school and the heads of departments present their annual plans and objectives which, upon terminating the school year, become a motive of reflection and analysis at different levels so as to be able to note down results and, above all, define proposals for the forthcoming course. This exercise is also undertaken in other areas such as the meetings of teams of class tutors or conversations between the management and professionals of the centre.

The discussion about what the main indicators are that the educational sector should take into account is long and extensive. In fact, it is said that there are tangible and intangible indicators. The latter being very important when we speak about values and emotions but, at the same time, very difficult to evaluate. All in all, there are

two demonstrated elements that stand out above all the rest: staff & pupil mobility and academic results.

Constant improvement is the never ending pathway to utopia As for mobility in general, figures show that this is well below average for the sector, whether we are speaking about teaching staff or pupils. The stability of the staff in a centre helps to solidify the culture of

the institution which does not imply that the educational project becomes fossilized, something that is prevented by professional assessment and permanent training. On the other hand, the number of pupils who leave the school each year is around five per cent. This is closely monitored so as to determine the causes and put it on record.

The other indicator is the academic results. Here, we have to talk about the officially regulated internal evaluations and external evaluations. Internal evaluations are those which are undertaken by all schools in Catalonia on a three term basis, and with an extraordinary evaluation in September in secondary school. These are the evaluations that are put on record and document each and every one of the pupils in relation to all the learning areas and which subsequently generate the quarterly and final academic reports in the cases of infant school (EI 2, EI 3 and EI 4) or three-monthly and final reports (EI 5, Primary School, Secondary School and Sixth Form). These are then sent out to the families concerned, in digital format, by way of the management and communication platform. Here it is quite difficult to give a valued opinion on the results obtained as the mechanisms for comparison are limited. Nevertheless, it can be undoubtedly confirmed that there are no

cases whatsoever of children totally giving up their studies and the vast majority go on to university.

On the other hand, there are six external evaluations in BetàniaPatmos: diagnostic tests in 5th grade of Primary education, diagnostic tests in 3rd grade of secondary education; Basic skills tests in 4th grade of secondary education; university entrance exams (PAU) in Upper Sixth, and official exams in foreign languages (5th & 6th grade Primary, Secondary and Sixth Form). The general exams are sat by all students in Catalonia (primary and secondary education) and for those who wish to enter university (sixth form). Those wishing to obtain a foreign language diploma such as English, French or German can sit exams set by recognized official bodies of the

We want to be an organization that thinks and learns

countries concerned. Accumulated results, which are sometimes published, clearly show that grades obtained are not only

above average for Catalonia but also for the sector of schools we belong to. The school is classified as being of high social-economic status according to the index by the Department of Education, All in all, this should not be read as the school being distinctive, but simply as a result of an enormous exercise in shared responsibilities, the core of which is the effort and **dedication on the part of hundreds and hundreds of pupils who, year after year, are never once absent from school.**

Constant improvement is the never ending pathway to utopia. We want to be an organization that thinks and learns. We would like to think that in the thousands of conversations, meetings and tutorials that are held every year, we all participate with an implicit agreement. That is, to hold our conversations in such a way, sometimes in agreement and sometimes not, that they are always aimed at improving things. To this end, everybody will undoubtedly benefit from the effort made.

BetàniaPatmos School is on the north-west limits of the city of Barcelona between an old granite quarry and the Oreneta Park. The Royal Monastery of Saint Mary of Pedralbes is close by, and a short distance away we are on the edge of the Colserolla Nature Reserve. The location is simply outstanding. Views of the city, the sea and the horizon make it especially symbolic in the sense that one finds oneself in the middle of nature when in fact you are in a school. To the north one can see the Mediterranean forests on the slopes on the Tibidabo. The property, when it was known as Clos Montserrat, was owned by a wealthy patron of the arts, Rafael Patxot, who had the observatory tower constructed around 1920 which sits at the top of the site. Today, the property belongs to the BetàniaPatmos Foundation which also acquired an adjacent site at the beginning of this century for future expansion.

There are five large buildings set within the property: Primary School building, Secondary School building and the Sixth form building – the ground floor of which is designated to reception, administration and an auditorium with seating capacity for two hundred-, a sports pavilion and at the top of the grounds, the dining hall and an indoor swimming pool. The Infant School building, as mentioned previously, is located in what was once the old vegetable gardens of the Monastery and is under constant improvement.

At the present time, work is being undertaken involving the redevelopment of the property and design of future facilities to be able to continue offering a high standard of education.

A virtual presentation of the future installations can be seen on the school website: www.betania-patmos.org

OUT-OF-SCHOOL ACTIVITIES

The foundation feels that an all-round education can only be achieved with educational activities that are not strictly academic but outside the general timetable, that is to say, at lunchtime or just when school finishes in the afternoon. To this end we offer a wide variety of out-of-school activities of an intellectual, social, or psycho-motor character. Due to the wide variety of activities on offer and interest from the parents, this has given a certain personality to the centre. These activities are divided into **four blocks: Foreign languages, music, culture and sport.**

Out-of-school language classes are given in a creative and enthusiastic way to make foreign language and culture as attractive as possible to the pupils. At the same time they serve to increase contact time with the language (input) while increasing the opportunities to actually use the language in a meaningful way (output). The object is not to learn about a language but to learn to communicate through it and to use it in an efficient manner in a variety of situations. There are three basic modules on offer: coaching, either one to one coaching, or in pairs, coaching duets; English club, in very small groups, and preparation for official exams in various languages at different levels for secondary or sixth form pupils. We also organize activities for former students who want to improve their communicative skills in a foreign language. In this case, the school looks for ways to make this activity compatible with university timetables.

As for music, we can count on activities such as an introduction to music, instrument workshop, choir singing, percussion, instrument, guitar orchestra, modern combo-music, computer-aided music, and academic activities of preliminary, elementary and middle grades for musical language or individual instruments. The main aim of this

range of activities on offer is to cover as many different musical interests as possible but with a double approach: one being the rigour required for learning music, and the other, of the pleasure of generating sounds vocally or with instruments.

Within the block devoted to culture we have a wide range of activities available: art workshop, chess workshop, drama workshop, games workshop, practical course on digital cinema, study techniques and speech therapy. These activities have all the necessary installations and equipment available and are given by selected professionals in the field. As the course advances, information and photographs are uploaded onto the website to show how the different activities are progressing.

Finally, in the field of sports, there are activities such as 5-a-side football, minitenis, tennis, basketball, swimming, synchronized swimming, athletics/cross country, judo, skating, psycho-motricity, dance, hip-hop, and different modalities of sports classes for the youngest pupils. All of these activities are undertaken by a large team of professionals, all of whom have a specific official diploma. Depending on the activity chosen, there is the possibility of participating in school and federation championships, male, female or mixed. In recent years more than 40 teams from the school have reached the finals of the Barcelona School Championships, 22 teams have been proclaimed champions of Barcelona and 5 have been proclaimed champions of Catalonia.

A specific booklet has been published on the activities which can also be seen on the website: www.betania-patmos.org

SUMMER SCHOOL

Out-of-school activities also fall outside the general school calendar, **especially so in summer.** Families can count on a wide range of activities both inside the school, taking advantage of the facilities and natural environment, and also off the premises. **These activities include, amongst others, sports, English, games, theatre, handicrafts, music and dance, while interaction and the well-being of the pupils is always in mind, whether they be from our school or other centres.** In certain cases the activity takes place over several days in a summer camp in the countryside. No matter where the activity, those in charge are usually teachers, monitors or sixth form students from the school itself.

A totally separate activity is the summer revision courses, which are run for those pupils in secondary school and sixth form who have obtained low academic results or have not passed certain subjects. These summer courses are an interesting option for those who have to resit exams in September, while always taking into account the principles of continuous evaluation. A similar activity is also organized for primary school children where the summer camp combines academic study and other activities of a more relaxing nature.

We invite you to consult the Summer School booklet and visit the website www.betania-patmos.org where you can find all the necessary information.

OTHER SERVICES

Apart from the essential services for a school such as reception, administration, the academic secretary and maintenance, BetàniaPatmos offers other services which are highlighted below. The first three are universal and the following three optional.

COUNSELLING & GUIDANCE

The school has a team of **three educational psychologists** on the staff, one for each of the three sections of the school, with the condition that the third covers both secondary and sixth form. The team collaborates by monitoring pupils through intensive observation and prevention; the setting of individual and group psycho-pedagogical tests; the counselling of class tutors on pupil guidance and collaborating with families to overcome difficult situations which may have a strong emotional impact. These include separations, the loss of a family member, serious illnesses, or simply questions of general interest concerning the education of infants or youngsters.

The educational psychology team, as mentioned beforehand, forms part of the special needs commissions where they work together closely on the programming, implementation and evaluation of the objectives. In this respect, there is close collaboration with professionals of external services such as speech therapists, psychologists or doctors, all with the objective of acting together in the best way possible.

It is important to know that the work of the educational psychology team is not only focused on that pupil who may have specific needs at a specific moment, but on all pupils, as this is the best

way to prevent difficulties appearing and to guide them towards their future academic and professional lives.

INFIRMARY SERVICE

There are **two infirmaries in the school to attend to basic health queries**. In the case of illness or accident, attention is directed towards the identification of the problem and then to attend to the symptoms or injuries the pupil may have. If the problem is less important, the necessary care and comfort is given so that the child can continue attending classes. Should there be no improvement, or if it is thought that a doctor should be seen, the family is immediately contacted so that they can accompany the child to the doctor's, if possible. If an accident has occurred on the school premises, the service will offer to take all the necessary steps, so that the child can be attended to in a clinic belonging to the private medical insurance policy that the school has.

Likewise, if a pupil requires medicine for some specific reason, then it should be requested in the infirmary. If long-term treatment is required, the service will administer the medication and it will be noted down; in this case, it is essential to present the prescription or doctor's report of the professional who prescribed the treatment. Concerning vaccinations, the school infirmary coordinates with the public health team of the Department of Health of the Catalan Government.

One last observation: the infirmary is often a place where certain conflicts or incidents are detected and although the source or

reason may not be a health problem, they are noted down and if necessary, the class tutor is informed.

LIBRARY SERVICE

Pupils have two libraries at their disposal, one in primary school and the other in secondary school and sixth form, both of which are run by a qualified librarian. The **collection has some 25,000 volumes and books** are added as demand requires. It has an important collection of specialized magazines on education, teaching and culture in general. The library in secondary school is open until 18:30 every day. It also has computers available that are connected to the internet and four reading rooms reserved for group work or silent study.

OUT OF HOURS SUPERVISION

Families with children in infant or primary school can request out of hours supervision for the mornings, **from 7:30 to 8:30, or in the afternoons, 16:30 to 18:00**. The service may be of a permanent nature or on a specific occasion, depending on the family requirements.

CATERING SERVICE

The school has some 230m² of **kitchen facilities** and caters for 1,400 pupils and all the staff of the centre. There is a dining hall for infant school and another for primary, secondary school and sixth form. **All food is cooked on a daily basis, on our own premises and pre-cooked food is never served.**

The catering service, lunchtime dining hall and playground monitors are provided by a specialist corporate catering company. The menus are designed hand-in-hand with **specialists in nutrition** belonging to the company and BetàniaPatmos. Samples of all dishes cooked are taken daily and are always available for health inspection. Pupils from secondary school and sixth form can choose from two starters, two main courses and two desserts. The menus for the month are uploaded to the school website and there are daily suggestions for families on how to complete the evening meal for a nutritionally balanced diet.

For more information on the daily menu and recommendations for evening meals please consult the school's webpage www.betania-patmos.org

TRANSPORT SERVICE

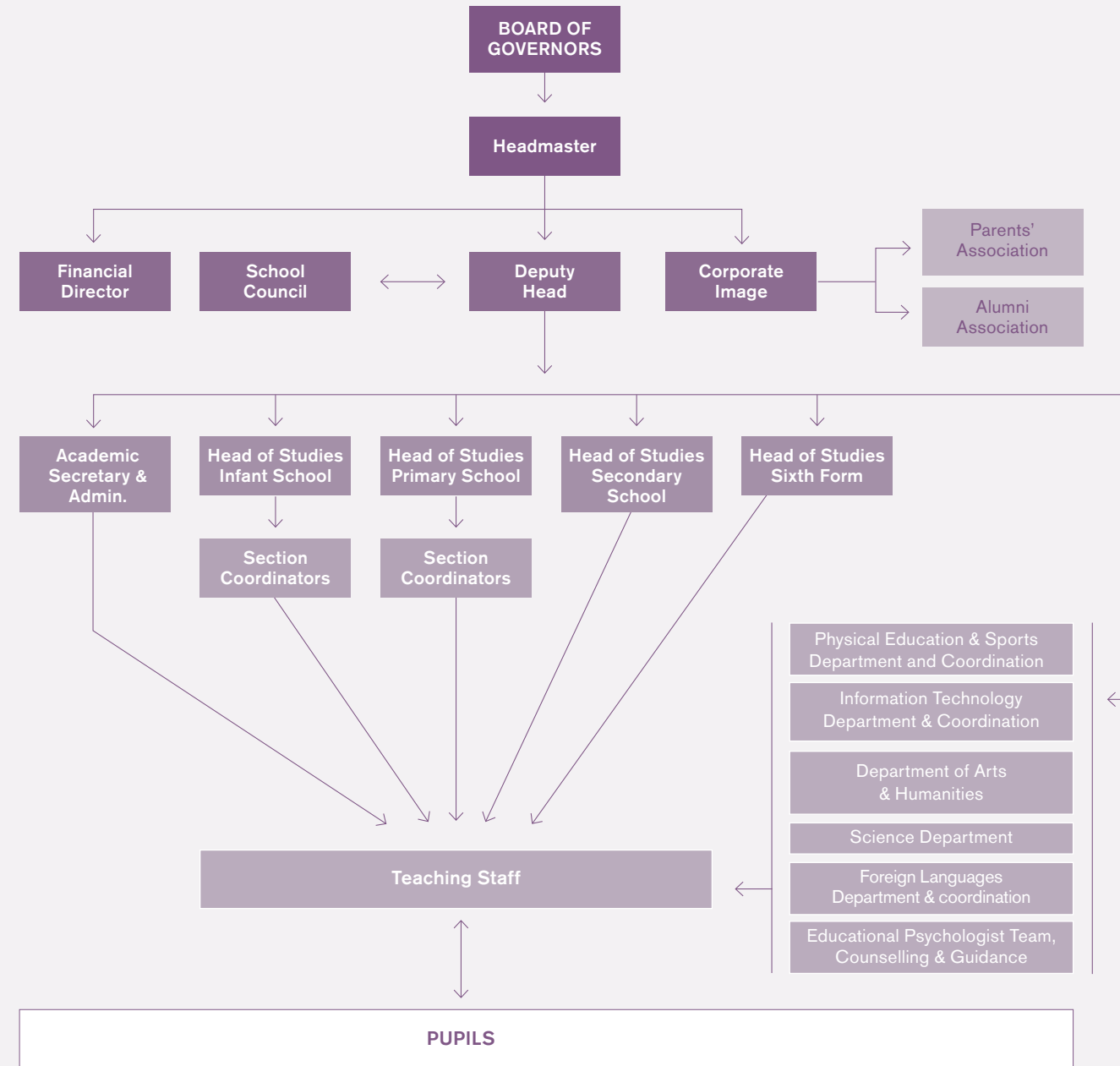
The school offers families several school transport routes which are adjusted every year depending on demand and home location. This service is reserved on an annual basis and may be for a single or return trip.

GENERAL ORGANIZATIONAL CHART

When the school is fully operational more than one hundred and seventy people are working, apart from kitchen, dining hall, cleaning and security staff. If they are included, there is a total of around two hundred. The management of all these people, that is to say, the selection, hiring, reception, organization, training and monitoring, all require high levels of dedication and control. Furthermore, one must also remember the necessary coordination of external services.

In general, the internal rules and regulations of the centre control all the activity by defining the individual and collective governing bodies and their functions; the description of how the school is organized in order to elaborate, implement and evaluate the educational Project; and the setting out of the rights and obligations of the various sectors of the educational community. The general organizational chart can be seen below which schematically reflects the governance, headship and management of BetàniaPatmos. The internal Rules & Regulations can be consulted on the school webpage www.betania-patmos.org

One final word of thought. All of the proposals, all the different ways of implementing strategies, all the effort made, that is to say, all the routes represented by the arrows on the organizational chart, are focused on the pupils. This is our lifeblood, the belief and the constituent inheritance that obliges us to constantly think on how we can improve the project. This honorable ideal is what we would like to share with all of you, the patient readers of this document, and attempts to give a detailed description of who we are, and what we do in BetàniaPatmos, the extramural community of the Royal Monastery of Saint Mary of Pedralbes in the City of Barcelona. **Thank you.**

SCHOOL HOURS

INFANT SCHOOL 2 YEAR-OLDS (EI 2)

Apart from the set school times of 8.30 to 16.30, the youngest pupils may arrive up to 9.00 am. Likewise, if any family should so wish, a slower adaption process could be designed for the first term.

INFANT SCHOOL FOR 3 TO 5 YEAR-OLDS (EI 3, EI 4, EI 5)

From 8.30 to 16.30

PRIMARY SCHOOL FOR 6 TO 12 YEAR-OLDS (1ST GRADE EP, 2ND GRADE EP, 3RD GRADE EP, 4TH GRADE EP, 5TH GRADE EP & 6TH GRADE EP)

From 8.30 to 16.30

COMPULSORY SECONDARY EDUCATION FOR 12 TO 16 YEAR-OLDS (1ST GRADE ESO, 2ND GRADE ESO, 3RD GRADE ESO & 4TH GRADE ESO)

Monday to Thursday, from 8.15 to 16.35
1st & 2nd ESO, Friday from 8.15 to 15.35
3rd & 4th ESO, Friday from 8.15 to 13.40

SIXTH FORM FOR 16 TO 18 YEAR-OLDS

Lower Sixth
Monday, Wednesday & Friday, from 8.15 to 14.40
Tuesday & Thursday, from 8.15 to 16.35

Upper Sixth
Monday to Friday from 8.15 to 14.40

ADDRESSES, CONTACTS & WEBSITE

C. Montevideo, 13
08034 Barcelona
Tel.: 932 521 900
Email: info@betania-patmos.org

Infant School
C. Bisbe Català, s/n
08034 Barcelona
Tel.: 932 039 995
Email: infantil@betania-patmos.org

Parents' Association
Email: secretaria@ampa.betania-patmos.org

Alumni Association
Email: sruiz@betania-patmos.org

<http://www.betania-patmos.org>

Escola
Betânia Patmos

Fundació Privada

C. Montevideo, 13 Barcelona 08034

Tel. 932 521 900 Fax 932 521 908

www.betania-patmos.org secretaria@betania-patmos.org

